
DADES IDENTIFICATIVES DE L'EMISSION

Data de fi de l'exercici de referència:	31/12/2018
---	------------

CIF:	A-08663619
------	------------

Denominació social:

CAIXABANK, SA

Domicili social:

C/ PINTOR SOROLLA, 2-4 (VALÈNCIA)

A. ESTRUCTURA DE LA PROPIETAT

A.1 Completi el quadre següent sobre el capital social de la Societat:

Data d'última modificació	Capital social (€)	Nombre d'accions	Nombre de drets de vot
14/12/2016	5.981.438.031,00	5.981.438.03	5.981.438.031

Indiqui si hi ha diferents classes d'accions amb diferents drets associats:

[] Sí
[✓] No

Al tancament de l'exercici, el capital social de CaixaBank és de 5.981.438.031 euros, representat per 5.981.438.031 accions d'1 euro de valor nominal cadascuna, pertanyents a una sola classe i sèrie, amb idèntics drets polítics i econòmics i representades mitjançant anotacions en compte. L'entitat encarregada de la gestió del seu registre comptable és la Sociedad de Gestión de los Sistemas de Registro, Compensación y Liquidación de Valores, SAU (IBERCLEAR). Les accions en què es divideix el capital social de CaixaBank estan admeses a cotització a les Borses de Valors de Barcelona, Bilbao, Madrid i València a través del Sistema d'Interconnexió Borsària (Mercat Continu). En data 1 de juny de 2017 CaixaBank va comunicar l'aprovació d'una emissió de participacions preferents eventualment convertibles en accions de nova emissió (Additional Tier 1) a exclusió del dret de subscripció preferent per un import de 1.000 milions d'euros els termes de la qual van quedar fixats aquell mateix dia.

En data 13 de març del 2018, CaixaBank va comunicar una emissió de participacions preferents eventualment convertibles en accions de nova emissió de CaixaBank (AT1) amb exclusió del dret de subscripció preferent per un import de 1.250 milions d'euros.

Les participacions preferents són perpètuas, tot i que es poden amortitzar en certes circumstàncies a opció de CaixaBank i, en qualsevol cas, es convertiran en accions ordinàries de nova emissió de l'entitat si CaixaBank o el Grup CaixaBank presenten una ràtio de capital de nivell 1 ordinari (Common Equity Tier 1 ratio o CET1), calculat conforme al Reglament europeu 575/2013, de 26 de juny, del Parlament Europeu i del Consell, sobre els requisits prudencials de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió, inferior al 5,125%.

El preu de conversió de les participacions preferents serà el més gran entre (i) la mitjana dels preus mitjans ponderats pel volum diari de l'acció de CaixaBank corresponent als cinc dies de cotització anteriors al dia en què s'anunciï que s'ha produït el supòsit de conversió corresponent, (ii) 2,803 € (Floor Price), respecte a les preferents emeses el juny de 2017, i de 2,583 € (Floor Price) respecte a les emeses el març de 2018 i (iii) el valor nominal de l'acció de CaixaBank en el moment de la conversió (en la data d'avui, el valor nominal de l'acció és d'un euro (€ 1)).

A.2 Detalli els titulars directes i indirectes de participacions significatives en la data de tancament de l'exercici, excloent-ne els consellers:

Nom o denominació social de l'accionista	% drets de vot atribuïts a les accions		% drets de vot a través d'instruments financers		% total de drets de vot
	Directe	Indirecte	Directe	Indirecte	
INVESCO LIMITED	0,00	1,99	0,00	0,00	1,99
BLACKROCK, INC	0,00	2,91	0,00	0,17	3,08
FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA	0,00	40,00	0,00	0,00	40,00

Detall de la participació indirecta:

Nom o denominació social del titular indirecte	Nom o denominació social del titular directe	% drets de vot atribuïts a les accions	% drets de vot a través d'instruments financers	% total de drets de vot
INVESCO LIMITED	INVESCO ASSET MANAGEMENT LIMITED	1,91	0,00	1,91
INVESCO LIMITED	INVESCO ADVISER, INC	0,03	0,00	0,03
INVESCO LIMITED	INVESCO MANAGEMENT, SA	0,04	0,00	0,04
BLACKROCK, INC	ALTRES ENTITATS CONTROLADES QUE INTEGREN EL GRUP BLACKROCK, INC	2,91	0,17	3,08
FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA	CRITERIA CAIXA, SAU	40,00	0,00	0,00

Indiqui els moviments en l'estructura accionarial més significatius esdevinguts durant l'exercici:

Moviments més significatius

Accionista Data Descripció de l'operació Operació

BLACKROCK, INC 09/11/2018 S'ha baixat del 3% del capital social INVESCO LIMITED 21/11/2018 S'ha baixat del 2% del capital social INVESCO LIMITED 07/11/2018 S'ha superat el 2% del capital social INVESCO LIMITED 29/10/2018 S'ha baixat del 2% del capital social INVESCO LIMITED 25/10/2018 S'ha superat el 2% del capital social INVESCO LIMITED 06/09/2018 S'ha baixat del 2% del capital social INVESCO LIMITED 05/06/2018 S'ha superat el 2% del capital social

Respecte a la situació de la participació de Fundació Bancària "la Caixa" a CaixaBank, cal informar que, al tancament de l'exercici 2018, la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona ("la Caixa") té directament 3.493 accions i, a través de Criteriacaixa (societat controlada al 100% per la Fundació Bancària), 2.392.575.212 accions de CaixaBank.

Respecte a la situació de la participació de BlackRock, INC, cal informar que la seva participació total al tancament de l'exercici és del 3,088% i correspon al resultat de sumar el 2,915% de drets de vots atribuïts a accions al 0,173% de drets de vots a través d'instruments financers, tot això de manera indirecta. I en relació amb Invesco Limited, al tancament de l'exercici la seva participació és de l'1,994% de drets de vots atribuïts a accions, de manera indirecta.

En relació amb els moviments en l'estructura accionarial més significatius produïts durant l'exercici 2018, a més de les notificacions d'Invesco Limited que apareixen a l'apartat A.2 d'aquest Informe, cal mencionar que BlackRock, INC ha fet comunicacions addicionals, que es van presentar de manera voluntària i que no porten causa els creuaments de l'indar, raó per la qual no s'inclouen a l'apartat A.2. sens perjudici que es poden consultar al web de la CNMV.

A.3. Completi els quadres següents sobre els membres del Consell d'Administració de la societat que posseeixin drets de vot sobre accions de la societat:

Nom o denominació social del conseller	% drets de vot atribuïts a les accions		% drets de vot a través de instruments financers		% total de drets de vot	% drets de vot que poden ser transmesos a través d'instruments financers	
						Directe	Indirecte
	Directe	Indirecte	Directe	Indirecte			
ANTONIO SÁINZ DE VICUÑA Y BARROSO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IGNACIO GARRALDA RUIZ DE VELASCO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ALAIN MINC	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
JOSÉ SERNA MASIÁ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
KORO USARRAGA UNSAIN	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
EDUARDO JAVIER SANCHIZ IRAZU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MARÍA VERÓNICA FISAS VERGÉS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
JUAN ROSELL LASTORTRAS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOMÁS MUNIESA ARANTEGUI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ALEJANDRO GARCÍA-BRAGADO DALMAU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
JORDI GUAL SOLÉ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
FRANCESC XAVIER VIVES TORRENTS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Nom o denominació social del conseller	% drets de vot atribuïts a les accions		% drets de vot a través de instruments financers		% total de drets de vot	% drets de vot que poden ser transmesos a través d'instruments financers	
						Directe	Indirecte
	Directe	Indirecte	Directe	Indirecte			
GONZALO GORTÁZAR ROTAECHE	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
FUNDACIÓN CAJA CANARIAS	0,64	0,00	0,00	0,00	0,64	0,00	0,00
JOHN S. REED	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MARÍA TERESA BASSONS BONCOMPTE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
JAVIER IBARZ ALEGRÍA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

% total de drets de vot en poder del Consell d'Administració	0,65
--	------

Detall de la participació indirecta:

Nom o denominació social del conseller	Nom o denominació social del titular directe	% drets de vot atribuïts a les accions	% drets de vot a través de instruments financers	% total de drets de vot	% drets de vot que poden ser transmesos a través d'instruments financers	
					Directe	Indirecte
JOSÉ SERNA MASÍÁ	MARÍA SOLEDAD GARCÍA CONDE ANGOSO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
JUAN ROSELL LASTORTRAS	CIVISLAR, SA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
JUAN ROSELL LASTORTRAS	CONGOST PLASTICS, SA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

A.4 Indiqui, si escau, les relacions d'índole familiar, comercial, contractual o societària que hi hagi entre els titulars de participacions significatives, en tant que siguin conegudes per la societat, excepte si són escassament rellevants o deriven del gir o tràfic comercial ordinari, llevat de les que s'indiquin a l'apartat A.6:

Nom o denominació social relacionats	Tipus de relació	Breu descripció
Sense dades		

A.5 Indiqui, si escau, les relacions d'índole comercial, contractual o societària que hi hagi entre els titulars de participacions significatives, i la Societat i/o el seu Grup, llevat que siguin escassament rellevants o derivin del gir o tràfic comercial ordinari:

Nom o denominació social relacionats	Tipus de relació	Breu descripció
FUNDACIO BANCARIA LA CAIXA	Comercial	Hi ha relacions comercials i contractuals dins el gir i tràfic comercial ordinari, els principis reguladors de les quals es recullen en el Protocol Intern de Relacions entre Fundació Bancària "la Caixa", Criteria i CaixaBank. De conformitat amb el que preveu el Protocol de Gestió de la Participació Financera, la Fundació Bancària, com a matriu del Grup "la Caixa", Criteria, com a accionista directe, i CaixaBank, com a societat cotitzada, van subscriure el 22 de febrer nou Protocol Intern de Relacions, els objectius principals del qual són, entre d'altres, gestionar les operacions vinculades, el dret d'adquisició preferent sobre el Monte de Piedad, la col·laboració RSC, el flux d'informació adequat que permeti a la Fundació Bancària "la Caixa", i a Criteria i a CaixaBank, elaborar els seus estats financers i el compliment d'obligacions d'informació periòdica i de supervisió davant els organismes reguladors i de resolució.
FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA	Contractual	Hi ha relacions comercials i contractuals dins el gir i tràfic comercial ordinari, els principis reguladors de les quals es recullen en el Protocol Intern de Relacions entre Fundació Bancària "la Caixa", Criteria i CaixaBank. De conformitat amb el que preveu el Protocol de Gestió de la Participació Financera, la Fundació Bancària, com a matriu del Grup

Nom o denominació social relacionats	Tipus de relació	Breu descripció
		"la Caixa", Criteria, com a accionista directe, i CaixaBank, com a societat cotitzada, van subscriure el 22 de febrer del 2018 un nou Protocol Intern de Relacions, els objectius principals del qual són, entre d'altres, gestionar les operacions vinculades, el dret d'adquisició preferent sobre el Monte de RSC, el flux d'informació adequat que permeti a la Fundació Bancària "la Caixa", i a Criteria i a CaixaBank, elaborar els seus estats financers i el compliment d'obligacions d'informació periòdica i de supervisió davant els organismes reguladors i de resolució.

A.6. Descrigui les relacions, llevat que siguin escassament rellevants per a les dues parts, que hi hagi entre els accionistes significatius o representats en el Consell i els consellers, o els seus representants, en el cas d'administradors persona jurídica.

Expliqui, si escau, com estan representats els accionistes significatius. En concret, s'han d'indicar aquells consellers que hagin estat nomenats en representació d'accionistes significatius, aquells el nomenament dels quals hagi estat promogut per accionistes significatius o els que estiguin vinculats a accionistes significatius i/o entitats del seu grup, especificant la naturalesa d'aquestes relacions de vinculació. En concret, cal esmentar, si escau, l'existència, la identitat i el càrrec de membres del Consell, o representants de consellers, de la societat cotitzada que siguin, al seu torn, membres de l'òrgan d'administració, o els seus representants, en societats que tinguin participacions significatives de la societat cotitzada o en entitats del grup d'aquests accionistes significatius:

Nom o denominació social del conseller o representant, vinculat	Nom o denominació social de l'accionista significatiu vinculat	Denominació social de la societat del grup de l'accionista significatiu	Descripció relació/càrrec
ALEJANDRO GARCÍA-BRAGADO DALMAU	FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA	CRITERIA CAIXA, SAU	Vicepresident 1r del Consell d'Administració de CriteriaCaixa, SAU. Membre del Consell d'Administració de Saba Infraestructuras, SA.
IGNACIO GARRALDA RUIZ DE VELASCO	MUTUA MADRILEÑA AUTOMOVILISTA SOCIEDAD DE SEGUROS A PRIMA FIJA	MUTUA MADRILEÑA AUTOMOVILISTA SOCIEDAD DE SEGUROS A PRIMA FIJA	President i Conseller Delegat de Mutua Madrileña Automovilista, Sociedad de Seguro a
NATALIA AZNÁREZ GÓMEZ	FUNDACIÓN BANCARIA CAJA NAVARRA,	FUNDACIÓN CAJA CANARIAS	Directora de la Fundación Caja Canarias.

Nom o denominació social del conseller o representant, vinculat	Nom o denominació social de l'accionista significatiu vinculat	Denominació social de la societat del grup de l'accionista significatiu	Descripció relació/càrrec
	FUNDACIÓN CAJA CANARIAS I FUNDACIÓN CAJA DE BURG		
FUNDACIÓN CAJA CANARIAS	FUNDACIÓN BANCARIA CAJA NAVARRA, FUNDACIÓN CAJA CANARIAS I FUNDACIÓN CAJA DE BURG	FUNDACIÓN BANCARIA CAJA NAVARRA, FUNDACIÓN CAJA CANARIAS I FUNDACIÓN CAJA DE BURG	N.A.

A.7. Indiqui si han estat comunicats a la Societat pactes parasocials que l'afectin segons el que estableixen els articles 530 i 531 de la Llei de societats de capital. Si escau, descrigu'ls breument i relacioni els Accionistes vinculats pel Pacte:

[☒] Sí
[☐] No

Intervinents del pacte parasocial	% de capital social afectat	Breu descripció del pacte	Data de venciment del pacte, si en té
FUNDACIÓN CAJA DE BURGOS, FUNDACIÓN BANCARIA, FUNDACIÓN BANCARIA CAJA NAVARRA, FUNDACIÓN CAJA CANARIAS, FUNDACIÓN LA CAIXA	40,63	Després de la fusió per absorció de Banca Cívica per CaixaBank, els accionistes: Fundació Bancària "la Caixa", i Caja Navarra (actualment Fundación Bancaria Caja Navarra), Cajasol (actualment Fundación Cajasol), Caja Canarias (actualment Fundación Caja Canarias) i Caja de Burgos (actualment Caja de Burgos, Fundación Bancaria), ("les Fundacions", d'ara endavant) van subscriure l'1 d'agost de 2012 el Pacte d'Accionistes l'objectiu del qual era regular les relacions de "les Fundacions" i la Fundació Bancària "la Caixa" com a accionistes de CaixaBank, i les seves recíproques relacions de cooperació així com amb CaixaBank, per tal de reforçar les seves respectives actuacions al voltant d'aquest i donar suport en el	1 d'agost de 2020 Vegeu Nota a l'Apartat H.

Indiqui si la Societat sap si hi ha accions concertades entre els seus Accionistes. Si escau, descrigui-les breument:

[] Sí
[✓] No

La Societat no té coneixement de l'existència d'accions concertades entre els seus accionistes.

En cas que durant l'exercici s'hagi produït alguna modificació o ruptura d'aquests pactes o acords o accions concertades, indiqui-ho de manera expressa:

El 29 d'octubre del 2018 es va comunicar, mitjançant Fet Relevant, que totes les parts havien subscrit les modificacions de l'Acord d'Integració entre CaixaBank i Banca Cívica, SA i del Pacte d'Accionistes de CaixaBank. La modificació té com a objecte principal clarificar el seu contingut en relació amb determinats compromisos assumits per la Fundació Bancària "la Caixa" per complir les condicions aprovades el març del 2016 pel Consell de Supervisió del BCE per a la desconsolidació a efectes prudencials de Criteris a CaixaBank, el compliment de les quals va suposar una reducció de la participació de la Fundació Bancària i la pèrdua consegüent de control de CaixaBank.

Així mateix, el 4 d'octubre de 2018, mitjançant un acord de modificació subscrit entre "les Fundacions" i Fundació Bancària "la Caixa", el Pacte ha estat modificat, havent manifestat la Fundació Cajasol la seva voluntat de deixar sense efecte pel que fa a ella l'Acord d'Integració entre CaixaBank, SA, i Banca Cívica, SA, un cop transcorreguts sis anys des de la seva firma.

Així mateix ha estat modificat l'Expositiu III, la Clàusula 1 "Objecte del Pacte d'Accionistes" per suprimir la menció "per donar suport en el seu control a la Fundació Bancària "la Caixa", la Clàusula 3 "Consells Assessors Territorials". S'ha eliminat la Clàusula 5 "Dret d'Adquisició Preferent", de manera que la seva redacció ha quedat sense efecte. També ha quedat sense efecte el paràgraf tercer de la Clàusula sisena "Vigència del Pacte d'Accionistes"

Es manté la vigència dels compromisos en matèria d'Obra Social conjunta entre les Fundacions i la Fundació Bancària "la Caixa" amb el mateix contingut i abast que fins ara, a excepció dels compromisos entre Cajasol i la Fundació Bancària "la Caixa", cas en el qual només es mantenen vigents els compromisos en la data d'aquest document i fins a la seva finalització.

Es manté també la vigència dels Consells Assessors Territorials de caràcter consultiu per a les Canàries, Navarra i Castella i Lleó.

A.8 Indiqui si hi ha alguna persona física o jurídica que exerceixi o pugui exercir el control sobre la societat d'acord amb l'article 5 de la Llei del Mercat de Valors. Si escau, identifiqui-la:

[] Sí
[✓] No

A.9 Completi els quadres següents sobre l'autocartera de la Societat:

En la data de tancament de l'exercici:

Nombre d'accions directes	Nombre d'accions indirectes (*)	% total sobre capital social
2.608.240	204.314	0,04

(*) A través de:

Nom o denominació social del titular directe de la participació	Nombre d'accions directes
CAIXABANK ASSET MANAGEMENT, SGIIC, SAU	6.905
VIDACAIXA, SA DE SEGUROS Y REASEGUROS	26.880
MICROBANK	2.971
BPI	167.558
Total	204.314

A.10 Detalli les condicions i el termini del mandat vigent de la Junta d'Accionistes al Consell d'Administració per emetre, recomprar o transmetre accions pròpies:

La Junta General del 28 d'abril de 2016 va acordar autoritzar el Consell d'Administració perquè, d'acord amb el que disposen els articles 146 i 509 de la Llei de Societats de Capital, pugui procedir a l'adquisició derivativa d'accions pròpies, tant directament com indirectament a través de les seves societats dependents, en els termes següents:

- L'adquisició podrà fer-se a títol de compravenda, permuta, dació en pagament o qualsevol altra permesa per la llei, en una o diverses vegades, sempre que el valor nominal de les accions adquirides, sumades al de les que la Societat ja posseeixi, no superi el 10% del capital subscrit. - Quan l'adquisició sigui onerosa, el preu o el contravalor serà el preu de tancament de les accions de la Societat en el mercat continu del dia immediatament anterior a l'adquisició, amb una variació màxima, a l'alça o a la baixa, del 15%.

El termini de vigència de l'autorització és de cinc anys des de l'adopció de l'acord per la Junta General d'Accionistes. Així mateix, i per als efectes previstos al paràgraf segon de l'apartat a) de l'article 146.1 de la Llei de Societats de Capital, es va acordar atorgar autorització expressa per a l'adquisició d'accions de la Societat per part de qualsevol de les societats dependents en els mateixos termes de l'acord.

Les accions que s'adquireixin com a conseqüència d'aquesta autorització es podran destinar tant a la seva alienació o amortització com a l'aplicació dels sistemes retributius establerts al paràgraf tercer de l'apartat a) de l'article 146 de la Llei de Societats de Capital, i es poden destinar a l'entrega als empleats i administradors de la Societat o del seu grup.

El Consell queda facultat per delegar aquesta autorització a la persona o persones que cregui convenient. Tot això, amb els restants límits i requisits exigits per la Llei de Societats de Capital i altra normativa aplicable, deixant sense efecte en la part no utilitzada l'anterior autorització vigent, aprovada en la Junta General de 19 d'abril de 2012.

El 28 de gener del 2016, el Consell d'Administració va acordar fixar el criteri d'intervenció en autocartera sobre la base d'un nou sistema d'alertes, d'acord amb l'habilitació establerta en l'article 46 del Reglament Intern de Conducta, per delimitar la discrecionalitat en la gestió de l'autocartera per part de l'àrea separada.

A.11 Capital flotant estimat:

	%
Capital flotant estimat	54,21

A.12 Indiqui si hi ha qualsevol restricció (estatutària, legislativa o de qualsevol índole) a la transmissibilitat de valors i/o qualsevol restricció al dret de vot. En concret, cal comunicar l'existència de qualsevol tipus de restriccions que puguin dificultar la presa de control de la societat mitjançant l'adquisició de les seves accions en el mercat, així com aquells règims d'autorització o comunicació prèvia que, sobre les adquisicions o transmissions d'instruments financers de la companyia, li siguin aplicables per normativa sectorial.

[☐] Sí
[☒] No

A.13 Indiqui si la Junta General ha acordat adoptar mesures de neutralització davant una oferta pública d'adquisició en virtut del que disposa la Llei 6/2007.

[☐] Sí
[☒] No

Si escau, expliqui les mesures aprovades i els termes en què es produirà la ineficiència de les restriccions:

A.14 Indiqui si la societat ha emès valors que no es negocien en un mercat regulat de la Unió Europea.

[☐] Sí
[☒] No

Si escau, indiqui les diferents classes d'accions i, per a cada classe d'accions, els drets i les obligacions que confereix:

B. JUNTA GENERAL

B.1 Indiqui i, si escau, detalli si hi ha diferències amb el règim de mínims previst a la Llei de Societats de Capital (LSC) respecte al quòrum de constitució de la Junta General:

[☐] Sí
[☒] No

B.2 Indiqui i, si escau, detalli si hi ha diferències amb el règim previst a la Llei de societats de capital (LSC) per a l'adopció d'acords socials:

[☐] Sí
[☒] No

B.3 Indiqui les normes aplicables a la modificació dels Estatuts de la Societat. En particular, cal comunicar les majories previstes per a la modificació dels Estatuts, i també, si escau, les normes previstes per a la tutela dels drets dels socis en la modificació dels Estatuts.

Respecte a la modificació dels Estatuts, la regulació societària de CaixaBank té previstos bàsicament els mateixos límits i condicions establerts a la Llei de societats de capital.

Respecte a les normes per a la tutela dels drets dels socis en la modificació dels Estatuts s'aplica el que disposa la Llei de societats de capital.

Així mateix, per la seva condició d'entitat de crèdit, i d'acord amb el que estableix l'article 10 del Reial Decret 84/2015, de 13 de febrer, la modificació dels Estatuts Socials de CaixaBank està subjecta al procediment d'autorització i registre establert en aquesta regulació. Sens perjudici de les línies anteriors, cal dir que certes modificacions (entre d'altres, el canvi de domicili social dins del territori nacional, l'augment de capital social o la incorporació textual de preceptes legals o reglamentaris de caràcter imperatiu o prohibitiu, o per complir resolucions judicials o administratives) no estan subjectes al procediment d'autorització, tot i que s'han de comunicar al Banc d'Espanya per a la seva constància en el Registre d'Entitats de Crèdit.

B.4 Indiqui les dades d'assistència a les juntes generals celebrades durant l'exercici al qual es refereix aquest informe i les dades dels dos exercicis anteriors:

Dades d'assistència

Data Junta General	% de presència física	% en representació	% vot a distància		Total
			Vot electrònic	Altres	
06/04/2017	42,54	24,43	0,03	1,25	68,25
Dels quals, capital flotant	1,89	17,12	0,03	1,25	20,29
06/04/2018	41,48	23,27	0,03	0,23	65,01
Dels quals, capital flotant	3,78	19,57	0,03	0,23	23,61

La informació sobre la participació del capital flotant és aproximada atès que els accionistes significatius estrangers tenen la seva participació a través de *nominees*.

B.5 Indiqui si en les juntes generals celebrades durant l'exercici hi ha hagut algun punt de l'ordre del dia que, per qualsevol motiu, els accionistes no hagin aprovat:

[] Sí
[✓] No

B.6 Indiqui si hi ha alguna restricció estatutària que estableixi un nombre mínim d'accions necessàries per assistir a la Junta General o per votar a distància:

[✓] Sí
[] No

Nombre d'accions necessàries per assistir a la Junta General	1.000
Nombre d'accions necessàries per votar a distància	1

Tots els accionistes que siguin titulars d'un mínim de mil (1.000) accions, a títol individual o en agrupació amb altres accionistes, podran assistir físicament a la Junta General.

Serà requisit per assistir a la Junta General que l'accionista tingui inscrita la titularitat de les seves accions en el corresponent registre d'anotacions en compte, almenys amb cinc (5) dies d'antelació a aquell en el qual hi hagi la reunió de la Junta. Se n'exceptuen els supòsits

específics en què alguna llei aplicable a la societat estableixi un règim que resulti incompatible. A cada accionista que, segons això que s'ha disposat, hi pugui assistir, se li facilitarà la corresponent targeta d'assistència, que només es podrà suplir mitjançant un certificat de legitimació que acrediti el compliment dels requisits d'assistència.

B.7 Indiqui si s'ha establert que certes decisions, diferents de les establertes per Llei, que comportin una adquisició, alienació, l'aportació a una altra societat d'actius essencials o altres operacions corporatives similars, s'han de sotmetre a l'aprovació de la Junta General d'Accionistes:

[] Sí
[√] No

B.8 Indiqui l'adreça i la forma d'accés, dins el web de la Societat, a la informació sobre govern corporatiu i altra informació sobre les juntes generals que s'hagi de posar a disposició dels accionistes a través del web de la Societat:

La informació sobre govern corporatiu de CaixaBank està disponible en el web corporatiu de la Societat (www.caixabank.com), a l'apartat "Informació per a accionistes i inversors", subapartat "Govern corporatiu i política de remuneracions", a través de l'adreça web següent:

https://www.caixabank.com/informacionparaaccionistaseinversores/gobiernocorporativo_es.html

En el cas de la informació específica sobre les juntes generals, s'hi pot accedir mitjançant un enllaç identificat individualment com a "Junta General d'Accionistes" al subapartat de "Govern corporatiu i política de remuneracions", o a través de l'adreça web següent:

https://www.caixabank.com/informacionparaaccionistaseinversores/gobiernocorporativo/juntageneralaccionistas_es.html

Així mateix cal dir que, amb motiu de la convocatòria d'una Junta General, s'habilita temporalment a la pàgina inicial del web de CaixaBank un bàner específic i destacat que dona accés directe a la informació per a la Junta convocada. Finalment, és important deixar constància de l'existència a la part inferior del web corporatiu de CaixaBank d'un apartat d'«Enllaços directes», entre els quals es troba l'enllaç «Junta General d'Accionistes», que permet l'accés directe a la informació de les juntes generals d'accionistes de CaixaBank de manera continuada.

C. ESTRUCTURA DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA SOCIETAT

C.1. Consell d'administració

C.1.1 Nombre màxim i mínim de consellers previstos en els estatuts socials i el nombre fixat per la Junta General:

Nombre màxim de consellers	22
Nombre mínim de consellers	12
Nombre de consellers fixat per la Junta	18

La Junta General del 28 abril de 2016 va adoptar l'acord de fixar en 18 el nombre de membres del Consell d'Administració.

C.1.2 Completi el quadre següent amb els membres del Consell:

Nom o denominació social del conseller	Representant	Categoria del conseller	Càrrec a el Consell	Data primer nomenament	Data últim nomenament	Procediment d'elecció
KORO USARRAGA UNSAIN		Independent	CONSELLER	30/06/2016	06/04/2017	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONIS
JOSÉ SERNA MASIÁ		Dominical	CONSELLER	30/06/2016	06/04/2017	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONIS
EDUARD O JAVIER SANCHIZ IRAZU		Independent	CONSELLER	21/09/2017	06/04/2018	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONIS TES
ANTONIO SÁINZ DE VICUÑA Y BARROSO		Independent	CONSELLER	01/03/2014	24/04/2014	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONIS
JUAN ROSELL LASTORTRAS		Independent	CONSELLER	06/09/2007	24/04/2014	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONIS
JOHN S. REED		Independent	CONSELLER	03/11/2011	19/04/2012	ACORD JUNTA

Nom o denominació social del conseller	Representant	Categoria del conseller	Càrrec a el Consell	Data primer nomenament	Data últim nomenament	Procediment d'elecció
						GENERAL D'ACCIONISTES
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ		Independent	CONSELLER	24/04/2014	24/04/2014	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONIST
ALAIN MINC		Independent	CONSELLER	06/09/2007	24/04/2014	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONIST
IGNACIO GARRALDA RUIZ DE VELASCO		Dominical	CONSELLER	06/04/2017	06/04/2017	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONIST
ALEJANDRO GARCÍA-BRAGADO DALMAU		Dominical	CONSELLER	01/01/2017	06/04/2017	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONIST ES
MARÍA VERÓNICA FISAS VERGÉS		Independent	CONSELLER	25/02/2016	28/04/2016	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONIST
MARÍA TERESA BASSONS BONCOMPTE		Dominical	CONSELLER	26/06/2012	26/06/2012	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONIST
FUNDACIÓN CAJA CANARIAS	NATALIA AZNÁREZ GÓMEZ	Dominical	CONSELLER	23/02/2017	06/04/2017	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONIST
GONZALO GORTÁZAR ROTAECHE		Executiu	CONSELLER DELEGAT	30/06/2014	23/04/2015	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONIST
TOMÁS MUNIESA ARANTEGUI		Dominical	VICEPRESIDENT	01/01/2018	06/04/2018	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONIST
JORDI GUAL SOLÉ		Dominical	PRESIDENT	30/06/2016	06/04/2017	ACORD JUNTA

Nom o denominació social del conseller	Representant	Categoria del conseller	Càrrec a el Consell	Data primer nomenament	Data últim nomenament	Procediment d'elecció
						GENERAL D'ACCIONISTES
FRANCESC XAVIER VIVES TORRENTS		Independent	CONSELLER COORDINADOR INDEPENDENT	05/06/2008	23/04/2015	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONIS
JAVIER IBARZ ALEGRÍA		Dominical	CONSELLER	26/06/2012	26/06/2012	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONIS

Nombre total de consellers	18
----------------------------	----

Indiqui les baixes que, bé per dimissió o destitució o per qualsevol altra causa, s'hagin produït en el Consell d'Administració durant el període subjecte a informació:

Nom o denominació social del conseller	Categoria del conseller en el moment del cessament	Data de l'últim nomenament	Data de baixa	Comissions especialitzades de les quals era membre	Indiqui si la baixa s'ha produït abans del final del mandat
Sense dades		//	//		

C.1.3 Completi els quadres següents sobre els membres del Consell i la seva diferent categoria:

CONSELLERS EXECUTIUS		
Nom o denominació social del conseller	Càrrec en l'organigrama de la societat	Perfil
GONZALO GORTÁZAR ROTAECHE	Conseller Delegat	Gonzalo Gortázar, nascut a Madrid el 1965, és Conseller Delegat de CaixaBank des del juny de 2014. Llicenciat en Dret i en Ciències Empresarials per la Universitat Pontifícia Comillas (ICADE) i Màster en Business Administration <i>with distinction</i> per INSEAD. Actualment és President de VidaCaixa i Conseller de Banco BPI. Va ser Director General de Finances de CaixaBank fins al seu nomenament com a Conseller Delegat el juny de 2014. Prèviament va ser Conseller Director General de Criteria CaixaCorp entre 2009 i juny de 2011. Des de 1993 a 2009 va treballar a Morgan Stanley a Londres i a Madrid, on va ocupar diversos càrrecs en la divisió de Banca d'Inversió liderant el Grup d'Institucions Financeres a Europa fins a mitjan any 2009, moment en què es va incorporar a Criteria. Amb anterioritat va desenvolupar diverses responsabilitats a Bank of America en Banca Corporativa i d'Inversió. Ha estat Vicepresident

CONSELLERS EXECUTIUS		
Nom o denominació social del conseller	Càrrec en l'organigrama de la societat	Perfil
		Conseller de Grupo Financiero Inbursa, Erste Bank, SegurCaixa Adeslas, Abertis, Port Aventura i Saba.

Nombre total de consellers executius	1
% sobre el total del Consell	5,56

CONSELLERS EXTERNS DOMINICALS		
Nom o denominació social del conseller	Nom o denominació de l'accionista significatiu a qui representa o que ha proposat el seu	Perfil
JORDI GUAL SOLÉ	FUNDACIÓ BANCÀRIA LA	Jordi Gual Solé, nascut a Lleida l'any 1957, és President de CaixaBank des de l'any 2016. És Doctor en Economia (1987) per la Universitat de Califòrnia (Berkeley), Catedràtic d'Economia de IESE Business School i Research Fellow del Center for Economic Policy Research (CEPR) de Londres. Actualment és membre del Consell d'Administració de Telefónica i membre del Consell de Vigilància d'Erste Group Bank. També és membre del Market Monitoring Group de l'Institute of International Finance (IIF), President de FEDEA, Vicepresident del Cercle d'Economia i de la Fundació Cotec per a la Innovació, i membre dels patronats de la Fundación CEDE, la Institució Cultural del CIC i el Real Instituto Elcano. Abans d'assumir la Presidència de CaixaBank, era Economista en Cap i Director Executiu de Planificació Estratègica i Estudis de CaixaBank i Director General de Planificació i Desenvolupament Estratègic de Criteriacaixa. Es va incorporar al grup "la Caixa" l'any 2005. Ha estat membre del Consell d'Administració de Repsol, Conseller Econòmic en la Direcció General d'Afers Econòmics i Financers en la Comissió Europea a Brussel·les i professor visitant a la Universitat de Califòrnia (Berkeley), la Université Libre de Bruxelles i la Barcelona Graduate School of Economics. Jordi Gual ha publicat àmpliament sobre temes bancaris, integració europea, regulació i política de competència. El 1999 va ser guardonat amb el premi de recerca del European Investment Bank, i el 1979, amb el Premi Extraordinari de Llicenciatura en Ciències Econòmiques i Empresariales. També va rebre una beca Fulbright.
TOMÁS MUNIESA ARANTEGUI	FUNDACIÓ BANCÀRIA LA	Tomás Muniesa, nascut a Barcelona el 1952; és Vicepresident de CaixaBank des de l'abril del 2018. Llicenciat en Ciències Empresariales i Màster en Direcció d'Empreses per ESADE. L'any 1976 va ingressar a "la Caixa" i el 1992 fou nomenat Director

CONSELLERS EXTERNS DOMINICALS		
Nom o denominació social del conseller	Nom o denominació de l'accionista significatiu a qui representa o que ha proposat el seu	Perfil
		el 2011 Director General del Grup Assegurador i Gestió d'Actius de CaixaBank, fins al novembre del 2018. Ha estat Vice-president Executiu i CEO de VidaCaixa des del 1997 fins al novembre del 2018. Avui dia té els càrrecs de Vicepresident de CaixaBank, VidaCaixa i SegurCaixa Adeslas. A més, és membre del Patronat d'ESADE Fundació i Conseller d'Allianz Portugal. Anteriorment, va ser President de MEFF (Sociedad Rectora de Productos Derivados), Vicepresident de BME (Bolsas y Mercados Españoles), vicepresident 2n d'UNESPA, Conseller i President de la Comissió d'Auditoria del Consorci de Compensació d'Assegurances, Conseller de Vithas Sanidad SL i Conseller suplent del Grupo Financiero Inbursa a Mèxic.
FUNDACIÓN CAJA CANARIAS	FUNDACIONES SIGNANTS DEL PACTE D'ACCIONISTES	Natalia Aznárez Gómez, nascuda a Santa Cruz de Tenerife el 1964, és la representant de la Fundación CajaCanarias en el Consell d'Administració de CaixaBank des de febrer de 2017. Llicenciada en Ciències empresarials en Direcció Comercial per la Universitat de Màlaga i diplomada en el mateix camp en les especialitats de comptabilitat i finances per la Universitat de La Laguna. Ha estat professora de comptabilitat i finances a la Universitat de La Laguna. Comença la seva activitat professional col·laborant amb la Direcció General de REA METAL WINDOWS per iniciar la distribució dels seus productes a Espanya. El 1990 inicia la seva activitat en el departament de màrqueting de CajaCanarias. El 1993 dirigeix el Segment de Particulars de Caja Canarias i participa en el desenvolupament de productes financers i llançament de campanyes, desenvolupament i implantació del CRM, servei de Banca Personal i Privada. Posteriorment assumeix la direcció de l'àrea de màrqueting. L'any 2008 és designada Subdirectora de CajaCanarias i lidera la gestió dels recursos humans de l'entitat, i l'any 2010 assumeix la Direcció General Adjunta de CajaCanarias. Després del traspàs d'actius i passius a Banca Cívica, assumeix la Direcció General de CajaCanarias com a entitat financera amb exercici indirecte. Transformada l'entitat financera en fundació, exerceix com a Directora General d'aquesta fins al 30 de juny de 2016. Ha participat activament en diverses comissions del sector de Caixes d'Estalvis (Comissió Executiva de l'ACARL, Comissió de Màrqueting d'Euro6000, Comissió de Màrqueting de CECA, Comissió de Recursos Humans de CECA, entre d'altres) i ha ocupat diversos llocs en Fundacions. Actualment és Presidenta de la Comissió de Control del Pla de pensions d'empleats de CajaCanarias, Vicepresidenta de la Fundación Cristino de Vera, Secretària de la Fundación para el

CONSELLERS EXTERNS DOMINICALS		
Nom o denominació social del conseller	Nom o denominació de l'accionista significatiu a qui representa o que ha proposat el seu nomenament	Perfil
		Desenvolupament Formació Empresarial CajaCanarias i Directora de la Fundación CajaCanarias
		Nascut a Girona el 1949, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des del gener de 2017. Llicenciat en Dret per la Universitat de Barcelona, va guanyar les oposicions d'Advocat de l'Estat el 1974, i va ser destinat primer a Castelló de la Plana i després, a finals de 1975, a Barcelona. El 1984 sol·licita l'excedència i passa a prestar serveis a la Borsa de Barcelona, on exerceix el càrrec d'Assessor Jurídic i a partir del 1989, quan la Borsa es transforma en Societat, n'és nomenat Secretari del Consell d'Administració, mantenint també activitat professional com a advocat en exercici. El 1994 deixa la Borsa de Barcelona i es concentra en l'exercici de l'advocacia, assessorant de manera permanent "la Caixa", de la qual és nomenat Vicesecretari del Consell d'Administració el 1995 i Secretari del Consell d'Administració el 2003, i el 2004 és nomenat Director Adjunt i el 2005 Director Executiu. Des del juny de 2014 al desembre de 2016 va ser Vicepresident i Vicesecretari del Patronat de la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa". A CaixaBank, va exercir com a Secretari (no membre) del Consell d'Administració del maig de 2009 al desembre de 2016 i com a Secretari General del juliol de 2011 al maig de 2014. Va ser Secretari del Consell d'Administració, a més d'altres, de La Maquinista Terrestre y Marítima, SA; Intelhorce; Hilaturas Gossipyum; Abertis Infraestructuras, SA; Inmobiliaria Colonial, SA; i Sociedad General de Aguas de Barcelona, SA. Ha estat Conseller de Gas Natural SDG, SA des del setembre de 2016 fins al maig de 2018. Actualment és Vicepresident Primer de Criteriacaixa des del juny de 2014 i Conseller de Saba Infraestructuras des del juny de 2018.
ALEJANDRO GARCÍA-BRAGADO DALMAU	FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA	
IGNACIO GARRALDA RUIZ DE VELASCO	MUTUA MADRILEÑA AUTOMOVILISTA SOCIEDAD DE SEGUROS A PRIMA FIJA	Ignacio Garralda Ruiz de Velasco, nascut a Madrid el 1951, és Conseller de CaixaBank des de l'any 2017. Llicenciat en Dret per la Universitat Complutense de Madrid. És Notari en excedència des del 1989. Va iniciar la seva carrera professional com a Corredor Col·legiat de Comerç, de 1976 a 1982, any en què va passar a Agent de Canvi i Borsa de l'Il·lustre Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa de Madrid fins al 1989. Va ser soci Fundador d'AB Asesores Bursátiles, SA, Societat en què va ocupar el càrrec de Vicepresident fins al 2001, Vicepresident de Morgan Stanley Dean Witter, SV, SA de 1999 a 2001 i President de Bancoval, SA entre 1994 i 1996. Entre 1991 i 2009 va ser Conseller de la Societat Rectora de la Borsa de Madrid. Actualment és President i Conseller Delegat de Mutua Madrileña Automovilista. És membre

CONSELLERS EXTERNS DOMINICALS

Nom o denominació social del conseller	Nom o denominació de l'accionista significatiu a qui representa o que ha proposat el seu	Perfil
		del Consell d'Administració des de 2002 i membre de la Comissió Executiva des de 2004, exercint actualment com el seu President, així com de la Comissió d'Inversions. És Vicepresident primer de Bolsas y Mercados Españoles (BME), membre del Consell d'Administració d'Endesa SA i exerceix com a President de la seva Comissió d'Auditoria des del 2016. A més, és President de la Fundación Mutua Madrileña, membre del Patronat de la Fundación Princesa de Asturias, del Museu Reina Sofia, de Pro Real Academia Española i de la Fundació d'Ajuda contra la Drogoaddicció.
JOSÉ SERNA MASIÁ	FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA	José Serna Masiá, nascut a Albacete el 1942, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des de juliol de 2016. Llicenciat en Dret per la Universitat Complutense de Madrid el 1964, va iniciar la seva activitat professional en l'assessoria jurídica de Butano, SA (1969/70). El 1971 va ingressar al Cos d'Advocats de l'Estat, prestant els seus serveis a l'Advocacia de l'Estat de Salamanca i als Ministeris d'Educació i Ciència i Hisenda. Posteriorment, es va incorporar als serveis contenciosos de l'Estat a l'Audiència Territorial de Madrid (actualment el Tribunal Superior de Justícia) fins que va passar a la situació d'excedència el 1983. De 1983 a 1987 va ser Assessor Jurídic de la Borsa de Madrid. El 1987 va obtenir plaça com a Agent de Canvi i Borsa a la Borsa de Barcelona, on va ser escollit Secretari de la seva Junta Sindical. Va participar en la reforma borsària de 1988 com a President de la Societat Promotora de la nova Borsa de Barcelona i també com a vocal de la Comissió Consultiva de l'acabada de crear Comissió Nacional del Mercat de Valors. El 1989 va ser escollit President de la Borsa de Barcelona, càrrec que va exercir durant dos mandats consecutius fins al 1993. Del 1991 al 1992 va ser President de la Societat de Borses d'Espanya, que agrupa les quatre borses espanyoles, i Vicepresident del Mercat Espanyol de Futurs Financers, radicat a Barcelona. Va ser també Vicepresident de la Fundació Barcelona Centre Financer i de la Sociedad de Valores y Bolsa Interdealers, SA. El 1994 es va incorporar com a Agent de Canvi i Borsa al Col·legi Oficial de Corredors de Comerç de Barcelona. Va formar part del Consell d'Administració d'ENDESA durant els anys 2000 a 2007. Va ser, així mateix, vocal de la seva Comissió de Control i Auditoria, que va presidir de 2006 a 2007. Va ser també Conseller de les societats
JAVIER IBARZ ALEGRÍA	FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA	Javier Ibarz Alegría, nascut a Barcelona el 1953, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des de l'any 2012. Ha estat conseller general i vocal del Consell d'Administració

CONSELLERS EXTERNS DOMINICALS		
Nom o denominació social del conseller	Nom o denominació de l'accionista significatiu a qui representa o que ha proposat el seu	Perfil
		d'Estalvis i Pensions de Barcelona ("la Caixa") fins al juny de 2014 i patró de la Fundació "laCaixa" fins a l'octubre de 2014. Des de l'any 2014 és membre del Consell d'Administració de VidaCaixa. És enginyer industrial per l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Terrassa. Màster universitari en Enginyeria Industrial. Ha fet el Programa Superior de Negocis i Alta Direcció a l'IAD. Des de l'any 2013 té l'acreditació de tècnic competent en elaboració de plans d'autoprotecció. L'any 2002 va obtenir el títol d'Environmental System Manager pe la European Organization for Quality i ha fet nombrosos cursos de postgrau en Obra Civil, Estructures, Instal·lacions Industrials, Urbanització i Infraestructures. Ha fet diversos cursos sobre formació de consellers. Ha exercit liberalment des del 1982 com a enginyer industrial. Des del 1993 fins a finals del 2013 ha estat successivament director d'Àrea de Producte i d'R+D+I, de l'Àrea d'Operacions i finalment assimilat a director general a empresa líder internacional en la protecció solar. Des del 2003 és Director General i soci fundador de la societat especialitzada en enginyeria i assessorament industrial, en infraestructures i urbanització, gestió mediambiental i packaging EIGMA, SL. Des del 1994 és Director responsable de Seguretat i Instal·lacions i del Pla d'Emergència del Teatre Fortuny de Reus. Ha publicat diversos articles i ha fet múltiples conferències sobre la influència de la protecció solar i l'estalvi energètic i sobre sistemes de protecció solar, així com ponències sobre medi ambient i la gestió mediambiental.
MARÍA TERESA BASSONS BONCOMPTE	FUNDACIO BANCARIA LA CAIXA	Maria Teresa Bassons Boncompte, nascuda a Cervelló el 1957, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des del juny del 2012. Membre del Comitè Consultiu de Caixa Capital Risc fins al juny de 2018. Llicenciada en Farmàcia per la Universitat de Barcelona (1980) i especialista en Farmàcia Hospitalària. Exerceix la seva activitat professional com a titular d'Oficina de Farmàcia. És vocal del Comitè Executiu de la Cambra de Comerç de Barcelona des de l'any 2002 i Presidenta de la Comissió d'Empreses del sector de la salut de la mateixa institució. És vocal del Consell d'Administració de Bassline, SL i Administradora de TERBAS XXI, SL Consellera de Laboratorios Ordesa des del gener del 2018. Membre de la Comissió Científica d'Oncolliga. Ha estat vocal del Consell d'Administració de Criteris CaixaHolding des del juliol de 2011 fins al maig de 2012, consellera general de Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "la Caixa" des de l'abril de 2005 fins al juny de 2014, membre del Consell d'Administració de "la Caixa" des de l'abril de 2009 fins al

CONSELLERS EXTERNS DOMINICALS

Nom o denominació social del conseller	Nom o denominació de l'accionista significatiu a qui representa o que ha proposat el seu nomenament	Perfil
		Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "la Caixa" des del juny de 2014 fins al juny de 2016. Ha estat també Vicepresidenta del Oficial de Farmacèutics de Barcelona (1997-2004) i Secretària General del Consell de Col·legis de Farmacèutics de Catalunya. Membre del Consell Assessor sobre Tabacisme del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya (1997-2008). Assessor de Bioètica de la Generalitat de Catalunya (2005-2008). Ha estat Directora del Congrés - Mostra INFARMA a la Fira de Barcelona en les edicions de 1995 i 1997, i Directora de les Farmacèutica" i "l'Informatiu del COFB" durant dotze anys. El Consell General de Col·legis de Farmacèutics d'Espanya li va atorgar, el 2008, la Medalla al Mèrit Professional. És també acadèmica de la Acadèmia de Farmàcia de Catalunya.

Nombre total de consellers dominicals	8
% sobre el total del Consell	44,44

CONSELLERS EXTERNS INDEPENDENTS

Nom o denominació social del conseller	Perfil
MARÍA VERÓNICA FISAS VERGÉS	Verónica Fisas, nascuda a Barcelona el 1964, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des del febrer del 2016. Llicenciada en Dret i amb un Màster en Administració d'Empreses, s'incorpora de molt jove a Natura Bissé, on adquireix grans coneixements del negoci i de tots els seus departaments. És Consellera Delegada del Consell d'Administració de Natura Bissé i Directora General del Grup Natura Bissé des de l'any 2007. Des de l'any 2008 també és Patrona de la Fundació Ricardo Fisas Natura Bissé. L'any 2001, ja com a CEO de la filial de Natura Bissé als Estats Units, duu a terme l'expansió i la consolidació del negoci i obté uns resultats immillorables en la distribució de producte i el posicionament de marca. L'any 2009 passa a ser membre de la Junta Directiva de Stanpa, Associació Nacional de Perfumeria i Cosmètica. Ja el 2012, és nomenada Vicepresidenta de Stanpa i Presidenta del Comitè d'Estètica Professional de l'associació. Rep el Premi a la Conciliació Empresa - Família en la II Edició Premis Nacionals a la Dona Directiva el 2009 i el Premi IWECC (International Women's Entrepreneurial Challenge) per la seva carrera professional el 2014. El novembre del 2017, la Revista Emprendedores guardona Verónica Fisas com a l'Any". Rep el Premi a la Conciliació Empresa-Família en la II Edició Premis Nacionals a la Dona Directiva el 2009 i el Premi IWECC (International Women's Entrepreneurial Challenge) per la seva carrera professional el 2014.

CONSELLERS EXTERNS INDEPENDENTS	
Nom o denominació social del conseller	Perfil
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ	María Amparo Moraleda, nascuda a Madrid el 1964, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des de l'any 2014. Enginyera Superior Industrial per ICAI i PDG per l'IESE. Consellera independent en diverses societats: Solvay, SA (des del 2013), Airbus Group, SE (des del 2015) i Vodafone Group (des del 2017). També és membre del Consell Rector del Consell Superior d'Investigacions Científiques – CSIC (des del 2011), membre del Consell Assessor de SAP Ibérica (des del 2013) i del de Spencer Stuart (des del 2017). Entre 2012 i 2017 va ser membre del Consell d'Administració de Faurecia, SA i membre del Consell Assessor de KPMG Espanya (des de 2012). Va ser Directora d'Operacions per a l'àrea Internacional d'Iberdrola amb responsabilitat sobre el Regne Unit i els Estats Units, entre el gener del 2009 i el febrer del 2012. També va dirigir Iberdrola Ingeniería y Construcción de gener del 2009 a gener del 2011. Va ser Presidenta Executiva d'IBM per a Espanya i Portugal entre el juliol del 2001 i el gener del 2009, i es va ampliar la zona sota la seva responsabilitat a Grècia, Israel i Turquia del juliol del 2005 al gener del 2009. Entre el juny del 2000 i del 2001 va ser executiva adjunta del President d'IBM Corporation. Del 1998 al 2000 va ser Directora General d'INSA (filial d'IBM Global Services). De 1995 a 1997, Directora de RH per a EMEA, d'IBM Global Services, i de 1988 a 1995 va exercir diversos càrrecs professionals i de direcció a IBM España. És membre de diversos patronats i consells de diferents institucions i organismes, entre els quals s'inclouen l'Acadèmia de Ciències Socials i del Medi Ambient d'Andalusia, el Patronat de l'MD Anderson Cancer Center de Madrid i l'International Advisory Board de l'Institut d'Empresa. El desembre de 2015 la van nomenar acadèmica de número de la Reial Acadèmia de Ciències Econòmiques i Financeres. Va ingressar el 2005 en el Hall of Fame de l'organització Women in Technology International (WITI), reconeixement que distingeix les personalitats de l'empresa i de la tecnologia que més han contribuït en tot el món a la incorporació i aportació de la dona al desenvolupament tecnològic, i ha rebut diversos premis, com ara: Premi al Lideratge des dels Valors (Fundació FIGEVA – 2008), Premi Javier Benjumea (Associació d'Enginyers ICAI – 2003) i el Premi Excel·lència (Federació Espanyola de Dones Directives, Executives, Professionals i Empresàries – Fededepe – 2002).
JOHN S. REED	John Reed, nascut a Chicago el 1939, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des del 2011. Es va criar a l'Argentina i al Brasil. Va tornar als Estats Units per cursar els seus estudis universitaris, on l'any 1961 es va llicenciar en Filosofia i Lletres i Ciències al Washington and Jefferson College i el Massachusetts Institute of Technology gràcies a un programa de doble titulació. Va ser tinent del Cos d'Enginyers de l'Exèrcit dels Estats Units del 1962 al 1964, i posteriorment es va tornar a matricular en el MIT per cursar un màster en Ciències. John Reed va treballar trenta-cinc anys a Citibank/Citicorp i Citigroup, els últims setze com a president. Es va jubilar el mes d'abril de l'any 2000. Del setembre de 2003 a l'abril de 2005 va tornar a treballar com a President de la Borsa de Nova York i va ocupar el càrrec de President de la Corporació del MIT entre els anys 2010 i 2014. Va ser nomenat President del Consell d'American Cash Exchange el febrer del 2016. És President del Boston Athenaeum i fideïcomissari de l'NBER. És membre de la Junta de l'Acadèmia Americana d'Arts
JUAN ROSELL LASTORTRAS	Juan Rosell Lastortras, nascut a Barcelona el 1957, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des de l'any 2007. És enginyer industrial per la Universitat Politècnica de Barcelona. Estudis de Ciències Polítiques a la Universidad Complutense de Madrid. És President de Congost Plastic. Durant la seva trajectòria professional, ha ocupat la

CONSELLERS EXTERNS INDEPENDENTS	
Nom o denominació social del conseller	Perfil
	direcció general de Juguetes Congost i la presidència d'Enher (1996-1999), de Fecsa-Enher (1999-2002) i de Corporación Uniland (2005-2006). També ha format part dels consells d'administració de Gas Natural, SDG, SA, Agbar, Endesa, Endesa Italia SpA, Siemens España i Applus Servicios Tecnológicos. Fins al novembre de 2018, ha estat President de la Confederació Espanyola d'Organitzacions Empresarials (CEOE). Així mateix, és membre de la Mont Pelerin Society i Vicepresident de Business Europe. Té diverses distincions, entre les quals destaquen la Medalla d'or al Mèrit de la Fira Oficial i Internacional de Mostres de Barcelona; la Medalla de Plata de la Cambra Oficial d'Indústria, Comerç i Navegació de Barcelona; el Commendatore al Merito i Grande Ufficiale della Repubblica Italiana, i la Clau d'Or de la Ciutat de Barcelona i Premi Tiepolo.
ANTONIO SÁINZ DE VICUÑA Y BARROSO	Antonio Sáinz de Vicuña y Barroso, nascut a Barcelona el 1948, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des de l'any 2014. Llicenciat en Dret i Ciències Econòmiques i Comercials, Universidad Complutense de Madrid (1971). Curs de postgrau amb tesina final en Dret Europeu i Dret Internacional, Diploma in International Law, Pembroke College, Cambridge University (Regne Unit). Beca de la Fundació Juan March. El 1974 va guanyar les oposicions d'Advocat de l'Estat i com a tal va tenir destí en els Serveis Jurídics dels ministeris d'Hisenda, d'Economia i d'Afers Estrangers de 1974 a 1989. Del setembre de 1989 al novembre de 1994 va ser Sotsdirector General – Cap de l'Assessoria Jurídica Internacional del Banco Español de Crédito a Madrid. Del novembre de 1994 al juny de 1998 va ser Advocat General – Director del Servei Jurídic de l'Institut Monetari Europeu (IME) a Frankfurt (organisme encarregat de l'elaboració de la introducció de l'euro). I, de juny de 1998 a novembre de 2013 va ser Advocat General i Director General del Servei Jurídic del Banc Central Europeu (BCE), i es va jubilar el novembre de 2013 perquè va complir l'edat estatutària de 65 anys. Membre fundador i del seu primer Consell de Direcció de l'Associació Espanyola per a l'Estudi del Dret Europeu (1982-1986); Membre fundador i conseller de la Cort Civil i Mercantil d'Arbitratge (1989-1994); Membre fundador i del Consell de Supervisió de l'Institute for Law and Finance, Wolfgang Goethe Universität, Frankfurt (2000-2013); Membre fundador de PRIMI Finance i del seu Consell Assessor (2011-2013), membre del Consell Assessor del European Capital Markets Institute (2000-2013) i membre del Comitè de Dret Monetari Internacional (MOCOMILA) (2000-2018). Ha estat conferenciant en diversos fòrums de l'àmbit financer i ha publicat una monografia sobre "La contractació exterior de l'Estat" (Ed. Ministerio de Asuntos Exteriores, 1986) i uns 30 articles doctrinals en publicacions especialitzades. Ha rebut la Insígnia d'Isabel la Catòlica (1987) pels serveis prestats en l'adhesió d'Espanya a la Comunitat Europea i la Insígnia de l'Ordre del Mèrit Civil (2014) pels serveis prestats en l'adopció de l'euro i la creació del BCE.
EDUARDO JAVIER SANCHIZ IRAZU	Eduardo Javier Sanchiz Irazu, nascut a Vitòria el 1956, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des del setembre del 2017. És llicenciat en Ciències Econòmiques i Empresarials per la Universitat de Deusto, campus de Sant Sebastià, i Màster en Administració d'Empreses per l'Instituto de Empresa a Madrid. Ha estat Conseller Delegat d'Almirall des del juliol de 2011 fins al 30 de setembre de 2017. Durant aquest període la companyia ha dut a terme una important transformació estratègica amb l'ambició de ser una companyia global líder en tractament de la pell. Prèviament, des de maig del 2004, quan es va incorporar a Almirall, va ocupar el càrrec de Director Executiu de Desenvolupament Corporatiu i Finances i "Chief Financial

CONSELLERS EXTERNS INDEPENDENTS	
Nom o denominació social del conseller	Perfil
	Officer". En ambdues funcions Eduardo va promoure el procés d'expansió internacional de la companyia a través de diverses operacions d'aliances amb terceres companyies així com de llicències de productes externs, a més de cinc adquisicions d'empreses i carteres de productes. També va coordinar el procés de sortida a Borsa el 2007. Ha estat membre del Consell d'Administració d'Almirall des del gener de 2005 i membre de la Comissió de Dermatologia des de la seva creació el 2015. Abans d'arribar a Almirall va treballar durant 22 anys, 17 dels quals fora d'Espanya, a Eli Lilly & Co, empresa farmacèutica americana, en llocs de finances, màrqueting, vendes i direcció general. Va tenir l'oportunitat de viure a sis països diferents, i alguns dels llocs rellevants són el de Director General a Bèlgica i Director General a Mèxic, i l'últim càrrec en aquesta companyia va ser el de Director Executiu per a l'àrea de negoci, que aglutina els països de centre, nord, est i sud d'Europa. Ha estat membre del Consell de la Cambra Americana de Comerç a Mèxic i del Consell de l'Associació d'Indústries Farmacèutiques a diversos països a Europa i Llatinoamèrica. Actualment és membre del Comitè Estratègic de Laboratori Pierre Fabre.
KORO USARRAGA UNSAIN	Koro Usarraga Unsain, nascuda a Sant Sebastià el 1957, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des de l'any 2016, Llicenciada en Administració i Direcció d'Empreses i Màster en Direcció d'Empreses per ESADE, PADE per IESE i Censor Jurat de Comptes. Consellera independent d'NH Hotel Group des del 2015 fins a l'octubre del 2017. Va treballar durant 20 anys a Arthur Andersen i el 1993 és nomenada sòcia de la divisió d'auditoria. L'any 2001 assumeix la responsabilitat de la Direcció General Corporativa d'Occidental Hotels & Resorts, grup amb gran presència internacional i especialitzat en el sector de les vacances. Té sota la seva responsabilitat les àrees de finances, administració i control de gestió, sistemes d'informació i recursos humans. Va ser Directora General de Renta Corporación, grup immobiliari especialitzat en adquisició, rehabilitació i venda d'immobles. Des de l'any 2005 fins a l'actualitat, és accionista i administradora de la societat 2005 KP Inversiones, SL, dedicada a la inversió en empreses i consultoria de direcció.
ALAIN MINC	Alain Minc, nascut a París el 1949, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des del 2007. És President i Conseller Delegat de la seva pròpia firma de consultoria, AM Conseil. És llicenciat per l'École des Mines de París i per l'École Nationale d'Administration (ENA) de París. El 1991 va fundar la seva pròpia firma de consultoria, AM Conseil. Ha estat President del Consell de Vigilància del diari francès Le Monde, Vicepresident de la Compagnie Industriale Riunite International i Director General de Cerus (Compagnies Européennes Réunies). Ha estat, també, inspector general de Finances i director financer del grup industrial francès Saint-Gobain. Actualment és President de Sanef. Ha rebut les condecoracions de Commandeur de la Légion d'Honneur, Commander of British Empire, Gran Cruz de la Orden del Mérito Civil. Ha escrit més de 30 llibres des de 1978, molts dels quals han estat èxits de vendes, entre d'altres: <i>Rapport sur l'informatisation de la société</i>; <i>La Machine égalitaire</i>; <i>Les vengeances des Nations</i>; <i>Le Nouveau Moyen-âge</i>; <i>Rapport sur la France de l'an 2000</i>; www.capitalisme.fr; <i>Epître à nos nouveaux maîtres</i> (2003); <i>Les Prophètes du bonheur: histoire personnelle de la pensée économique</i> (2004); <i>Ce monde qui vient</i> (2004); <i>Le Crépuscule des petits dieux</i> (2006); <i>Une sorte de Diable, les vies de John M. Keynes</i> (desembre 2006); <i>Une histoire de France</i> (2008); <i>Dix jours qui ébranleront le monde</i> (2009); <i>Une histoire politique des intellectuels</i> (2011); <i>Un petit coin de paradis, L'Âme des Nations</i> (2012); <i>L'Homme aux deux visages</i> (2013), <i>Vive l'Allemagne</i> (2013), <i>Le</i>

CONSELLERS EXTERNS INDEPENDENTS	
Nom o denominació social del conseller	Perfil
	<i>mal français n'est plus ce qu'il était (2014), Un Français de tant de souches (2015), Mirabeau crieait si fort que Versailles eut peur (2017), Une humble cavalcade dans le monde de demain (2018).</i>
FRANCESC XAVIER VIVES TORRENTS	Xavier Vives Torrents, nascut a Barcelona el 1955, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des de l'any 2008 i Conseller Coordinador des de l'any 2017. És professor d'Economia i Finances d'IESE Business School. Doctor en Economia per la Universitat de Califòrnia (Berkeley). Ha estat Catedràtic d'Estudis Europeus a INSEAD el període 2001-2005; Director de l'Institut d'Anàlisi Econòmica del Consell Superior d'Investigacions Científiques durant el període 1991-2001; i Professor Visitant a les universitats de Califòrnia (Berkeley), Harvard, Nova York (càtedra Rei Joan Carles I el 1999-2000) i Pennsilvània, així com a la Universitat Autònoma de Barcelona i a la Universitat Pompeu Fabra. Ha assessorat, entre altres institucions, el Banc Mundial, el Banc Interamericà de Desenvolupament, el Banc de la Reserva Federal de Nova York, la Comissió Europea –sent Conseller especial del Vicepresident de la UE i Comissari de la Competència, Joaquín Almunia–, la Generalitat de Catalunya com a membre del CAREC (Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement) i empreses internacionals. També ha estat President de l'Associació Espanyola d'Economia, 2008 i Vicepresident de l'Associació Espanyola d'Economia Energètica, 2006-2009, així com Duisenberg Fellow del Banc Central Europeu el 2015. Actualment és Patró de la Fundació Aula; membre de l'Acadèmia Europea de Ciències i Arts, i de l'Acadèmia Europea; Research Fellow del CESifo i del Center for Economic Policy Research; Fellow de la European Economic Association des del 2004 i de l'Econometric Society des del 1992, i President d'EARIE (European Association for Research in Industrial Economics) des del setembre del 2016 a l'agost del 2018. Ha publicat nombrosos articles en revistes internacionals i ha dirigit la publicació de diversos llibres. Ha estat Premi Nacional "Rey Don Juan Carlos I" d'Investigació en Ciències Socials, 1988; Premi Societat Catalana d'Economia, 1996; Medalla Narcís Monturiol de la Generalitat de Catalunya, 2002; i Premi Catalunya d'Economia, 2005; Premi IEF a l'excel·lència acadèmica en la carrera professional 2012; beneficiari de la European Research Council Advanced Grant, 2009-2013 i 2018-2023, i Premi Rei Jaume I d'Economia 2013.

Nombre total de consellers independents	9
% sobre el total del Consell	50,00

Indiqui si algun conseller qualificat d'independent percep de la Societat, o del seu mateix grup, qualsevol quantitat o benefici per un concepte diferent de la remuneració de conseller, o manté o ha mantingut, durant l'últim exercici, una relació de negocis amb la Societat o amb qualsevol Societat del seu grup, ja sigui en nom propi o com a accionista significatiu, conseller o alt directiu d'una entitat que mantingui o hagi mantingut aquesta relació.

Si escau, cal incloure una declaració motivada del Consell sobre les raons per les quals considera que aquest conseller pot exercir les seves funcions en qualitat de conseller independent.

Nom o denominació social del conseller	Descripció de la relació	Declaració motivada
Sense dades		

ALTRES CONSELLERS EXTERNS

S'identificarà els altres consellers externs i es detallaran els motius pels quals no es puguin considerar dominicals o independents i els seus vincles amb la societat, els seus directius o els seus accionistes:

Nom o denominació social del conseller	Motius	Societat, directiu o accionista amb què manté el vincle	Perfil
Sense dades			

Nombre total d'altres consellers externs	N.A.
% sobre el total del Consell	N.A.

Indiqui les variacions que, si escau, s'hagin produït durant el període en la categoria de cada conseller:

Nom o denominació social del conseller	Data del canvi	Categoria anterior	Categoria actual
TOMÁS MUNIESA ARANTEGUI	22/11/2018	Executiu	Dominical

C.1.4 Completi el quadre següent amb la informació relativa al nombre de conselleres al tancament dels últims quatre exercicis, així com la categoria d'aquestes conselleres:

	Nombre de conselleres				% sobre el total de consellers de cada categoria			
	Exercici 2018	Exercici 2017	Exercici 2016	Exercici 2015	Exercici 2018	Exercici 2017	Exercici 2016	Exercici 2015
Executives					0,00	0,00	0,00	0,00
Dominicals	2	2	1	3	25,00	28,57	16,67	33,33
Independents	3	3	3	1	33,33	33,33	37,50	16,66

	Nombre de conselleres				% sobre el total de consellers de cada categoria			
	Exercici 2018	Exercici 2017	Exercici 2016	Exercici 2015	Exercici 2018	Exercici 2017	Exercici 2016	Exercici 2015
Altres d'externes					0,00	0,00	0,00	0,00
Total	5	5	4	4	27,78	27,78	25,00	23,53

C.1.5 Indiqui si la societat disposa de polítiques de diversitat en relació amb el Consell d'Administració de l'empresa pel que fa a qüestions com ara l'edat, el gènere, la discapacitat o la formació i l'experiència professionals. Les entitats petites i mitjanes, d'acord amb la definició que conté la Llei d'auditoria de comptes, han d'informar, com a mínim, de la política que tenen establerta en relació amb la diversitat de gènere.

- [☒] Sí
 [☐] No
 [☐] Polítiques parcials

En cas afirmatiu, descriu aquestes polítiques de diversitat, els seus objectius, les mesures, la manera en què s'han aplicat i els seus resultats durant l'exercici. També s'han d'indicar les mesures concretes adoptades pel Consell d'Administració i la Comissió de Nomenaments i Retribucions per aconseguir una presència equilibrada i diversa de consellers.

Si la societat no aplica cap política de diversitat, expliqui les raons per les quals no ho fa.

Descripció de les polítiques, els objectius, les mesures, la forma en què s'han aplicat i els resultats obtinguts

CaixaBank té una Política de Selecció, diversitat i avaluació de la idoneïtat de Consellers i dels membres de l'Alta Direcció i altres titulars de funcions clau de CaixaBank i el seu grup (d'ara endavant, la "Política"), que va ser aprovada pel Consell d'Administració el dia 20 de setembre de 2018 en substitució de la Política de Selecció de Consellers anterior, aprovada el novembre del 2015. Aquesta Política té per objecte entre d'altres, l'adequada diversitat en la composició del Consell d'Administració que permeti garantir un ampli conjunt de coneixements, qualitats, punts de vista i experiències al si del Consell, contribuint a promoure opinions diverses i independents i un procés de presa de decisions sòlid i madur.

Vetllar per una adequada diversitat en la composició del Consell, especialment de gènere, així com, si escau, de formació i experiència professional, edat i origen geogràfic i respectar el principi de no discriminació i igualtat de tracte constitueix, per tant, un element fonamental de la Política així com dels procediments per a la selecció i avaluació de la idoneïtat dels consellers de CaixaBank.

En particular, s'apliquen les mesures següents:

- En els procediments de selecció i reelecció de consellers, en fer l'avaluació de la idoneïtat es pondera l'objectiu d'afavorir la diversitat de gènere, coneixements, formació i experiència professional, edat, i origen geogràfic en la composició del Consell.
- En qualsevol moment, el Consell d'Administració i la Comissió de Nomenaments vetllen perquè hi hagi un adequat equilibri de coneixements i experiències, tenint també en compte que es faciliti la selecció de candidats del sexe menys representat i s'eviti qualsevol classe de discriminació sobre això.
- En l'avaluació anual de la composició i competències del Consell d'Administració es tenen en compte els aspectes de diversitat indicats amb anterioritat i, en particular, el percentatge de membres del Consell del sexe menys representat, amb l'objectiu que l'any 2020 el nombre de conselleres representi, almenys, el 30% del total de membres del Consell d'Administració. A aquests efectes, la Comissió de Nomenaments ha de documentar el grau de compliment d'aquest objectiu així com d'aquells altres que, si escau, s'hagin considerat pertinents, i indicar, en cas d'incompliment, les raons, les mesures per solucionar-ho i el calendari d'actuacions.
- Així mateix, la Comissió de Nomenaments, amb l'assistència de Secretaria General i del Consell, tenint en compte l'equilibri de coneixements, experiència, capacitat i diversitat necessaris i existents en el Consell d'Administració, elabora i manté actualitzada una matriu de competències que aprova el Consell d'Administració.

Igualment, l'adequada diversitat en la composició del Consell ha estat tinguda en compte durant tot el procés de selecció i avaluació de la idoneïtat a CaixaBank, valorant-se, en particular la diversitat de gènere i la de formació i experiència professional, edat i origen geogràfic.

Respecte a l'exercici 2018, el Consell, amb l'informe previ de la Comissió de Nomenaments, ha considerat adequada l'estructura, mida i la seva composició, en particular pel que fa a la diversitat de gènere i la de formació i experiència professional, edat i origen geogràfic, d'acord amb la verificació efectuada del compliment de la política de selecció, així com també tenint en compte la reavaluació individual de

la idoneïtat de cada conseller que la Comissió de Nomenaments ha dut a terme, conclouent que el Consell d'Administració en el seu conjunt és idoni en termes de composició.

En particular, s'ha deixat constància de la voluntat de reduir-ne la mida complint en qualsevol moment els objectius de diversitat establerts en la "Política", especialment pel que fa a la diversitat de gènere i l'objectiu d'assolir el 2020 un percentatge de conselleres igual o superior al 30% dels membres del Consell d'Administració.

C.1.6 Expliqui les mesures que, si escau, hagi acordat la Comissió de Nomenaments perquè els procediments de selecció no pateixin biaixos implícits que obstaculitzin la selecció de conselleres i perquè la companyia cerqui deliberadament, i inclogui entre els candidats potencials, dones que reuneixin el perfil professional buscat per tal d'assolir una presència equilibrada de dones i homes:

Explicació de les mesures

El percentatge de presència de dones en el Consell de CaixaBank, malgrat no ser paritari i ser millorable, s'ha incrementat en els últims exercicis i es troba en la franja alta de percentatge de presència femenina en els consells d'administració de les empreses de l'IBEX 35. Els procediments de selecció de membres del Consell d'Administració no presenten cap biaix que obstaculitzi la selecció de dones per a aquests càrrecs dins la Societat. Així mateix, l'article 15 del Reglament del Consell d'Administració estableix com a funcions assignades a la Comissió de Nomenaments la d'informar el Consell sobre les qüestions de diversitat de gènere i vetllar perquè els procediments de selecció dels seus membres afavoreixin la diversitat d'experiències i coneixements, i facilitin la selecció de conselleres; establir un objectiu de representació per al sexe menys representat en el Consell d'Administració, i elaborar les orientacions sobre com s'ha d'assolir aquest objectiu, vetllant en qualsevol cas pel compliment de la política de diversitat aplicada en relació amb el Consell d'Administració, de la qual cosa donarà compte l'IAGC.

L'adequada diversitat en la composició del Consell és tinguda en compte durant tot el procés de selecció i avaluació de la idoneïtat a CaixaBank, valorant-se, en particular, la diversitat de gènere.

La Comissió de Nomenaments, en analitzar i proposar els perfils de candidats per proveir els llocs del Consell d'Administració, té en compte les qüestions de diversitat de gènere.

Avui dia són membres del Consell d'Administració de CaixaBank 5 conselleres no executives, dos dominicals (la Sra. Bassons i la Sra. Aznárez, com a representant persona física de la Fundació CajaCanarias) i 3 són conselleres independents (la Sra. Moraleda, la Sra. Fisas i la Sra. Usarraga). Per tant, el percentatge actual del sexe menys representat és del 27,8%, percentatge molt proper a l'objectiu del 30% establert per a l'any 2020.

En aquest sentit, es destaca que en l'exercici 2018 s'ha mantingut el mateix percentatge que l'any 2017, que ja suposava un lleuger increment respecte als dos exercicis anteriors.

Així mateix, vegeu l'apartat C.1.7, sobre les conclusions de la Comissió de Nomenaments en relació amb les mesures per assolir el 2020 l'objectiu del 30% de representació de dones del total de membres del Consell d'Administració.

Quan, malgrat les mesures que, si escau, s'hagin adoptat, sigui escàs o nul el nombre de conselleres, expliqui els motius que ho justifiquin:

Explicació dels motius

El nombre de conselleres en la Societat, malgrat no ser paritari, no es considera que sigui escàs.

Al tancament de l'exercici 2018, les dones representaven el 27,8% del total de consellers, el 33,3% dels consellers independents i el 25% dels consellers dominicals.

La Comissió Executiva està composta en un 25% per conselleres, el 33,3% dels membres de la Comissió de Nomenaments i de la Comissió de Retribucions són dones i la presidència d'aquesta última Comissió l'exerceix una consellera.

La Comissió de Riscos té entre els seus membres dues conselleres, que representen el 40%. La Comissió d'Auditoria i Control està composta en un 25% per conselleres.

És a dir, en totes les comissions de la Societat hi ha presència de dones.

C.1.7 Expliqui les conclusions de la Comissió de Nomenaments sobre la verificació del compliment de la política de selecció de consellers. I, en particular, sobre com aquesta política promou l'objectiu que l'any 2020 el nombre de conselleres representi, almenys, el 30% del total de membres del Consell d'Administració.

En la verificació del compliment de la política de selecció de consellers, la Comissió de Nomenaments ha conclòs que es considera adequada l'estructura, mida i la composició del Consell d'Administració, en particular pel que fa a la diversitat de gènere i la de formació i experiència professional, edat i origen geogràfic, d'acord amb la verificació efectuada del compliment de la política de selecció, així com també tenint en compte la reavaluació individual de la idoneïtat de cada conseller que la Comissió de Nomenaments ha dut a terme, cosa que ha permès concloure que el Consell d'Administració en el seu conjunt és idoni en termes de composició. Pel que fa a l'objectiu d'assolir el 2020 un percentatge de conselleres igual o superior al 30% dels membres del Consell d'Administració, la Comissió de Nomenaments, en la sessió de 31 de gener de 2018, va acordar seguir dues orientacions principalment per a la consecució d'aquest objectiu.

D'una banda, es destacava la possibilitat d'arribar al 29,41% de conselleres si almenys un dels accionistes de l'entitat, en proposar el nomenament d'un conseller dominical, tria una persona del sexe femení. Per l'altra, es feia referència a la possibilitat de reduir la mida del Consell, mantenint en qualsevol cas un nombre mínim de cinc conselleres, cosa que permetria també assolir l'objectiu d'un percentatge igual o superior al 30% dels membres del Consell d'Administració.

Posteriorment, la Comissió de Nomenaments ha estudiat la possibilitat que no es proposi, amb motiu de la propera Junta General d'Accionistes, la renovació d'algun dels consellers independents actuals de CaixaBank que compliran el 2019 dotze anys en els seus càrrecs. A aquest efecte, la Comissió ha analitzat la cobertura de la possible vacant, o vacants, mitjançant el nomenament, per part de la Junta General d'Accionistes, d'un o diversos membres del Consell d'Administració amb la condició d'independent. La Comissió de Nomenaments, així com el Consell d'Administració mateix, valoren especialment la incorporació de nous membres d'experiència professional acreditada que permetin, també, augmentar el percentatge actual de conselleres. En aquest sentit, el nomenament d'una consellera en substitució d'algun dels consellers independents la permanència dels quals en el càrrec està propera a complir dotze anys, mantenint el nombre actual de membres del Consell d'Administració, suposaria assolir el percentatge de conselleres del 33,33%, amb la qual cosa el percentatge actual de 27,78% s'eleva.

C.1.8 Expliqui, si escau, les raons per les quals s'han nomenat consellers dominicals a instàncies d'accionistes amb una participació accionarial inferior al 3% del capital:

Nom o denominació social de l'accionista	Justificació
FUNDACIÓN BANCARIA CAJA NAVARRA, FUNDACIÓN CAJA CANARIAS I FUNDACIÓN CAJA DE BURG	Després de la fusió per absorció de Banca Cívica per CaixaBank, els accionistes: Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" (actualment Fundació Bancària "la Caixa"), i Caja Navarra (actualment Fundación Caja Navarra), Cajasol (actualment Fundación Cajasol), Caja Canarias (actualment Fundación Caja Canarias), i Caja de Burgos (actualment Fundación Caja Burgos, Fundación Bancaria) ("les Fundacions", d'ara endavant), van subscriure l'1 d'agost de 2012 el Pacte d'Accionistes l'objectiu del qual era regular les relacions de "les Fundacions" i la Fundació Bancària "la Caixa" com a accionistes de CaixaBank, i les seves recíproques relacions de cooperació així com amb CaixaBank, per tal de reforçar les seves actuacions respectives al voltant d'aquest. Així mateix, es va pactar el nomenament de 2 membres del Consell d'Administració de CaixaBank a proposta de «les Fundacions» i, amb la finalitat de donar estabilitat a la seva participació en el capital social de CaixaBank, «les Fundacions» van assumir un compromís de no-disposició de la seva participació durant el termini de quatre anys, així com un compromís de dret d'adquisició durant dos anys a favor de les altres Fundacions, en primer lloc, i subsidiàriament de la Fundació Bancària "la Caixa", en el supòsit que qualsevol de «les Fundacions» volgués transmetre la totalitat o part de la seva participació, un cop transcorregut el termini de vigència del compromís de no-disposició. El 17 d'octubre de 2016 es van acordar les modificacions de l'Acord d'integració entre CaixaBank i Banca Cívica i del Pacte d'accionistes de CaixaBank, que comporta que les "Fundacions", en lloc de proposar el nomenament de dos (2) consellers a CaixaBank, proposen un conseller a CaixaBank i un conseller a VidaCaixa i que la pròrroga dels acords que de manera automàtica es va produir al començament

Nom o denominació social de l'accionista	Justificació
	d'agost passat, per tres anys, tindrà una durada de quatre anys en lloc dels tres esmentats. El 4 d'octubre del 2018, mitjançant acord de modificació subscrit entre "les Fundacions" i Fundació Bancària "la Caixa", el pacte s'ha modificat i la Fundación Cajasol ha manifestat la seva voluntat de deixar sense efecte, pel que fa ella mateixa, l'acord d'integració entre CaixaBank, SA i Banca Cívica, SA un cop transcorreguts sis anys des de la seva signatura. CONTINUA A L'APARTAT H
MUTUA MADRILEÑA AUTOMOVILISTA SOCIEDAD DE SEGUROS A PRIMA FIJA	També consten en l'informe de la Comissió de Nomenaments al Consell, que integra, al seu torn i com a annex, l'informe del Consell sobre la proposta de nomenament del senyor Ignacio Garralda Ruiz de Velasco com a conseller dominical, que es va sotmetre a l'aprovació de la Junta General d'Accionistes. L'informe esmentat esgrimeix que la incorporació en el Consell d'Administració de CaixaBank del Sr. Garralda aportarà avantatges rellevants derivats de la seva gran experiència i qualificació i facilitarà, a més, un millor desenvolupament de l'aliança estratègica actual entre el Mutua Madrileña.

Indiqui si no s'han atès peticions formals de presència en el Consell procedents d'accionistes que tenen una participació accionarial igual o superior a la d'altres a instància dels quals s'hagin designat consellers dominicals. Si escau, expliqui les raons per les quals no s'hagin atès:

[] Sí
[✓] No

C.1.9 Indiqui, si existeixen, els poders i les facultats delegades pel Consell d'Administració en consellers o en comissions del Consell:

Nom o denominació social del conseller o comissió	Breu descripció
GONZALO GORTÁZAR ROTAECHE	Es deleguen totes les facultats legalment i estatutàriament delegables, sens perjudici de les limitacions establertes en el Reglament del Consell d'Administració per a la delegació de facultats que, en tot cas, apliquen a
COMISSIÓ EXECUTIVA	La Comissió Executiva té delegades totes les competències i facultats legalment i estatutàriament delegables. A efectes interns, la Comissió Executiva té les limitacions establertes en l'article 4 del Reglament del Consell d'Administració.

C.1.10 Identifiqui, si escau, els membres del Consell que assumeixin càrrecs d'administradors, representants d'administradors o directius en altres societats que formin part del grup de la societat cotitzada:

Nom o denominació social del conseller	Denominació social de l'entitat del grup	Càrrec	Té funcions executives?
JUAN ROSELL LASTORTRAS	VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros	Conseller	NO

Nom o denominació social del conseller	Denominació social de l'entitat del grup	Càrrec	Té funcions executives?
TOMÁS MUNIESA ARANTEGUI	VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros	Vicepresident	NO
GONZALO GORTÁZAR ROTAECHE	VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros	President	NO
GONZALO GORTÁZAR ROTAECHE	Banc BPI, SA	Conseller	NO
JAVIER IBARZ ALEGRÍA	VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros	Conseller	NO

C.1.11 Detalli, si escau, els consellers o representants de consellers persones jurídiques de la seva societat que siguin membres del Consell d'Administració o representants de consellers persones jurídiques d'altres entitats cotitzades en mercats oficials de valors diferents del seu grup que s'hagin comunicat a la societat:

Nom o denominació social del conseller	Denominació social de l'entitat cotitzada	Càrrec
IGNACIO GARRALDA RUIZ DE VELASCO	Endesa, S.A.	CONSELLER
IGNACIO GARRALDA RUIZ DE VELASCO	BME Holding, S.A.	VICEPRESIDENT 1r
ALAIN MINC	Logista	CONSELLER
JORDI GUAL SOLÉ	Erste Group Bank, AG.	CONSELLER
JORDI GUAL SOLÉ	Telefónica, S.A.	CONSELLER
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ	Solvay, S.A.	CONSELLER
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ	Airbus Group, S.E.	CONSELLER
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ	Vodafone Group PLC	CONSELLER

La informació sobre consellers i càrrecs ostentats en consells d'altres societats cotitzades es refereix al tancament de l'exercici. Pel que fa al càrrec ostentat pel Sr. Jordi Gual Solé a Erste Group Bank, AG, la seva nomenclatura precisa és Membre del Consell de Vigilància. No obstant això, per limitacions del formulari electrònic, està indicat com Conseller.

C.1.12 Indiqui i, si escau, expliqui si la societat ha establert regles sobre el nombre màxim de consells de societats de què poden formar part els seus consellers i identifiqui, si escau, on es regula:

[☒] Sí
[☐] No

Explicació de les regles i identificació del document en què es regula

Segons estableix l'article 32. 4 del Reglament del Consell d'Administració, els consellers de CaixaBank han d'observar les limitacions pel que fa a la pertinença a consells d'administració que estableixi la normativa vigent d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit.

C.1.13 Indiqui els imports dels conceptes següents relatius a la remuneració global del Consell d'Administració:

Remuneració meritada en l'exercici a favor del Consell d'Administració (milers d'euros)	7.568
Import dels drets acumulats pels consellers actuals en matèria de pensions (milers d'euros)	4.548
Import dels drets acumulats pels consellers antics en matèria de pensions (milers d'euros)	

No s'informa dels drets consolidats per consellers antics en matèria de pensions, atès que la societat no manté cap tipus de compromís (d'aportació o de prestació) en relació amb aquests exconsellers en virtut del sistema de pensions.

C.1.14 Identifiqui els membres de l'alta direcció que no siguin alhora consellers executius, i indiqui la remuneració total meritada a favor seu durant l'exercici:

Nom o denominació social	Càrrec/s
JORGE MONDÉJAR LÓPEZ	DIRECTOR GENERAL DE RISCOS
JAVIER PANO RIERA	DIRECTOR EXECUTIU DE FINANCES
FRANCESC XAVIER COLL ESCURSELL	DIRECTOR GENERAL DE RECURSOS HUMANS I ORGANITZACIÓ
JORGE FONTANALS CURIEL	DIRECTOR EXECUTIU DE MITJANS
MARÍA LUISA MARTÍNEZ GISTAU	DIRECTORA EXECUTIVA DE COMUNICACIÓ, RELACIONS INSTITUCIONALS, MARCA I RSC
ÓSCAR CALDERÓN DE OYA	SECRETARI GENERAL I DEL CONSELL
JUAN ANTONIO ALCARAZ GARCIA	DIRECTOR GENERAL DE NEGOCI
SENYOR MATTHIAS BULLACH	DIRECTOR EXECUTIU D'INTERVENCIÓ, CONTROL DE GESTIÓ I CAPITAL.
JOAQUIN VILAR BARRABEIG	DIRECTOR GENERAL ADJUNT D'AUDITORIA INTERNA
SENYORA MARIA VICTORIA MATIA AGELL	DIRECTORA EXECUTIVA DE BANCA INTERNACIONAL
Remuneració total Alta Direcció (en milers d'euros)	
10.107	

C.1.15 Indiqui si durant l'exercici s'ha produït alguna modificació en el reglament del Consell:

[☒] Sí
[☐] No

Descripció modificacions

En la sessió del 22 de febrer del 2018, el Consell d'Administració de CaixaBank va acordar modificar els articles 14 ("La Comissió d'Auditoria i Control i la Comissió de Riscos"), 15 ("La Comissió de Nomenaments i la Comissió de Retribucions") i 37 ("Relacions amb els auditors") del Reglament vigent del Consell de CaixaBank.

Tot això amb l'objecte, d'una banda, de desenvolupar les normes sobre composició, competències i funcionament de la Comissió d'Auditoria i Control previstes en els Estatuts Socials per incorporar-hi els criteris i els principis bàsics de la Guia Tècnica CNMV i, en relació amb això, incorporar-hi expressament determinades recomanacions del Codi de Bon Govern ("CBG"), que la Societat declara complir en el seu IAGC 2017 i, d'altra banda, desenvolupar les normes dels estatuts socials sobre les competències de la Comissió de Nomenaments i atribuir-li la funció de vetllar pel compliment de la política de diversitat aplicada en relació amb el Consell d'Administració, de conformitat amb el que estableix el Reial decret llei 18/2017. Així mateix, es proposa introduir-hi algunes precisions o matisacions de caràcter tècnic. En la Junta General d'Accionistes celebrada el dia 5 d'abril del 2018, es va informar sobre la modificació del Reglament del Consell d'Administració, que es va explicar amb detall en l'informe justificatiu emès pel Consell mateix de conformitat amb el que disposen els articles 528 i 518 d) de la Llei de societats de capital. En compliment del que disposa l'article 529 de la Llei de societats de capital, les modificacions van ser comunicades a la Comissió Nacional del Mercat de Valors ("CNMV"), elevades a públic i inscrites en el Registre Mercantil. Un cop inscrites en el Registre Mercantil el 18 d'abril del 2018, la CNMV i CaixaBank, S.A. en van publicar els textos complets en el seu web corporatiu (www.CaixaBank.com).

C.1.16 Indiqui els procediments de selecció, nomenament, reelecció i remoció dels consellers. Detalli els òrgans competents, els tràmits a seguir i els criteris que s'han d'emprar en cada un dels procediments.

D'acord amb el que estableixen l'article 529 decies del Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de societats de capital i els articles 5, 6 i 18 a 21 del Reglament del Consell d'Administració, les propostes de nomenament de consellers que sotmeti el Consell d'Administració a la consideració de la Junta General i els acords de nomenament que adopti el Consell mateix en virtut de les facultats de cooptació que té legalment atribuïdes hauran d'anar precedits de la proposta corresponent de la Comissió de Nomenaments quan es tracti de Consellers independents i d'un informe en el cas dels altres consellers. Les propostes de nomenaments o de reelecció de Consellers hauran d'anar acompanyades d'un informe justificatiu del Consell d'Administració en el qual es valori la competència, l'experiència i els mèrits del candidat proposat.

Així mateix, el Consell d'Administració, en l'exercici de les seves facultats de proposta a la Junta General i de cooptació per a la cobertura de vacants, vetllarà perquè, en la composició d'aquest òrgan, els Consellers externs o no executius representin majoria sobre els Consellers executius i que aquests siguin el mínim necessari.

També vetllarà perquè dins el grup majoritari dels consellers no executius s'hi integrin els titulars o els representants dels titulars de participacions significatives estables en el capital de la Societat o aquells accionistes que hagin estat proposats com a consellers, encara que la seva participació accionarial no sigui una participació significativa (consellers dominicals), i professionals de prestigi reconegut que puguin desenvolupar les seves funcions sense veure's condicionats per relacions amb la Societat o el seu grup, els seus directius o els seus accionistes significatius (consellers independents).

Per a la qualificació dels consellers s'utilitzen les definicions establertes en la normativa aplicable, que es troben recollides en l'article 19 del Reglament del Consell d'Administració.

Així mateix, vetllarà perquè, dins dels Consellers externs, la relació entre dominicals i independents reflecteixi la proporció que hi ha entre el capital de la Societat representat per dominicals i la resta del capital i que els Consellers independents representin, almenys, un terç total de Consellers.

Cap accionista pot estar representat en el Consell d'Administració per un nombre de consellers dominicals superior al quaranta per cent del total de membres del Consell d'Administració, sens perjudici del dret de representació proporcional que correspon als accionistes en els termes previstos en la llei.

Els Consellers exerciran el càrrec durant el termini previst pels Estatuts (que és de quatre anys), mentre la Junta General no n'acordi la separació ni renunciïn al càrrec, i podran ser reelegits una o diverses vegades per períodes de la mateixa durada. No obstant això, els Consellers independents no es poden mantenir com a tals durant un període continuat superior a 12 anys.

Els designats per cooptació exerciran el càrrec fins a la data de la següent reunió de la Junta General o fins que transcorri el terme legal per a la celebració de la Junta que hagi de resoldre sobre l'aprovació dels comptes de l'exercici anterior, però si la vacant es produeixi una vegada convocada la Junta General i abans de la celebració, el nomenament del Conseller per cooptació pel Consell per cobrir aquesta vacant tindrà efectes fins a la celebració de la Junta General següent.

CONTINUA A L'APARTAT H.

C.1.17 Expliqui en quina mesura l'avaluació anual del consell ha donat lloc a canvis importants en la seva organització interna i sobre els procediments aplicables a les seves activitats:

Descripció modificacions

Prenent com a base l'Informe de l'Eficàcia i Rendiment del Consell i les seves Comissions corresponent a l'exercici 2017, elaborat amb la col·laboració del consultor extern Russell Reynolds Associates, la Comissió de Nomenaments ha fet un seguiment de totes les mesures i accions de millora organitzatives durant l'exercici 2018.

Com a conseqüència de l'exercici d'autoavaluació del 2017, en el Consell del 21 de desembre es van analitzar les conclusions de l'exercici i en el Consell d'Administració de l'1 de febrer del 2018 es va acordar modificar la composició de les Comissions del Consell, fruit de l'exercici d'autoavaluació.

Adicionalment, i a tall d'exemple, es podria esmentar que s'han introduït millores en les agendes de les sessions, s'ha avançat en la logística informativa per a les reunions dels òrgans de govern i una optimització de la informació general i de negoci que es facilita com a actualització entre reunions del Consell, així com en la participació de directius en les reunions dels òrgans de govern, fent-les més selectives.

Descrigui el procés d'avaluació del Consell d'Administració i les àrees que aquest ha avaluat, auxiliat, si escau, per un consultor extern, pel que fa al funcionament i la composició del Consell i de les seves comissions i qualsevol altra àrea o aspecte que hagi estat objecte d'avaluació.

Descripció procés d'avaluació i àrees avaluades

El Consell d'Administració fa anualment l'avaluació prevista en l'article 529 nonies de la Llei de societats de capital i a l'apartat setè de l'article 16 del Reglament del Consell d'Administració. Així mateix, es té en compte l'actual Codi de Bon Govern de febrer de 2015, que recull, en la Recomanació 36, l'autoavaluació periòdica de l'acompliment del Consell d'Administració i el de les seves Comissions.

El Consell d'Administració ha fet aquest any l'autoavaluació del seu funcionament d'acord amb el procediment següent:

En primer lloc, la Comissió de Nomenaments va aprovar, amb l'assistència de la Secretaria General i del Consell, els qüestionaris d'autoavaluació, que han constituït la base de l'exercici d'autoavaluació per part dels consellers. Per fer-ho, es van tenir en compte els qüestionaris de CaixaBank utilitzats en exercicis anteriors (2016 i 2017), així com la normativa aplicable, especialment el Codi de Bon Govern Corporatiu de Societats Cotitzades de la CNMV i la Guia de l'Autoritat Bancària Europea sobre l'avaluació de la idoneïtat dels membres de l'òrgan d'administració i els titulars de funcions clau (EBA/GL/2017/12), de 26 de setembre de 2017.

La metodologia aplicada s'ha basat fonamentalment en l'anàlisi de les respostes als qüestionaris. Els Consellers han contestat, de manera anònima, un total de vuitanta preguntes, agrupades en les categories i subcategories següents:

1. Funcionament del Consell d'Administració. Qualitat i eficiència. (1.1 Preparació, 1.2 Dinàmica i Cultura i 1.3 Valoració de les eines de treball posades a disposició dels consellers).
2. Composició del Consell d'Administració.
3. Comissions: composició i funcionaments (només per a no membres).
4. Acompliment del President.
5. Acompliment del Conseller Delegat.
6. Acompliment del Conseller Independent Coordinador.
7. Acompliment del Secretari del Consell d'Administració.
8. Avaluació individual de cada conseller per part dels seus parells.

Als membres de cada Comissió també se'ls ha enviat un formulari d'autoavaluació del funcionament de la comissió respectiva. Les preguntes s'han contestat d'acord amb l'escala següent: 1 - Molt incorrecte; 2 - Una mica incorrecte; 3 - Una mica correcta; 4 - Molt correcta. Els resultats i les conclusions, incloses les recomanacions, s'han recollit en el document d'anàlisi de l'avaluació de l'acompliment del Consell d'Administració de CaixaBank i les seves Comissions corresponent a l'exercici 2018, que va ser aprovat pel Consell d'Administració.

Es tracta d'un informe únic, que conté l'informe de l'avaluació de l'estructura, la mida i l'avaluació del Consell; l'informe anual sobre avaluació del funcionament del Consell i les seves Comissions delegades; l'acompliment de les funcions del President i del Consell Delegat, del conseller independent coordinador i del Secretari General, i la verificació anual del compliment de la Política de selecció de Consellers.

Amb caràcter general, i a la vista de les respostes rebudes dels consellers en l'exercici d'autoavaluació i dels informes d'activitat elaborats per cadascuna de les Comissions, el Consell d'Administració avalua favorablement la qualitat i l'eficiència del funcionament del Consell d'Administració i de les seves Comissions durant l'exercici 2018.

Així, doncs, es consideren adequades l'estructura, la mida i la composició del Consell d'Administració, en particular pel que fa a la diversitat de gènere, formació, experiència professional, edat i origen geogràfic, d'acord amb la verificació feta del compliment de la política de selecció, i també tenint en compte la reavaluació individual de la idoneïtat de cada conseller que la Comissió de Nomenaments ha dut a terme, fet que permet concloure que el Consell d'Administració, en el seu conjunt, és idoni en termes de composició, sens perjudici de certs aspectes relatius a la composició qualitativa de la diversitat.

C.1.18 Desglossi, en aquells exercicis en què l'avaluació hagi estat auxiliada per un consultor extern, les relacions de negoci que el consultor o qualsevol societat del seu grup mantinguin amb la societat o qualsevol societat del seu grup.

No hi ha constància de relacions de negoci fora del gir i tràfic ordinari del comerç amb el consultor o qualsevol societat del seu grup, respecte a l'exercici 2017, en què Russell Reynolds ha auxiliat el Consell en el procés d'avaluació, llevat de la prestació de serveis relativa al procés d'avaluació del Consell i que en aquest exercici 2017 el consultor extern va assistir la Comissió de Nomenaments en el procediment de selecció de consellers.

C.1.19 Indiqui els supòsits en què els consellers estan obligats a dimitir.

De conformitat amb el que estableix l'article 21.2 del Reglament del Consell d'Administració, els consellers han de posar el seu càrrec a disposició del Consell i formalitzar, si aquest ho considera convenient, la dimissió corresponent en els casos següents:

- (a) quan cessin en els llocs, els càrrecs o les funcions executives als quals estigui associat el seu nomenament com a Conseller;
- (b) quan estiguin sotmesos en algun dels supòsits d'incompatibilitat o prohibició legalment previstos o deixin de reunir els requisits d'idoneïtat exigits per la normativa vigent;
- (c) quan resultin processats per un fet presumptament delictiu o siguin objecte d'un expedient disciplinari per falta greu o molt greu instruït per les autoritats supervisores;
- (d) quan la seva permanència en el Consell pugui posar en risc els interessos de la Societat o quan desapareguin les raons per les quals van ser nomenats. En particular, en el cas dels Consellers dominicals, quan l'accionista a qui representin transmeti íntegrament la seva participació accionarial. També ho hauran de fer quan aquest accionista rebaixi la seva participació accionarial fins a un nivell que exigeixi la reducció del nombre de Consellers dominicals;
- (e) quan es produeixin canvis significatius en la seva situació professional o en les condicions en virtut de les quals hagi estat nomenat Conseller; i
- (f) quan per fets imputables al Conseller la seva permanència en el Consell causi un dany greu al patrimoni o reputació socials segons el parer d'aquest òrgan.

En l'article 21.3 del Reglament del Consell d'Administració s'estableix que, en cas que una persona física representant d'una persona jurídica conseller incorri en algun dels supòsits previstos anteriorment, el representant persona física haurà de posar el seu càrrec a disposició de la persona jurídica que l'hagi nomenat. Si aquesta decideix mantenir el representant per a l'exercici del càrrec de Conseller, el Conseller persona jurídica haurà de posar el càrrec de Conseller a disposició del Consell d'Administració.

Tot això, sens perjudici del que disposen el Reial decret 84/2015, de 13 de febrer, pel qual es desenvolupa la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit, sobre els requisits d'honorabilitat que han de complir els consellers i les conseqüències de la pèrdua sobrevinguda d'aquesta i altra normativa o guies aplicables per la naturalesa de l'entitat.

C.1.20 S'exigeixen majories reforçades, diferents de les legals, en algun tipus de decisió?:

[] Sí
[√] No

Si escau, descrigui les diferències.

C.1.21 Expliqui si hi ha requisits específics, diferents dels relatius als consellers, per ser nomenat president del Consell d'Administració:

[] Sí
[√] No

C.1.22 Indiqui si els estatuts o el reglament del Consell estableixen algun límit per a l'edat dels consellers:

[] Sí
[√] No

C.1.23 Indiqui si els estatuts o el reglament del Consell estableixen un mandat limitat o altres requisits més estrictes, diferents dels previstos en la normativa, a més dels previstos legalment per als consellers independents:

[] Sí
[☒] No

C.1.24 Indiqui si els estatuts o el reglament del Consell d'Administració estableixen normes específiques per a la delegació del vot en el Consell d'Administració a favor d'altres consellers, la forma de fer-ho i, en concret, el nombre màxim de delegacions que pot tenir un conseller, així com si s'ha establert alguna limitació pel que fa a les categories en què és possible delegar, més enllà de les limitacions imposades per la legislació. Si escau, detalli aquestes normes breument.

Pel que fa a les normes sobre la delegació de vot, existeix la previsió de l'article 17 del Reglament del Consell, que estableix que els consellers hauran d'assistir personalment a les reunions del Consell. No obstant això, quan no ho puguin fer personalment, procuraran atorgar la seva representació per escrit i amb caràcter especial per a cada sessió a un altre membre del Consell incloent-hi les instruccions oportunes. Els consellers no executius només podran fer-ho en un altre conseller no executiu, per bé que en el cas dels consellers independents només podran atorgar la seva representació a favor d'un altre conseller independent.

Així mateix es disposa en la regulació interna que la representació es podrà conferir per qualsevol mitjà postal, electrònic o per fax sempre que quedi assegurada la identitat del conseller.

No obstant tot l'anterior, perquè el representant pugui atènyer-se al resultat del debat en el Consell, és habitual que les representacions, quan tenen lloc, sempre d'acord amb els condicionaments legals, no es produeixin, en general, amb instruccions específiques. Aquesta situació té lloc de manera coherent amb el que estableix la Llei sobre les facultats del President del Consell, al qual s'atribueix, entre altres, la d'estimular el debat i la participació activa dels Consellers durant les sessions, salvaguardant la seva lliure presa de posició.

C.1.25 Indiqui el nombre de reunions que ha celebrat el Consell d'Administració durant l'exercici. Així mateix, assenyali, si escau, les vegades que s'ha reunit el Consell sense l'assistència del seu president. En el còmput es consideraran assistències les representacions fetes amb instruccions específiques.

Nombre de reunions del consell	13
Nombre de reunions del consell sense l'assistència del president	

Indiqui el nombre de reunions fetes pel conseller coordinador amb la resta de consellers sense assistència ni representació de cap conseller executiu:

Nombre de reunions	3
--------------------	---

Indiqui el nombre de reunions que han mantingut en l'exercici les diferents comissions del consell:

Nombre de reunions de COMISSIÓ D'AUDITORIA I CONTROL	17
Nombre de reunions de COMISSIÓ DE NOMENAMENTS	10
Nombre de reunions de COMISSIÓ DE RETRIBUCIONS	7
Nombre de reunions de COMISSIÓ DE RISCOS	13

Nombre de reunions de COMISSIÓ EXECUTIVA	22
---	----

C.1.26 Indiqui el nombre de reunions que ha celebrat el consell d'administració durant l'exercici i les dades sobre assistència dels seus membres:

Nombre de reunions amb l'assistència presencial d'almenys el 80% dels consellers	13
% d'assistència presencial sobre el total de vots durant l'exercici	97,80
Nombre de reunions amb l'assistència presencial, o representacions realitzades amb instruccions específiques, de tots els consellers	8
% de vots emesos amb assistència presencial i representacions realitzades amb instruccions específiques, sobre el total de	97,80

A CaixaBank, durant l'exercici 2018, el nombre total de no assistències de consellers es va limitar a cinc absències. Es van considerar com a no assistència les delegacions sense instruccions específiques. Les inassistències es produeixen en els casos d'impossibilitat d'assistir-hi, i les representacions, quan es donen, no es produeixen, en general, amb instruccions específiques perquè el representant pugui atènyer-se al resultat del debat en el Consell.

Per tant, el percentatge de no assistències sobre el total de vots durant l'exercici 2018 és del 2,19%, tenint en compte que s'han considerat com a no assistència les delegacions sense instruccions específiques.

C.1.27 Indiqui si estan prèviament certificats els comptes anuals individuals i consolidats que es presenten al Consell per a la seva formulació:

[] Sí
[✓] No

Identifiqui, si escau, la persona o les persones que han certificat els comptes anuals individuals i consolidats de la Societat, perquè el Consell en faci la formulació:

C.1.28 Expliqui, en cas que n'hi hagi, els mecanismes establerts pel Consell d'Administració per evitar que els comptes individuals i consolidats que ha formulat es presentin a la Junta General amb excepcions en l'informe d'auditoria.

Amb caràcter general, la Comissió d'Auditoria i Control és l'encarregada de vetllar per la correcta elaboració de la informació financera i entre les seves funcions hi ha les següents, que, entre d'altres objectius, pretenen evitar que hi hagi informes d'auditoria amb excepcions:

En relació amb la supervisió de la informació financera:

- (i) informar la Junta General d'Accionistes sobre les qüestions que es plantegin en matèries que siguin competència de la Comissió i, en particular, sobre el resultat de l'auditoria, explicant com aquesta ha contribuït a la integritat de la informació financera i la funció que la Comissió ha desenvolupat en aquest procés;
- (ii) supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera preceptiva relativa a la Societat i, si escau, el Grup, revisant els comptes de la Societat, el compliment dels requisits normatius en aquesta matèria, l'adequada delimitació del perímetre de consolidació i la correcta aplicació dels principis de comptabilitat generalment acceptats. I en particular, conèixer, entendre i supervisar l'eficàcia del sistema de control intern de la informació financera (SCIIF), conclouent sobre el nivell de confiança i fiabilitat del sistema, així

com informar sobre les propostes de modificació de principis i criteris comptables suggerits per la direcció, per garantir la integritat dels sistemes d'informació comptable i financera, incloent-hi el control financer i operatiu, i el compliment en aquest sentit de la legislació aplicable. La Comissió podrà presentar recomanacions o propostes al Consell d'Administració adreçades a salvaguardar la integritat de la informació financera preceptiva;

(iii) vetllar perquè el Consell d'Administració procuri presentar els Comptes Anuals a la Junta General d'accionistes sense limitacions ni excepcions en l'informe d'auditoria i que, en el supòsit excepcional en què hi hagi excepcions, tant el President de la Comissió com els auditors expliquin amb claredat als accionistes el contingut i abast d'aquestes limitacions o excepcions;

(iv) informar, amb caràcter previ, el Consell d'Administració sobre la informació financera, i no financera relacionada, que la Societat hagi de fer pública periòdicament als mercats i als seus òrgans de supervisió;

C.1.29 El secretari del consell té la condició de conseller?

[] Sí
[✓] No

Si el secretari no té la condició de conseller, completi el quadre següent:

Nom o denominació social del secretari	Representant
ÓSCAR CALDERÓN DE OYA	

C.1.30 Indiqui els mecanismes concrets establerts per la societat per preservar la independència dels auditors externs, així com, si n'hi ha, els mecanismes per preservar la independència dels analistes financers, dels bancs d'inversió i de les agències de qualificació, incloent-hi com s'han implementat en la pràctica les previsions legals.

La Comissió d'Auditoria i Control, a més de la funció d'elevat al Consell d'Administració, per a la seva submissió a la Junta General d'Accionistes, la propostes de selecció, nomenament, reelecció i substitució de l'auditor extern, està encarregada d'establir les oportunes relacions amb l'auditor de comptes per rebre informació sobre aquelles qüestions que puguin posar en risc la independència d'aquest, i qualssevol altres relacionades amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes. En qualsevol cas, la Comissió d'Auditoria i Control haurà de rebre anualment dels auditors externs la declaració de la seva independència en relació amb la Societat o entitats vinculades a aquesta directament o

- o indirectament, així com la informació dels serveis addicionals de qualsevol classe prestats a aquestes entitats per l'auditor extern esmentat
- o o per les persones o entitats vinculades a aquest d'acord amb el que disposa la legislació sobre auditoria de comptes. Així mateix, la Comissió d'Auditoria i Control emetrà anualment, amb caràcter previ a l'emissió de l'informe d'auditoria de comptes, un informe en què s'expressarà una opinió sobre la independència de l'auditor de comptes. Aquest informe haurà de contenir, en qualsevol cas, la valoració de la prestació dels serveis addicionals esmentats anteriorment, individualment considerats i en el seu conjunt, diferents de l'auditoria legal i en relació amb el règim d'independència o amb la normativa reguladora d'auditoria.

Com a mecanisme addicional per assegurar la independència de l'auditor, l'article 45. 4 dels Estatuts Socials estableix que la Junta General no pot revocar els auditors abans que finalitzi el període per al qual van ser nomenats, excepte en cas de justa causa. Així mateix, amb l'objectiu de garantir el compliment de la normativa aplicable i la independència de les feines d'auditoria, la Societat disposa d'una Política de Relació amb l'Auditor Extern.

Pel que fa a les relacions amb els subjectes que intervenen en els mercats, la Societat actua sota els principis de transparència i no discriminació presents en la legislació que li és aplicable i segons el que disposa el Reglament del Consell d'Administració, que estableix que s'ha d'informar el públic de manera immediata sobre tota informació rellevant a través de les comunicacions a la CNMV i del web corporatiu. Quant a la relació amb analistes i bancs d'inversió, el Departament de Relació amb Inversors coordina la relació de la Societat amb analistes, accionistes i inversors institucionals gestionant les seves peticions d'informació per tal d'assegurar a tothom un tracte equitatiu i objectiu. En aquest sentit, d'acord amb la Recomanació 4 del Codi de Bon Govern de les Societats Cotitzades, el Consell d'Administració de la Societat, en el marc de la seva competència general de determinar les polítiques i estratègies generals de la societat, va aprovar, en la sessió del 30 de juliol del 2015, la Política d'informació, comunicació i contactes amb accionistes, inversors institucionals i assessors de vot, disponible en el web corporatiu de la Societat.

En el marc d'aquesta Política, i arran de les competències atribuïdes al conseller coordinador nomenat el 2017, li correspon mantenir contactes, quan sigui apropiat, amb inversors i accionistes per conèixer els seus punts de vista per tal de formar-se una opinió sobre les seves preocupacions, en particular, en relació amb el govern corporatiu de la Societat.

Així mateix, i d'acord amb la normativa interna, entre les competències atribuïdes legalment al ple del Consell d'Administració hi ha específicament la supervisió del procés de divulgació d'informació i les comunicacions relatives a la Societat, per la qual cosa li corresponen la gestió i la supervisió al nivell més alt de la informació subministrada als accionistes, als inversors institucionals i als mercats en general. En aquest sentit, el Consell d'Administració, a través dels òrgans i departaments corresponents, procura tutelar, protegir i facilitar l'exercici dels drets dels accionistes, dels inversors institucionals i dels mercats en general en el marc de la defensa de l'interès social, de conformitat amb els principis següents:

Transparència, igualtat de tracte i no-discriminació, informació contínua, afinitat amb l'interès social, avantguarda en l'ús de les noves tecnologies i compliment de la llei i de la normativa interna de CaixaBank.

Els principis anteriors són aplicables a la informació facilitada i a les comunicacions de la Societat amb els accionistes, inversors institucionals i a les relacions amb els mercats i amb les altres parts interessades, com ara, entre d'altres, entitats financeres intermediàries,

gestores i dipositàries de les accions de la Societat, analistes financers, organismes de regulació i supervisió, assessors de vot (*proxy advisors*), agències d'informació i agències de qualificació creditícia (rating).

En concret, la Societat tindrà present de manera especial les regles sobre tractament de la informació privilegiada i de la informació rellevant que recullen tant la normativa aplicable com les normes de la Societat pel que fa a relacions amb els accionistes i comunicació amb els mercats de valors contingudes en el Codi Ètic i Principis d'Actuació de CaixaBank, en el Reglament Intern de Conducta de CaixaBank, SA en l'àmbit del mercat de valors i en el Reglament del Consell d'Administració de la Societat (també disponibles al web corporatiu de la Societat). Pel que fa als mecanismes concrets establerts per preservar la independència dels auditors externs, el Consell d'Administració de CaixaBank ha aprovat, en l'exercici 2018, la Política de Relació amb els Auditors Externs, que té com a objectiu adequar el procés de designació de l'Auditor de Comptes de CaixaBank, SA i el seu Grup Consolidat al nou marc normatiu i garantir que es faci mitjançant un procés imparcial i transparent i que tant aquesta designació com el marc de relacions amb l'Auditor es desenvolupi de conformitat amb la normativa aplicable.

Aquesta Política recull, entre d'altres, els principis que han de regir la selecció, contractació, nomenament, reelecció i cessament de l'Auditor de Comptes de CaixaBank, així com el marc de relacions entre els dos.

C.1.31 Indiqui si la Societat ha canviat d'auditor extern durant l'exercici. Si escau, identifiqui l'auditor entrant i sortint:

[☒] Sí
[☐] No

Auditor sortint	Auditor entrant
DELOITTE, S.L.	PricewaterhouseCoopers Auditores, S.L.

La Junta General d'Accionistes celebrada el 6 d'abril del 2017 va designar Pricewaterhousecoopers Auditores, S.L. com a auditor de comptes de CaixaBank i del seu grup consolidat per als exercicis 2018, 2019 i 2020.

El procés de selecció es va desenvolupar durant l'exercici 2016 d'acord amb els criteris establerts en el Reglament (UE) 537/2014, de 16 d'abril, sobre els requisits específics per a l'auditoria legal de les entitats d'interès públic. La Comissió d'Auditoria i Control va ser la responsable d'aquest procés de selecció i va vetllar en tot moment per la seva transparència, independència i objectivitat. Així mateix, la Comissió ha vetllat durant l'exercici 2017 perquè el canvi d'auditor es faci de manera àgil, fluida i amb el mínim impacte per a CaixaBank.

En cas que hi hagi hagut desacords amb l'auditor sortint, expliqui'n el contingut:

[☐] Sí
[☒] No

C.1.32 Indiqui si la firma d'auditoria fa altres feines per a la Societat i/o el seu grup diferents de les d'auditoria i, en aquest cas, declari l'import dels honoraris rebuts per aquestes feines i el percentatge que suposa sobre els honoraris facturats a la Societat i/o al seu grup:

[☒] Sí
[☐] No

	Societat	Societats del grup	Total
Import d'altres feines diferents de les d'auditoria (milers d'euros)	283	817	1.100
Import feines diferents de les d'auditoria / Import feines d'auditoria (en %)	18,00	38,00	29,00

C.1.33 Indiqui si l'informe d'auditoria dels comptes anuals de l'exercici anterior presenta reserves o excepcions. Si escau, indiqui les raons donades als accionistes en la Junta General pel president de la Comissió d'Auditoria per explicar el contingut i l'abast d'aquestes reserves o excepcions.

[] Sí
[✓] No

C.1.34 Indiqui el nombre d'exercicis que fa que la firma actual d'auditoria s'encarrega de forma ininterrompuda de fer l'auditoria dels comptes anuals individuals i/o consolidats de la Societat. Així mateix, indiqui el percentatge que representa el nombre d'exercicis auditats per l'actual firma d'auditoria sobre el nombre total d'exercicis en què els comptes anuals han estat auditats:

	Individuals	Consolidats
Nombre d'anys ininterromputs	1	1

	Individuals	Consolidats
Nre. d'exercicis auditats per la firma actual d'auditoria / Nre. d'exercicis que la societat o el seu grup han estat auditats (en %)	5,26	5,26

C.1.35 Indiqui i, si escau, detalli si existeix un procediment perquè els consellers puguin disposar de la informació necessària per preparar les reunions dels òrgans d'administració amb prou temps:

[✓] Sí
[] No

Detall del procediment

D'acord amb el que estableix l'article 22 del Reglament del Consell, en l'acompliment de les seves funcions, el conseller té el deure d'exigir a la Societat, i el dret de recollir-ne, la informació necessària que li serveixi per al compliment de les seves obligacions. Per fer-ho, el conseller haurà de sol·licitar informació sobre qualsevol aspecte de la Societat i examinar els seus llibres, registres, documents i altra documentació. El dret d'informació s'estén a les societats participades sempre que això sigui possible. La sol·licitud s'ha de dirigir al President del Consell, si té caràcter executiu, i si no al Conseller Delegat, el qual l'ha de fer arribar a l'interlocutor apropiat, i en cas que consideri que es tracta d'informació confidencial, haurà d'advertir el Conseller d'aquesta circumstància així com del seu deure de confidencialitat. Independentment d'això, en general, els documents que han de ser aprovats pel Consell i especialment aquells que per la seva extensió no es poden assimilar durant la sessió es remeten als membres del Consell amb antelació a les reunions de l'òrgan d'administració.

C.1.36 Indiqui i, si escau, detalli si la societat ha establert regles que obliguin els consellers a informar i, si escau, a dimitir en aquells supòsits que puguin perjudicar el crèdit i la reputació de la societat:

[✓] Sí
[] No

Detall del procediment

A més del que disposa l'apartat C.1.19, segons el que es recull en l'article 21 del Reglament del Consell, el conseller ha de posar el seu càrrec a disposició del Consell d'Administració i formalitzar, si aquest ho considera convenient, la dimissió corresponent quan, per fets imputables al conseller, la seva permanència en el Consell causi un dany greu al patrimoni o la reputació socials, segons el parer d'aquest.

C.1.37 Indiqui si algun membre del consell d'administració ha informat la societat que ha resultat processat o que s'ha dictat contra ell interlocutòria d'obertura de judici oral per algun dels delictes assenyalats en l'article 213 de la Llei de Societats de Capital:

[] Sí
[✓] No

C.1.38 Detalli els acords significatius a què hagi arribat la Societat i que entrin en vigor, siguin modificats o conculguin en cas de canvi de control de la Societat arran d'una oferta pública d'adquisició, i els seus efectes.

No aplicable.

C.1.39 Identifiqui de manera individualitzada, quan es refereixi a consellers, i de forma agregada en la resta de casos i indiqui, de manera detallada, els acords entre la Societat i els seus càrrecs d'administració i direcció o empleats que disposin d'indemnitzacions, clàusules de garantia o blindatge quan aquests dimiteixin o siguin acomiadats de forma improcedent, o si la relació contractual arriba a la seva fi amb motiu d'una oferta pública d'adquisició o algun altre tipus d'operacions.

Nombre de beneficiaris	31
Tipus de beneficiari	Descripció de l'acord
Conseller Delegat i 2 membres del Comitè de Direcció, 4 Directius // 24 comandaments intermedis.	Conseller Delegat: 1 anualitat dels components fixos de la remuneració. 2 membres del Comitè de Direcció: fins a 0,8 anualitats dels components fixos de la remuneració per damunt del previst per imperatiu legal. Així mateix, els Consellers Executius i els membres del Comitè de Direcció tenen establert una anualitat dels components fixos de la remuneració, pagadora en mensualitats, per remunerar el pacte de no competència. Aquest pagament s'interrompia si s'incomplís aquest pacte. 28 directius i comandaments intermedis: entre 0,1 i 1,7 anualitats dels components fixos de la remuneració per sobre del que es preveu per imperatiu legal.

Indiqui si, a més d'en els supòsits previstos per la normativa, aquests contractes s'han de comunicar a òrgans de la Societat o del seu grup i/o han de ser aprovats per aquests. En cas afirmatiu, especifiqui els procediments, els supòsits previstos i la naturalesa dels òrgans responsables de la seva aprovació o de fer-ne la comunicació:

	Consell d'Administració	Junta General
Òrgan que autoritza les clàusules	✓	

	Sí	No
S'informa la junta general sobre les clàusules?	✓	

Correspon al Consell en ple aprovar, previ informe de la Comissió de Retribucions, dins el sistema previst en els Estatuts, les Polítiques de Remuneració del Consell d'Administració, del Col·lectiu Identificat i General del Grup CaixaBank. A més, també aprova la retribució dels consellers, així com, en el cas dels executius, la retribució addicional per les seves funcions executives i altres condicions que hagin de respectar els seus contractes i el nomenament i eventual cessament dels Alts Directius, així com les seves clàusules d'indemnització. Per tant, del llistat de beneficiaris de clàusules de blindatge, el Consell d'Administració aprova les clàusules de blindatge del Conseller Delegat i dels dos membres del Comitè de Direcció.

Cal destacar que la Política de Remuneració del Consell d'Administració inclou informació detallada sobre la remuneració dels consellers, i en especial del conseller executiu i s'aprova per la Junta General. Per als altres directius (4 beneficiaris) que no són considerats alta direcció i els comandaments intermedis (24 beneficiaris), en cas d'acomiadament que generi dret a percebre indemnització, l'impacte seria irrellevant tenint en compte que en aquests casos aquestes clàusules acaben sent absorbides per les indemnitzacions legals.

C.2. Comissions del consell d'administració

C.2.1 Detalli totes les comissions del consell d'administració, els seus membres i la proporció de consellers executius, dominicals, independents i altres d'externs que les integren:

COMISSIÓ D'AUDITORIA I CONTROL		
Nom	Càrrec	Categoria
ALAIN MINC	PRESIDENT	Independent
JOSÉ SERNA MASIÁ	VOCAL	Dominical
KORO USARRAGA UNSAIN	VOCAL	Independent
EDUARDO JAVIER SANCHIZ IRAZU	VOCAL	Independent

% de consellers executius	0,00
% de consellers dominicals	25,00
% de consellers independents	75,00
% de consellers altres externs	0,00

Expliqui les funcions, incloent-hi, si escau, les addicionals a les previstes legalment, que té atribuïdes aquesta comissió i descriu'n els procediments i les regles d'organització i funcionament. Per a cadascuna d'aquestes funcions, assenyali les seves actuacions més importants durant l'exercici i com ha exercit en la pràctica cadascuna de les funcions que té atribuïdes, bé en la llei, en els estatuts o en altres acords socials.

La Comissió d'Auditoria i Control estarà formada exclusivament per consellers no executius, en el nombre que determini el Consell d'Administració, entre un mínim de tres (3) i un màxim de set (7). La majoria dels membres de la Comissió d'Auditoria i Control seran independents i un (1) serà designat tenint en compte els seus coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria o ambdues.

Adicionalment, el Consell d'Administració procurarà que els membres de la Comissió d'Auditoria i Control, i en especial el seu President, tinguin els coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria o gestió de riscos, i també, en aquells altres àmbits que puguin resultar adequats per al compliment en el seu conjunt de les seves funcions per la Comissió d'Auditoria i Control.

En el seu conjunt, i sens perjudici de procurar afavorir la diversitat, els membres de la Comissió d'Auditoria i Control, que seran designats tenint en compte la capacitat de dedicació necessària per a l'acompliment de les funcions que els siguin encomanades, tindran els coneixements tècnics pertinents en relació amb l'activitat de la Societat.

La Comissió d'Auditoria i Control designarà del seu si un President d'entre els Consellers independents. El President haurà de ser substituït cada quatre (4) anys, i podrà ser reelegit un cop transcorregut el termini d'un (1) any des del cessament. El President de la Comissió actuarà com el seu portaveu en les reunions del Consell d'Administració i, si escau, de la Junta General d'accionistes de la Societat.

Aquesta Comissió es reunirà amb la freqüència que sigui necessària per al compliment de les seves funcions i serà convocada pel President de la Comissió, bé a iniciativa pròpia o bé a requeriment del President del Consell d'Administració o de dos (2) membres de la mateixa Comissió.

Entre les seves funcions hi ha:

informar la Junta General d'Accionistes sobre les qüestions que es plantegin en matèries que siguin competència de la Comissió i, en particular, sobre el resultat de l'auditoria, explicant la manera en què aquesta ha contribuït a la integritat de la informació financera i la funció que la Comissió ha desenvolupat en aquest procés.

supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera preceptiva relativa a la Societat i, si escau, el Grup, revisant els comptes de la Societat, el compliment dels requisits normatius en aquesta matèria, l'adequada delimitació del perímetre de consolidació i la correcta aplicació dels principis de comptabilitat generalment acceptats.

vetllar perquè el Consell d'Administració procuri presentar els Comptes Anuals a la Junta General d'accionistes sense limitacions ni excepcions en l'informe d'auditoria i perquè, en el supòsit excepcional que hi hagi excepcions, tant el President de la Comissió com els auditors expliquin amb claredat als accionistes el contingut i l'abast d'aquestes limitacions o excepcions.

informar, amb caràcter previ, el Consell d'Administració sobre la informació financera, i no financera relacionada, que la Societat hagi de fer pública periòdicament als mercats i als seus òrgans de supervisió;

supervisar l'eficàcia dels sistemes de control intern, així com discutir amb l'auditor de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern que, si escau, es detectin en el desenvolupament de l'auditoria, tot això sense trencar la seva independència. A aquests efectes, i si escau, podrà presentar recomanacions o propostes al Consell d'Administració i el termini corresponent per al seu seguiment;

supervisar l'eficàcia de l'auditoria interna, establir i supervisar un mecanisme que permeti als empleats de la Societat, o del grup al qual pertany, comunicar de manera confidencial i, si es considera apropiat, anònima les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que adverteixin en el si de la Societat, rebent informació periòdica sobre el seu funcionament i podent proposar les accions oportunes per a la seva millora i la reducció del risc d'irregularitats en el futur.

Identifiqui els consellers membres de la Comissió d'Auditoria que hagin estat designats tenint en compte els seus coneixements i la seva experiència en matèria de comptabilitat, auditoria o en les dues i informi sobre la data de nomenament del president d'aquesta comissió en el càrrec.

Noms dels consellers amb experiència	ALAIN MINC
Data de nomenament del president en el càrrec	21/05/2015

COMISSIÓ DE NOMENAMENTS		
Nom	Càrrec	Categoria
ALAIN MINC	VOCAL	Independent
JOHN S. REED	PRESIDENT	Independent
MARÍA TERESA BASSONS BONCOMPTE	VOCAL	Dominical

% de consellers executius	0,00
% de consellers dominicals	33,33
% de consellers independents	66,67
% de consellers altres externs	0,00

Expliqui les funcions, incloent-hi, si escau, les addicionals a les previstes legalment, que té atribuïdes aquesta comissió i descrigui'n els procediments i les regles d'organització i funcionament. Per a cadascuna d'aquestes funcions, assenyali les seves actuacions més importants durant l'exercici i com ha exercit en la pràctica cadascuna de les funcions que té atribuïdes, bé en la llei, en els estatuts o en altres acords socials.

La Comissió de Nomenaments estarà formada per consellers que no desenvolupin funcions executives, en el nombre que determini el Consell d'Administració, amb un mínim de tres (3) i un màxim de cinc (5) membres, i la majoria dels seus membres seran consellers independents. Els membres de la Comissió de Nomenaments seran nomenats pel Consell d'Administració a proposta de la Comissió d'Auditoria i Control, i el President de la Comissió serà nomenat d'entre els consellers independents que formin part de la Comissió.

Es reunirà sempre que resulti convenient per al bon desenvolupament de les seves funcions i serà convocada pel President de la Comissió, bé a iniciativa pròpia o bé a requeriment de dos (2) membres de la mateixa Comissió, i ho haurà de fer sempre que el Consell o el seu President sol·licitin l'emissió d'un informe o l'adopció d'una proposta.

Entre les seves funcions hi ha:

Avaluar i proposar al Consell d'Administració l'avaluació de les competències, coneixements i experiència necessaris dels membres del Consell d'Administració i del personal clau de la Societat.

Eleva al Consell d'Administració les propostes de nomenament de Consellers independents per a la designació per cooptació o perquè siguin sotmeses a la decisió de la Junta General d'Accionistes, així com les propostes per a la reelecció o separació d'aquests Consellers per la Junta General d'Accionistes.

Informar del nomenament i, si escau, cessament del Conseller Coordinador, del Secretari i dels Vicesecretaris del Consell per a la seva submissió a l'aprovació del Consell d'Administració.

Examinar i organitzar, sota la coordinació, si escau, del Conseller Coordinador, i en col·laboració amb el President del Consell d'Administració, la successió d'aquest, i també examinar i organitzar, en col·laboració amb el President, la del primer executiu de la Societat i, si escau, formular propostes al Consell d'Administració perquè aquesta successió es produeixi de manera ordenada i planificada.

Informar el Consell sobre les qüestions de diversitat de gènere, vetllant perquè els procediments de selecció dels seus membres afavoreixin la diversitat d'experiències, coneixements, i facilitin la selecció de conselleres, i establir un objectiu de representació per al sexe menys representat en el Consell d'Administració així com elaborar les orientacions sobre com s'ha d'assolir aquest objectiu, vetllant en qualsevol cas pel compliment de la política de diversitat aplicada en relació amb el Consell d'Administració, de la qual cosa es retrà compte en l'Informe Anual de Govern Corporatiu.

Avaluar periòdicament, i almenys un cop l'any, l'estructura, la mida, la composició i l'actuació del Consell d'Administració i de les seves Comissions, el seu President, Conseller Delegat i Secretari, fent recomanacions a aquest sobre possibles canvis, actuant sota la direcció del Conseller Coordinador, si escau, en relació amb l'avaluació del President. Avaluar la composició del Comitè de Direcció, així com les seves taules de reemplaçament per a la previsió adequada de les transicions.

Supervisar l'actuació de la Societat en relació amb els temes de responsabilitat social corporativa i elevar al Consell les propostes que consideri oportunes en aquesta matèria.

COMISSIÓ DE RETRIBUCIONS		
Nom	Càrrec	Categoria
JUAN ROSELL LASTORTRAS	VOCAL	Independent
ALEJANDRO GARCÍA-BRAGADO DALMAU	VOCAL	Dominical
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ	PRESIDENT	Independent

% de consellers executius	0,00
% de consellers dominicals	33,33
% de consellers independents	66,67
% de consellers altres externs	0,00

Expliqui les funcions, incloent-hi, si escau, les addicionals a les previstes legalment, que té atribuïdes aquesta comissió i descrigui'n els procediments i les regles d'organització i funcionament. Per a cadascuna d'aquestes funcions, assenyali les seves actuacions més importants durant l'exercici i com ha exercit en la pràctica cadascuna de les funcions que té atribuïdes, bé en la llei, en els estatuts o en altres acords socials.

La Comissió de Retribucions estarà formada per consellers que no desenvolupin funcions executives, en el nombre que determini el Consell d'Administració, amb un mínim de tres (3) i un màxim de cinc (5) membres, i la majoria dels seus membres seran consellers independents. El President de la Comissió es nomenarà d'entre els Consellers independents que formin part de la Comissió.

Es reunirà sempre que resulti convenient per al bon desenvolupament de les seves funcions i serà convocada pel President de la Comissió, bé a iniciativa pròpia o bé a requeriment de dos (2) membres de la mateixa Comissió, i ho haurà de fer sempre que el Consell o el seu President sol·licitin l'emissió d'un informe o l'adopció d'una proposta.

Entre les seves funcions hi ha:

Preparar les decisions relatives a les remuneracions i, en concret, indicar i proposar al Consell d'Administració la política de retribucions, el sistema i la quantia de les retribucions anuals dels consellers i Alts Directius i la retribució individual dels consellers executius i Alts Directius, així com les altres condicions dels seus contractes, especialment de tipus econòmic, sens perjudici de les competències de la Comissió de Nomenaments pel que fa a condicions que aquesta hagi proposat alienes a l'aspecte retributiu. Vetllar per l'observança de la política de retribucions de Consellers i Alts Directius, així com informar sobre les condicions bàsiques establertes en els contractes subscrits amb aquests i el seu compliment.

Informar i preparar la política general de remuneracions de la Societat, i en especial les polítiques que es refereixen a les categories de personal les activitats professionals de les quals incideixin de manera significativa en el perfil de risc de la Societat, i les que tenen per objectiu evitar o gestionar els conflictes d'interès amb els clients de la Societat.

Analitzar, formular i revisar periòdicament els programes de retribució ponderant la seva adequació i els seus rendiments, i vetllar per la seva observança.

COMISSIÓ DE RISCOS		
Nom	Càrrec	Categoria
ANTONIO SÁINZ DE VICUÑA Y BARROSO	PRESIDENT	Independent
IGNACIO GARRALDA RUIZ DE VELASCO	VOCAL	Dominical
KORO USARRAGA UNSAIN	VOCAL	Independent
EDUARDO JAVIER SANCHIZ IRAZU	VOCAL	Independent
FUNDACIÓN CAJA CANARIAS	VOCAL	Dominical

% de consellers executius	0,00
% de consellers dominicals	40,00
% de consellers independents	60,00
% de consellers altres externs	0,00

Expliqui les funcions que té atribuïdes aquesta comissió i descrigui'n els procediments i les regles d'organització i funcionament. Per a cadascuna d'aquestes funcions, assenyali les seves actuacions més importants durant l'exercici i com ha exercit en la pràctica cadascuna de les funcions que té atribuïdes, bé en la llei, en els estatuts o en altres acords socials.

La Comissió de Riscos estarà formada exclusivament per consellers no executius i que tinguin els oportuns coneixements, capacitat i experiència per entendre plenament i controlar l'estratègia de risc i la propensió al risc de la Societat, en el nombre que ho determini el Consell d'Administració, amb un mínim de tres (3) i un màxim de sis (6) membres, havent de ser la majoria d'ells consellers independents.

Aquesta Comissió es reunirà amb la freqüència que sigui necessària per al compliment de les seves funcions i serà convocada pel President de la Comissió, bé a iniciativa pròpia o bé a requeriment del President del Consell d'Administració o de dos (2) membres de la mateixa Comissió.

Entre les seves funcions hi ha:

Assessorar el Consell d'Administració sobre la propensió global al risc, actual i futura, de l'Entitat i la seva estratègia en aquest àmbit, informar sobre el marc d'apetit al risc, assistir en la vigilància de l'aplicació d'aquesta estratègia, vetllar per tal que les actuacions del Grup siguin consistents amb el nivell de tolerància del risc prèviament decidit i efectuar el seguiment del grau d'adequació dels riscos assumits al perfil establert.

Proposar al Consell la política de riscos del Grup.

Determinar, juntament amb el Consell d'Administració, la naturalesa, la quantitat, el format i la freqüència de la informació sobre riscos que hagi de rebre el Consell d'Administració i fixar la que la Comissió ha de rebre.

Revisar regularment exposicions amb els clients principals, sectors econòmics d'activitat, àrees geogràfiques i tipus de risc.

Examinar els processos d'informació i control de riscos del Grup, així com els sistemes d'informació i indicadors.

Valorar el risc de compliment normatiu en el seu àmbit d'actuació i decisió, entès com la gestió del risc de sancions legals o normatives, pèrdua financera, material o reputacional, que la Societat pugui tenir com a resultat de l'incompliment de lleis, normes, estàndards de regulació i codis de conducta; detectar qualsevol risc d'incompliment, i dur a terme el seu seguiment i l'examen de possibles deficiències amb els principis de deontologia.

Informar sobre els nous productes i serveis o sobre canvis significatius en els existents.

COMISSIÓ EXECUTIVA

Nom	Càrrec	Categoria
ANTONIO SÁINZ DE VICUÑA Y BARROSO	VOCAL	Independent
MARÍA VERÓNICA FISAS VERGÉS	VOCAL	Independent
JAVIER IBARZ ALEGRÍA	VOCAL	Dominical
TOMÁS MUNIESA ARANTEGUI	VOCAL	Dominical
JORDI GUAL SOLÉ	PRESIDENT	Dominical
FRANCESC XAVIER VIVES TORRENTS	VOCAL	Independent
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ	VOCAL	Independent
GONZALO GORTÁZAR ROTAECHE	VOCAL	Executiu

% de consellers executius	12,50
% de consellers dominicals	37,50
% de consellers independents	50,00
% de consellers altres externs	0,00

Expliqui les funcions que té atribuïdes aquesta comissió i descrigui'n els procediments i les regles d'organització i funcionament. Per a cadascuna d'aquestes funcions, assenyali les seves actuacions més importants durant l'exercici i com ha exercit en la pràctica cadascuna de les funcions que té atribuïdes, bé en la llei, en els estatuts o en altres acords socials.

La composició de la Comissió Executiva, que serà reflex de la composició del Consell, i les regles del seu funcionament les determinarà el Consell d'Administració.

Seran el President i el Secretari de la Comissió Executiva els qui al seu torn ho siguin del Consell d'Administració.

La designació de membres de la Comissió Executiva i la delegació permanent de facultats del Consell en aquesta requeriran el vot favorable d'almenys dos terços dels membres del Consell d'Administració.

La Comissió Executiva es reunirà totes les vegades que sigui convocada pel seu President o qui l'hagi de substituir a falta d'aquest, com és en els casos de vacant, absència o impossibilitat, i s'entendrà vàlidament constituïda quan concorrin a les seves reunions, presents o representats, la majoria dels seus membres.

Els acords de la Comissió s'adoptaran per majoria dels membres concurrents presents o representats i seran vàlids i vinculants sense necessitat de ratificació posterior pel Ple del Consell d'Administració, sens perjudici del que preveu l'article 4.5 del Reglament del Consell.

La Comissió Executiva haurà d'informar el Consell dels principals assumptes tractats i de les decisions que s'hagin pres en les seves sessions.

La Comissió Executiva té delegades totes les competències i facultats legalment i estatutàriament delegables. A efectes interns, la Comissió Executiva té les limitacions establertes a l'article 4 del Reglament del Consell d'Administració.

C.2.2 Completi el quadre següent amb la informació relativa al nombre de conselleres que integren les comissions del consell d'administració al tancament dels últims quatre exercicis:

	Nombre de conselleres							
	Exercici 2018		Exercici 2017		Exercici 2016		Exercici 2015	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
COMISSIÓ DE AUDITORIA I CONTROL	1	25,00	1	33,33	1	33,33		0,00
COMISSIÓ DE NOMENAMENTS	1	33,33	2	66,67	2	66,67	2	66,67
COMISSIÓ DE RETRIBUCIONS	1	33,33	2	66,67	1	33,33	1	33,33
COMISSIÓ DE RISCOS	2	40,00	1	25,00	1	25,00	1	20,00
COMISSIÓ EXECUTIVA	2	25,00	2	25,00	1	14,29	2	25,00

Respecte a la informació sobre la participació de conselleres en la Comissió de Nomenaments, en la Comissió de Retribucions i en la Comissió de Riscos, cal informar que, fins al 25 de setembre del 2014, hi havia tres comissions del Consell d'Administració, que eren: la Comissió de Nomenaments i Retribucions, la Comissió d'Auditoria i Control i la Comissió Executiva. A partir d'aquesta data i per acomplir el que disposa la Llei 10/2014, d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats de crèdit, el Consell d'Administració de CaixaBank va acordar la transformació de la fins llavors Comissió de Nomenaments i Retribucions en Comissió de Nomenaments, la creació de la Comissió de Retribucions, la creació de la Comissió de Riscos i la modificació del Reglament del Consell per tal de recollir en seu de normativa interna el que disposa la nova llei i establir les funcions de les noves comissions del Consell. D'aquesta manera queda fixat en 5 el nombre de comissions del Consell, a saber: Comissió de Nomenaments, Comissió de Retribucions, Comissió de Riscos, Comissió d'Auditoria i Control i Comissió Executiva

C.2.3 Indiqui, si escau, l'existència de regulació de les Comissions del Consell, el lloc en què està disponible per a consulta i les modificacions que s'hi hagin fet durant l'exercici. Al seu torn, cal indicar si de manera voluntària s'ha elaborat algun informe anual sobre les activitats de cada Comissió.

COMISSIÓ
EXECUTIVA. Breu
descripció

No hi ha reglaments específics de les Comissions del Consell. La Comissió Executiva es regeix pel que estableixen la Llei, els Estatuts Socials i el Reglament del Consell d'Administració. En el que no estigui previst especialment per a la Comissió Executiva, s'aplicaran les normes de funcionament establertes per al funcionament del Consell en el Reglament del Consell, que està disponible al web corporatiu de CaixaBank (www.CaixaBank.com).

No hi ha en la regulació societària una previsió expressa sobre un informe d'activitats de la Comissió. No obstant això, en la reunió del 8 de febrer del 2018 va aprovar el seu informe anual d'activitats, que recull els aspectes principals de regulació de la Comissió en els diferents documents societaris, així com l'avaluació del seu funcionament durant l'exercici 2017.

Així mateix, en la reunió del mes de desembre del 2018 va aprovar el seu informe anual d'activitats i l'avaluació del seu funcionament de l'exercici 2018.

COMISSIÓ D'AUDITORIA I CONTROL.
Breu descripció

No hi ha reglaments específics de les Comissions del Consell. L'organització i les funcions de la Comissió d'Auditoria i Control es recullen en el Reglament del Consell, que està disponible al web corporatiu de CaixaBank (www.CaixaBank.com) i en què també s'indiquen la seva composició i estructura.

En compliment del que estableixen l'article 14.3 (e) del Reglament del Consell i la normativa aplicable, la Comissió d'Auditoria i Control va aprovar, en la reunió del 8 de febrer del 2018, el seu informe anual sobre el seu funcionament, en què es destaquen les principals incidències sorgides, si n'hi ha, en relació amb les funcions que li són pròpies i s'hi avalua el seu funcionament durant l'exercici 2017. Així mateix, en la reunió del mes de desembre del 2018 va aprovar el seu informe anual sobre el seu funcionament i l'avaluació del seu funcionament de l'exercici 2018.

COMISSIO DE RISCOS

Breu descripció

No hi ha reglaments específics de les Comissions del Consell. L'organització i les funcions de la Comissió de Riscos es recullen en el Reglament del Consell, que està disponible al web corporatiu de CaixaBank (www.CaixaBank.com) i en què també s'indiquen la seva composició i estructura.

En compliment del que estableixen l'article 14.3 (e) del Reglament del Consell i la normativa aplicable, la Comissió de Riscos va aprovar, en la reunió del 8 de febrer del 2018, el seu informe anual sobre el seu funcionament, en què es destaquen les principals incidències sorgides, si n'hi ha, en relació amb les funcions que li són pròpies i s'hi avalua el seu funcionament durant l'exercici 2017. Així mateix, en la reunió del mes de desembre del 2018 va aprovar el seu informe anual sobre el seu funcionament i l'avaluació del seu funcionament de l'exercici 2018.

COMISSIO DE NOMENAMENTS

Breu descripció

No hi ha reglaments específics de les Comissions del Consell. L'organització i les funcions de la Comissió de Nomenaments es recullen en el Reglament del Consell, que està disponible al web corporatiu de CaixaBank (www.CaixaBank.com) i en què també s'indiquen la seva composició i estructura.

En compliment de l'establert a l'article 15.4 (vi) del Reglament del Consell i en la normativa aplicable, en la reunió del 31 de gener de 2018 la Comissió de Nomenaments va aprovar el seu informe anual d'activitats que recull l'avaluació del seu funcionament durant l'exercici 2017. Així mateix, en la reunió del mes de desembre del 2018 va aprovar el seu informe anual d'activitats, que recull l'avaluació del seu funcionament de l'exercici 2018.

COMISSIO DE RETRIBUCIONS

Breu descripció

No hi ha reglaments específics de les Comissions del Consell. L'organització i les funcions de la Comissió de Retribucions es recullen en el Reglament del Consell, que està disponible al web corporatiu de CaixaBank (www.CaixaBank.com) i en què també s'indiquen la seva composició i estructura.

En compliment de l'establert a l'article 15.4 (vi) del Reglament del Consell i en la normativa aplicable, en la reunió del 16 de febrer de 2018 la Comissió de Nomenaments va aprovar el seu informe anual d'activitats que recull l'avaluació del seu funcionament durant l'exercici 2017. Així mateix, en la reunió del mes de desembre del 2018 va aprovar el seu informe anual d'activitats, que recull l'avaluació del seu funcionament de l'exercici 2018.

D. OPERACIONS VINCULADES I OPERACIONS INTRAGRUP

D.1. Expliqui, si escau, el procediment i els òrgans competents per a l'aprovació d'operacions amb parts vinculades i intragrup.

Correspon al Consell en ple aprovar, previ informe de la Comissió d'Auditoria i Control, les operacions que la Societat o societats del seu grup facin amb consellers, en els termes que estableix la llei, o, quan la seva autorització correspongui al Consell d'Administració, amb accionistes titulars (de forma individual o concertadament amb altres) d'una participació significativa, inclosos accionistes representats en el Consell d'Administració de la Societat o d'altres societats que formin part del mateix grup o amb persones vinculades a ells (Operacions Vinculades). S'exceptuen de la necessitat d'aquesta aprovació les operacions que reuneixin simultàniament les tres característiques següents:

- a. que es facin en virtut de contractes les condicions dels quals estiguin estandarditzades i s'apliquin en massa a un elevat nombre de clients;
- b. que es facin a preus o tarifes establerts amb caràcter general per qui actuï com a administrador del bé o servei de què es tracti; i

c. que la seva quantia no superi l'u per cent (1%) dels ingressos anuals de la Societat.

Per tant, és el Consell d'Administració, o bé els òrgans o les persones delegades (per raons d'urgència degudament justificades i a l'empara de la delegació conferida, cas en el qual la decisió s'haurà de sotmetre a la ratificació posterior en el primer Consell que se celebri després de la seva adopció), qui aprova les operacions vinculades, previ informe favorable de la Comissió d'Auditoria i Control. Els Consellers que siguin afectats per l'aprovació d'aquestes operacions s'hauran d'abstenir d'intervenir en la deliberació i de votar l'acord sobre aquestes operacions. Respecte a les relacions amb accionistes significatius amb una participació superior al 30%, tal com s'explica a la Nota A.8 de l'apartat H.1 d'aquest Informe, la Llei 26/2013, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, estableix l'obligació de les fundacions bancàries d'aprovar un protocol de gestió de la participació financera que, entre altres coses, s'ha de referir als criteris generals per a la realització d'operacions entre la fundació bancària i l'entitat de crèdit participada, així com als mecanismes per evitar possibles conflictes d'interès. En aquest sentit, la Fundació Bancària "la Caixa" va aprovar el seu Protocol de gestió de la participació financera a CaixaBank. El 22 de febrer del 2018, de conformitat amb el que preveu el Protocol de Gestió, la Fundació Bancària "la Caixa", com a matriu del Grup "la Caixa", CriteriaCaixa, com a accionista directe de CaixaBank, i CaixaBank, com a societat cotitzada, van subscriure un nou Protocol Intern de Relacions (disponible al web corporatiu), el qual, entre altres assumptes, fixa els criteris generals per a la realització d'operacions o la prestació de serveis en condicions de mercat i identifica els serveis que les Societats del Grup Fundació Bancària "la Caixa" presten i podran prestar a les Societats del Grup CaixaBank i els que les Societats del Grup CaixaBank presten o podran prestar, al seu torn, a les Societats del Grup Fundació Bancària "la Caixa". El Protocol estableix els supòsits i les condicions de l'aprovació de les operacions, que, en general, tenen com a òrgan competent per a la seva aprovació el Consell d'Administració. En determinats supòsits previstos en la Clàusula 3.4 del Protocol, certes operacions intragrup estaran subjectes a l'aprovació prèvia del Consell d'Administració de CaixaBank, que haurà de disposar d'un informe previ de la Comissió d'Auditoria, i el mateix per als altres signants del Protocol.

Pel que fa a les operacions intragrup, existeix el Protocol Intern de Relacions entre CaixaBank i Banco BPI, el qual, entre altres aspectes, fixa els criteris generals per a la realització d'operacions o la prestació de serveis intragrup en condicions de mercat i identifica els serveis que les societats del Grup CaixaBank presten i podran prestar a les societats del Grup BPI, així com els que les societats del Grup BPI presten o podran prestar, al seu torn, a les societats del Grup CaixaBank. El Protocol estableix els supòsits i les condicions de l'aprovació de les operacions intragrup que, en general, tenen com a òrgan competent per a la seva aprovació el Consell d'Administració.

Cal mencionar que, en determinats supòsits previstos a la Clàusula 3.3 del Protocol, certes operacions intragrup estaran subjectes a l'aprovació prèvia del Consell d'Administració de CaixaBank, que haurà de comptar amb un informe previ de la Comissió d'Auditoria, i el mateix, respecte a Banco BPI. En aquest cas, el Consell d'Administració haurà de comptar amb un informe del seu Consell Fiscal.

D.2 Detalli aquelles operacions significatives per la seva quantia o rellevants per la seva matèria efectuades entre societat o entitats del seu grup, i els accionistes significatius de la societat:

Nom o denominació social del accionista significatiu	Nom o denominació social de la societat o entitat del seu grup	Naturalesa de la relació	Tipus de la operació	Import (Milers d'euros)
CRITERIA CAIXA, SAU	CAIXABANK, SA	Societària	Dividends i altres beneficis distribuïts	358.881
CRITERIA CAIXA, SAU	CAIXABANK, SA	Comercial	Altres instruments que puguin implicar una transmissió de recursos o d'obligacions entre la Societat i la part vinculada	1.100.000

D.2 Detalli les operacions significatives pel que fa a la quantia o rellevants pel que fa a la matèria dutes a terme entre la Societat o entitats del seu grup i els administradors o directius de la Societat:

Nom o denominació social dels administradors o directius	Nom o denominació social de la part vinculada	Víncle	Naturalesa de l'operació	Import (Milers d'euros)
Sense dades				N.A.

No hi ha operacions que siguin diferents del trànsit ordinari ni a les condicions que no siguin de mercat. A la nota 41 dels comptes anuals consolidats apareixen de forma agregada els saldos amb administradors i directius de l'exercici 2018.

D.3 Informi de les operacions significatives dutes a terme per la Societat amb altres Entitats pertanyents al mateix grup, sempre que no s'eliminin en el procés d'elaboració d'estats financers consolidats i no formin part del tràfic habitual de la Societat pel que fa al seu objecte i condicions.

En tot cas, cal informar de qualsevol operació intragrup efectuada amb entitats establertes en països o territoris que tinguin la consideració de paradís fiscal:

Denominació social de la entitat del seu grup	Breu descripció de l'operació	Import (Milers d'euros)
Sense dades		N.A.

A la nota 41 dels comptes anuals consolidats apareixen de forma agregada els saldos amb societats associades i multigrup del Grup CaixaBank, així com desglossaments addicionals de l'exercici 2018.

D.5 Detalli les operacions significatives realitzades entre la societat o entitats del seu grup i amb altres parts vinculades que no s'hagin informat en els epígrafs anteriors:

Denominació social de la part vinculada	Breu descripció de l'operació	Import (Milers d'euros)
Sense dades		N.A.

No hi ha operacions que siguin diferents del trànsit ordinari ni a les condicions que no siguin de mercat.

A la nota 41 dels comptes anuals consolidats apareixen de forma agregada els saldos amb administradors i directius de l'exercici 2018.

D.6 Detalli els mecanismes establerts per detectar, determinar i resoldre els possibles conflictes d'interessos entre la Societat i/o el seu grup i els seus consellers, directius o accionistes significatius.

Consellers i Directius

L'article 29 del Reglament del Consell d'Administració regula el deure de no competència dels membres del Consell d'Administració.

L'obligació de no competir amb la Societat només podrà ser objecte de dispensa en el cas que no s'esperí un perjudici per a la societat o que el que s'esperí quedi compensat pels beneficis que es preveu obtenir de la dispensa. Serà aplicable al Conseller que hagi obtingut la dispensa de la Junta General, l'obligació de complir les condicions i les garanties que prevegi l'acord de dispensa i, en qualsevol cas, l'obligació d'abstenir-se de participar en les deliberacions i votacions en les quals tingui conflicte d'interès, tot això de conformitat amb el que disposa la normativa vigent.

L'article 30 d'aquest Reglament regula les situacions de conflicte aplicables a tots els consellers i estableix l'obligació genèrica d'evitar les situacions que puguin suposar un conflicte d'interès entre la Societat i el conseller o les seves persones vinculades, per a la qual cosa s'hauran d'adoptar les mesures que calguin. En qualsevol cas, els Consellers hauran de comunicar al Consell d'Administració les situacions de conflicte, directe o indirecte, que ells o les persones vinculades a ells puguin tenir amb l'interès de la Societat i que seran objecte d'informació en la memòria.

D'altra banda, el Reglament Intern de Conducta en l'àmbit del mercat de valors de CaixaBank estableix, en el seu article 3, que són Persones Subjectes, entre d'altres, els membres del Consell d'Administració i els alts directius i els membres del Comitè de Direcció de la Societat. La Secció VII del Reglament estableix la Política de Conflictes d'Interès de la Societat, que en el seu article 43 enumera els Deures davant els conflictes d'interessos personals o familiars de les Persones Subjectes, entre els quals hi ha el d'actuar en qualsevol moment amb llibertat de judici i amb lleialtat a CaixaBank, als seus accionistes i clients; el d'abstenir-se d'intervenir o influir en la presa de decisions que puguin afectar les persones o entitats amb què hi hagi conflictes, i el d'informar-ne l'Àrea de Compliment Normatiu.

Accionistes significatius

Amb la finalitat de reforçar la transparència i el bon govern de la Societat, i de conformitat amb el que preveu el Protocol de Gestió de la Participació Financera de la Fundació Bancària "la Caixa", la Fundació Bancària "la Caixa", com a matriu del seu Grup, Criteriacaixa, com a accionista directe de CaixaBank, i CaixaBank, com a societat cotitzada, van subscriure un nou Protocol intern de relacions, que està disponible al web corporatiu de la Societat, tal com s'ha explicat a la Nota A.8 de l'apartat H.1 d'aquest Informe.

El nou Protocol actualment en vigor té principalment com a objecte: gestionar les operacions vinculades derivades de la realització d'operacions o la prestació de serveis; establir mecanismes que intentin evitar l'aparició de conflictes d'interès; preveure l'atorgament d'un dret d'adquisició preferent a favor de la Fundació Bancària "la Caixa" en cas de transmissió per CaixaBank del Monte de Piedad de què és titular; recollir els principis bàsics d'una possible col·laboració entre CaixaBank i la Fundació Bancària "la Caixa" en temes de RSC; regular el flux d'informació adequat que permeti que la Fundació Bancària "la Caixa", Criteriacaixa i CaixaBank elaborin els seus estats financers i compleixin les obligacions d'informació periòdica i de supervisió. CaixaBank i la Fundació Bancària "la Caixa" reiteren en el Protocol la subordinació de les seves relacions a les previsions que sobre conflictes d'interès, relacions amb accionistes significatius, operacions vinculades i informació privilegiada, entre altres matèries, s'estableixen en la legislació aplicable vigent en cada moment.

D.7. Cotitza més d'una societat del Grup a Espanya?

[] Sí
[✓] No

E. SISTEMES DE CONTROL I GESTIÓ DE RISCOS

E.1. Expliqui l'abast del Sistema de Control i Gestió de Riscos de la societat, inclosos els de naturalesa fiscal:

D'acord amb la sol·licitud existent a la Circular 7/2015 de la CNMV, de 22 de desembre, la Societat expressa que de les descripcions que hi consten, la que s'ajusta més a l'abast del seu Sistema de Gestió de Riscos és la número 1, és a dir: "El Sistema de Gestió de Riscos funciona de forma integral i contínua, i consolida aquesta gestió per àrea o unitat de negoci o activitat, filials, zones geogràfiques i àrees de suport (com, per exemple, recursos humans, màrqueting o control de gestió) en l'àmbit corporatiu."

En altres paraules, el control dels riscos està plenament integrat en la gestió i l'organització està implicada a posar-lo en pràctica. El mateix Consell d'Administració, amb l'assessorament i la revisió més profunda i freqüent de la Comissió de Riscos, és qui determina les polítiques i les estratègies de control i gestió de riscos.

L'alta direcció participa directament en aquesta tasca, en el manteniment del marc de control intern, que el Grup assegura en una execució prudent, i en processos continus de gestió i planificació estratègica i financera, que garanteixen l'adequació al perfil i l'apetit de risc del Grup. El Sistema de Gestió de Riscos funciona de manera integral i exhaustiva, amb una translació adaptada i racionalitzada a les filials i unitats de negoci, segons criteris de materialitat i raonabilitat.

El Sistema de Gestió de Riscos està format pels elements següents:

- Govern i organització: Els òrgans de govern són la Junta General d'Accionistes i el Consell d'Administració, que tenen les facultats que, respectivament, se'ls assignen en la Llei i en els Estatuts, i de conformitat amb aquests, en els desenvolupaments que s'estableixin en els Reglaments d'un i altre òrgan. Així, doncs, la Societat és administrada i regida pel seu Consell d'Administració, que és l'òrgan de representació i, al marge de les matèries que són competència de la Junta General, és el màxim òrgan de decisió.
- Processos estratègics de gestió del risc, que inclouen:
 - Avaluació de riscos (Risk Assessment): El Grup fa un exercici semestral d'autoavaluació de riscos per a tots els riscos del Catàleg de Riscos, que incorpora un procés d'identificació de riscos emergents de possible incorporació en el Catàleg.
 - Catàleg de Riscos: El Grup disposa d'un Catàleg de Riscos Corporatiu, actualitzat el desembre del 2018, que facilita el seguiment i *reporting*, intern i extern, dels riscos del Grup agrupats en tres categories principals: Riscos de Model de Negoci, Riscos específics de l'activitat financera de l'Entitat i Risc Operacional i Reputacional, que inclou els riscos de naturalesa fiscal. (més informació en el punt E.3), Marco d'Apetit al Risc (RAF): Eina integral i prospectiva amb la qual el Consell d'Administració del Grup CaixaBank determina la tipologia i els llindars de risc que està disposat a acceptar per a tots els riscos del Catàleg per tal d'assolir els objectius estratègics del Grup.
 - Planificació de riscos: El Grup disposa de processos institucionals i mecanismes per avaluar l'evolució del perfil de risc (recent, futur i hipotètic en escenaris d'estrès).
- Cultura de risc en l'organització: En desenvolupament continu. S'articula a través dels principis generals de gestió del risc, entre altres palanques, com ara:
 - i. Formació, exemplificada a través de la que es coneix com a "Escola de Riscos", en què la formació es planteja com una eina estratègica orientada a donar suport a les àrees de negoci en els temes de risc i que, alhora, és el canal de transmissió de la cultura i les polítiques de riscos del Grup per a la seva gestió adequada mitjançant l'oferiment de formació, informació i eines a tots els professionals del Grup.
 - ii. Informació – publicació dels principis generals de gestió del risc, normes, circulars, manuals i comunicacions en les reunions mensuals del Conseller Delegat i l'Alta Direcció amb els responsables màxims de la xarxa i de Serveis Centrals... - i
 - iii. Incentius – impacte en la retribució variable de certs nivells Directius en funció de l'evolució anual del compliment del Marc d'Apetit al Risc.

CONTINUA A L'APARTAT H

E.2. Identifiqui els òrgans de la Societat responsables de l'elaboració i execució del Sistema de Control i Gestió de Riscos, inclòs el fiscal:

Els òrgans de govern són la Junta General d'Accionistes, com a òrgan de representació, i el Consell d'Administració, el qual, al marge de les competències de la Junta General d'Accionistes, representa l'òrgan màxim de decisió de l'entitat. Dins les seves competències, el Consell determina i supervisa el model de negoci i l'estratègia, supervisa el Procés Estratègic de Gestió del Risc: resultat del procés d'avaluació de riscos (Risk Assessment), estableix el Catàleg de Riscos Corporatiu i el Marc d'Apetit al Risc, és responsable de les polítiques de govern intern, la gestió i el control de riscos i supervisa l'organització per a la seva posada en pràctica i la seva vigilància. El Consell d'Administració ha designat del seu si una sèrie de comissions, entre les quals hi ha la Comissió de Riscos, les funcions de les quals es resumeixen a continuació.

La Comissió de Riscos

La Comissió de Riscos està composta exclusivament per consellers no executius, la majoria dels quals han de ser consellers independents, amb els coneixements, la capacitat i l'experiència oportuns per entendre plenament l'estratègia i la propensió al risc i controlar-les.

Les principals funcions d'aquesta Comissió tenen en compte:

- Assessorar el Consell d'Administració sobre la propensió global al risc, actual i futura, de l'entitat i la seva estratègia en aquest àmbit, i informar sobre el Marc d'Apetit al Risc.
- Proposar al Consell la política de riscos del Grup, incloent-hi els diferents tipus de risc a què s'enfronta la Societat, els sistemes d'informació i control intern que s'utilitzaran per controlar i gestionar els riscos esmentats, així com les mesures previstes per mitigar l'impacte dels riscos identificats, en cas que arribin a materialitzar-se.
- Proposar al Consell d'Administració la naturalesa, la quantitat, el format i la freqüència de la informació sobre riscos que ha de rebre el Consell d'Administració i fixar la que ha de rebre la Comissió.
- Revisar regularment exposicions amb els clients principals, sectors econòmics d'activitat, àrees geogràfiques i tipus de risc.
- Examinar els processos d'informació i control de riscos del Grup, així com els sistemes d'informació i indicadors.
- Valorar el risc de compliment normatiu en el seu àmbit d'actuació i decisió, duent a terme el seu seguiment i l'examen de possibles deficiències amb els principis de deontologia.
- Informar sobre els nous productes i serveis o sobre canvis significatius en els existents.

Estructura organitzativa

Direcció General de Riscos

Dins l'equip directiu, el director general de Riscos, membre del Comitè de Direcció, és el responsable màxim dels riscos del Grup i és independent de les àrees de negoci, tant des del punt de vista jeràrquic com funcional. Té accés directe als Òrgans de Govern del Grup. Com a missió rellevant de la Direcció General destaca el lideratge en la implantació a tota la Xarxa Territorial, en col·laboració amb altres àrees del Grup, dels instruments que permetin la gestió integral dels riscos, sota les directrius de Basilea, per tal d'assegurar l'equilibri entre els riscos assumits i la rendibilitat esperada.

El Director General de Riscos ha estructurat el seu equip de la manera següent:

- Credit Loan Officer Detallista & Service Line, responsable de la gestió integral de la cartera detallista, els models de gestió de risc, infraestructura, projectes transformacionals i Innovació així com la Gestió unificada de la dada (RDA).
- Credit Loan Officer d'Empreses, amb responsabilitat en la gestió integral de la cartera de la resta de segments de negoci i a sectors especialitzats (Empreses i PIMES, Corporativa, Sector Públic, Sobirà, Entitats Financeres, Immobiliari, Project Finance, Sector Turisme i Agroalimentari).
- Morositat i Reestructuracions, amb responsabilitat en l'anàlisi i l'aprovació d'operacions adreçades a gestionar exposicions creditícies deteriorades, per exemple mitjançant refinançament o reestructuració, per a tots els segments.
- Direcció de Real Estate (Building Center), que efectua el control i seguiment de les inversions i desinversions immobiliàries i és responsable de les polítiques associades a la gestió d'immobles.
- Direcció de Corporate Risk Management Function & Planning (RMF), responsable de la implantació de l'estratègia de riscos del Grup, amb la supervisió en l'àmbit de corporatiu de tots els riscos assignats: financers (crèdit, mercat, liquiditat...) i no financers (de model, operacional, tecnològic, sostenibilitat...).
- Gestió del Risc Mediambiental, direcció de nova creació responsable de la gestió mediambiental des de la perspectiva de risc de crèdit del Grup.

CONTINUA A L'APARTAT H

E.3. Assenyali els riscos principals, inclosos els fiscals i, en la mesura que siguin significatius, els derivats de la corrupció (entesos aquests últims amb l'abast del Reial decret llei 18/2017) que poden afectar la consecució dels objectius de negoci:

De model de negoci

- Rendibilitat de negoci

Obtenció de resultats inferiors a les expectatives del mercat o als objectius del Grup que impedeixin, en darrera instància, assolir un nivell de Rendibilitat Sostenible superior al Cost de Capital.

- Recursos propis / Solvència

restricció de la capacitat del Grup CaixaBank per adaptar el seu volum de recursos propis a les exigències normatives o a la modificació del seu perfil de risc.

- Liquiditat i finançament

Dèficit d'actius líquids, o limitació en la capacitat d'accés al finançament del mercat, per satisfer els venciments contractuals dels passius, els requeriments regulatoris o les necessitats d'inversió del Grup.

Associats a l'activitat financera

- Crèdit

Pèrdua de valor dels actius del Grup CaixaBank davant una contrapartida pel deteriorament de la capacitat de fer front als seus compromisos

- Deteriorament d'altres actius

Reducció del valor en llibres de les participacions accionàries i dels actius no financers (materials, immaterials, actius fiscals diferits (DTA) i altres actius) del Grup CaixaBank.

- Mercat

Pèrdua de valor dels actius o increment de valor dels passius inclosos en la cartera de negociació i inversió del Grup, per fluctuacions dels tipus, *spread* de crèdit, factors externs o preus en els mercats on es negocien aquests actius o passius.

- Estructural de tipus d'interès

Efecte negatiu sobre el valor econòmic de les masses del balanç o sobre el marge financer a causa de canvis en l'estructura temporal dels tipus d'interès i la seva afectació als instruments de l'actiu, passiu i fora de balanç del Grup no registrats en la cartera de negociació.

- Actuarial

Risc de pèrdua o modificació adversa del valor dels compromisos contrets per contractes d'assegurança o pensions amb clients o empleats arran de la divergència entre l'estimació per a les variables actuàries utilitzades en la tarificació i reserves i l'evolució real d'aquestes.

Operacional i reputacional

- Legal/Regulatori

Potencials pèrdues o disminució de la rendibilitat del Grup CaixaBank a conseqüència de canvis en la legislació o en la regulació vigent o per conflictes de normes (de qualsevol àmbit, incloent-hi el tributari), en la interpretació o aplicació d'aquesta per part de les autoritats corresponents, o en la seva translació a decisions judicials o demandes administratives o tributàries.

- Conducta i compliment

Aplicació per part de CaixaBank de criteris d'actuació contraris als interessos dels seus clients o altres grups d'interès, o actuacions o omissions per part de l'entitat no ajustades al marc jurídic i regulatori, o a les polítiques, normes o procediments interns.

- Tecnològic

Pèrdues degudes a la inadequació o les errades del hardware o del software de les infraestructures tecnològiques a causa de ciberatacs o altres circumstàncies que puguin comprometre la disponibilitat, integritat, accessibilitat i seguretat de les infraestructures i les dades.

- Processos operatius i esdeveniments externs

Pèrdues o danys provocats per errors operatius en els processos vinculats a l'activitat del Grup, per esdeveniments externs que escapen al control del Grup, o per terceres persones alienes a aquest, tant de forma accidental com dolosa. Inclou, entre d'altres, els errors de gestió de proveïdors, el risc de model i la custòdia de valors.

- Fiabilitat de la informació financera

deficiències en l'exactitud, integritat i criteris d'elaboració de les dades necessàries per a l'avaluació de la situació financera i patrimonial del Grup CaixaBank.

- Reputacional

Detriment de la capacitat competitiva a causa del deteriorament de la confiança en CaixaBank d'algun dels seus grups d'interès a partir de l'avaluació que aquests grups fan de les actuacions o omissions, realitzades o atribuïdes, del Grup, la seva alta direcció o els seus òrgans de govern, o a causa de la fallida d'entitats relacionades no consolidades (risc de *step-in*).

El risc fiscal, entès com el risc que es produeixin efectes negatius per als estats financers i/o la reputació del Grup derivats de decisions d'índole tributària adoptats bé per l'entitat mateixa o bé per les autoritats tributàries i judicials, estaria cobert per la gestió i el control del risc legal/regulatori.

Els possibles riscos derivats de la corrupció estan coberts per la gestió i el control del risc de conducta i compliment, principalment en els àmbits relacionats amb el compliment dels valors ètics i d'integritat del banc, així com els relacionats amb la prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.

E.4. Identifiqui si l'entitat disposa de graus de tolerància al risc, inclòs el fiscal:

CaixaBank té una definició de graus de tolerància al risc, englobats en el que es coneix com el Marc d'Apetit al Risc (ja esmentat en el punt E.1 com a part integrant dels processos estratègics de gestió del risc). El Marc d'Apetit al Risc és una eina integral i prospectiva amb què el Consell d'Administració determina la tipologia i els llindars de risc que està disposat a acceptar per assolir els objectius estratègics del Grup. Per tant, el RAF determina l'apetit al risc per al desenvolupament de l'activitat.

El Consell fixa quatre dimensions prioritàries (declaracions qualitatives), que expressen l'aspiració del Grup amb relació als riscos més rellevants inclosos en el Catàleg de Riscos Corporatiu. Són les següents:

- Protecció davant de pèrdues: l'objectiu és mantenir un perfil de risc mitjà-baix i una adequació confortable de capital per enfortir la confiança dels clients mitjançant la solidesa financera.
- Liquiditat i Finançament: certesa de poder complir les seves obligacions i necessitats de finançament, fins i tot en condicions adverses, mitjançant un finançament estable i diversificat.
- Composició de negoci: lideratge en banca detallista i generació d'ingressos i de capital equilibrat i diversificat.
- Franquícia: activitat amb estàndards ètics i de governança elevats per fomentar la sostenibilitat, l'acció i l'excel·lència operativa.

Així mateix, hi ha declaracions de mínim apetit al risc, que inclouen, entre d'altres, el seguiment del risc fiscal com a part del risc legal i de compliment.

En línia amb les millors pràctiques del sector financer, l'estructura del Marc complementa aquestes declaracions amb mètriques i palanques de gestió per traslladar-les de forma coherent, clara i eficaç a la gestió del negoci i dels riscos. El Marc constitueix una estructura piramidal, que culmina amb els principis i les mètriques de primer nivell, complementades al seu torn per mètriques més detallades (segon nivell), tot el qual s'integra en l'activitat diària i en la presa de decisions dels empleats mitjançant les palanques de gestió (tercer nivell).

- El Nivell 1 engloba tant la Declaració d'Apetit al Risc com les mètriques fonamentals, a les quals s'assignen llindars de tolerància i d'incompliment. És el Consell d'Administració qui defineix, aprova, monitora i pot modificar aquest nivell amb la periodicitat definida per la Política Corporativa de Processos Estratègics de Riscos, amb assessorament especialitzat i seguiment recurrent per part de la Comissió de Riscos.

Es fixen nivells de "tolerància" i "incompliment" per a cadascuna de les mètriques mitjançant un sistema de semàfors d'alerta:

- «Semàfor verd»: objectiu de risc
- «Semàfor ambre»: alerta precoç
- «Semàfor vermell»: incompliment

Adicionalment, i per a una selecció de mètriques recollides en el Recovery Plan, s'ha definit un "Semàfor negre" que, si s'activés, desencadenaria uns processos de comunicació i de governança propis, d'acord amb la gravetat de les situacions definides d'aquesta manera. Amb això, s'assegura un procés integral de monitoratge i escalat de deterioraments potencials en el perfil de risc del Grup.

- El Nivell 2 recull mètriques més detallades, que supervisa l'equip directiu i, en concret, el Comitè Global del Risc. Aquests indicadors solen derivar de la descomposició factorial dels de Nivell 1 o d'un major desglossament de la contribució al nivell d'agregació superior per carteres de risc o segments de negoci. També incorporen elements de mesurament del risc més complexos i especialitzats que permeten traslladar les mètriques de primer nivell a la presa de decisions de les unitats gestores dels riscos.

D'aquesta manera, el Consell d'Administració té la certesa que l'equip directiu monitora els mateixos riscos, més detalladament, per identificar i prevenir possibles desviacions en el perfil de risc que ha definit.

- Finalment, el Nivell 3 representa les palanques de gestió que l'equip directiu, a través de les diferents unitats de negoci i de les àrees responsables de l'admissió, seguiment i control de cada risc, defineix i implementa, per alinear l'execució amb el marc establert. Aquestes palanques són:
 1. La formació i la comunicació, com a vehicles clau per a la interiorització de la cultura de riscos.
 2. Les metodologies de risc de mesurament de riscos i valoració d'actius-passius, que són subjacents a la monitorització correcta del RAF.
 3. La definició de polítiques de presa, gestió i control de riscos, que inclou els límits i la delegació de facultats en diferents nivells en l'organització i en la governança.
 4. Els incentius i els nomenaments, com a eixos de les polítiques de Recursos Humans, que ajuden a orientar el comportament dels empleats.
 5. Les eines i els processos, tant per al seguiment i la construcció adequats del RAF mateix com per a la implantació de les mètriques i els seus llindars en els entorns rellevants.Per obtenir-me més informació (p. ex., procés d'avaluació de riscos) vegeu la nota 3 dels Comptes Anuals Consolidats del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2018.

E.5. Indiqui quins riscos, inclosos els fiscals, s'han materialitzat durant l'exercici:

A títol informatiu, es resumeixen les xifres principals que han caracteritzat el risc de crèdit el 2018:

- A 31 de desembre de 2018, els saldos dubtosos del Grup s'han situat en 11.195 milions d'euros, cosa que representa una disminució de 3.110 milions respecte al tancament del 2017.
- La ràtio de mora del Grup, del 4,7% (6,0% a des. 17) es compara molt favorablement amb la del sector privat resident del total del sistema, que ha passat del 7,8% (des. 17) al 6,0% (oct. 18).
- Promoció immobiliària i actius adquirits en pagament de deutes: a 31Des18, l'import brut del finançament destinat a la promoció immobiliària del Grup era de 6.829 milions d'euros (7.101 a 31Des17) i el valor comptable net dels actius adjudicats en pagament de deutes (cartera disponible per a la venda) pujava a 0,7 milers de milions d'euros a 31Des18, cosa que representava un notable descens respecte als 5,9 milers de milions d'euros a 31Des17.
- Per a la cobertura de la morositat, el Grup ha comptabilitzat el 2018 unes dotacions per a insolvències de 97 milions d'euros (799 el 2017), descomptades les recuperacions. Incloses aquestes dotacions, els fons totals per a insolvències de crèdit eren de 6.014 milions d'euros a tancament del 2018 (7.135 al tancament del 2017). La ràtio de cobertura augmenta fins al 54% (+4 punts percentuals l'any).
- Tot això culmina en un Cost de Risc (Cost of Risk) del 0,04% el 2018 davant del 0,34% del 2017.

El funcionament adequat dels sistemes de gestió i control de riscos contribueixen a la capacitat de generació de valor i a la sostenibilitat a llarg termini del Grup. En aquest sentit, destaquem la reducció decisiva d'actius problemàtics i non-core, així com l'increment de la inversió creditícia sana.

Per obtenir-ne més informació, vegeu la nota 3 dels Comptes Anuals Consolidats del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2018.

E.6. Expliqui els plans de resposta i supervisió per als principals riscos de l'entitat, incloent-hi els fiscals, així com els procediments seguits per la companyia per assegurar que el consell d'administració dona resposta als nous desafiaments que es presenten:

A causa de la limitació d'espai, vegeu la resposta a l'"Annex a l'IAGC 2018", adjunt a l'apartat H.

F. SISTEMES INTERNS DE CONTROL I GESTIÓ DE RISCOS EN RELACIÓ AMB EL PROCÉS D'EMISSIÓ DE LA INFORMACIÓ FINANCERA (SCIIF)

Descrigui els mecanismes que componen els sistemes de control i gestió de riscos en relació amb el procés d'emissió d'informació financera (SCIIF) de la seva Entitat.

F.1. Entorn de control de l'entitat.

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, d'almenys:

F.1.1 Quins òrgans i/o funcions són els responsables de: (i) l'existència i el manteniment d'un SCIIF adequat i efectiu; (ii) la implantació d'aquest sistema, i (iii) la seva supervisió.

El Consell d'Administració de CaixaBank té assumida formalment la responsabilitat de l'existència d'un SCIIF adequat i eficaç i ha delegat en la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital de l'Entitat, el seu disseny, implantació i funcionament.

A l'article 40.3 dels Estatuts de CaixaBank s'estableix que la Comissió d'Auditoria i Control es responsabilitzarà, entre altres funcions, de:

- Supervisar l'eficàcia de control intern de la Societat, l'auditoria interna i els sistemes de gestió de riscos, així com discutir amb els auditors de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern detectades en el desenvolupament de l'auditoria.
- Supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera preceptiva.

Per la seva banda, la Comissió d'Auditoria i Control ha assumit la supervisió de l'SCIIF. La seva activitat consisteix a vetllar per la seva eficàcia i obtenir evidències suficients del seu disseny i funcionament correctes.

També cal destacar que el Comitè Global del Risc (CGR) té com a funció conèixer i analitzar els esdeveniments i canvis més rellevants en les polítiques i metodologies referents a l'admissió, seguiment, mitigació i gestió de deteriorament o incidències de tots els riscos que entren en el seu àmbit de seguiment i gestió (com ara el de fiabilitat de la informació financera, entre d'altres) aprovades pels comitès corresponents, i fer un seguiment del seu impacte en les diferents àrees de l'Entitat.

D'altra banda, la Comissió de Riscos té com a funció assessorar el Consell d'Administració sobre la propensió global al risc, actual i futura, i la seva estratègia, per a la qual cosa ha d'informar sobre el marc d'apetit al risc, assistir en la vigilància de l'aplicació d'aquesta estratègia, vetllar perquè les actuacions del Grup siguin coherents amb el grau de tolerància del risc decidit prèviament i fer el seguiment del grau d'adequació dels riscos assumits al perfil establert.

Aquesta atribució de responsabilitats s'ha difós a l'organització mitjançant la política "Sistema de control intern sobre la informació financera" i la norma homòloga.

La Política SCIIF està aprovada pel Consell d'Administració. S'hi descriuen els aspectes més generals del SCIIF, com ara la informació financera que s'ha de cobrir, el model de control intern aplicable, la supervisió de la política, la seva custòdia i aprovació, etc.

D'altra banda, la Norma SCIIF està aprovada pel Comitè de Direcció de l'Entitat. S'hi desenvolupa la Funció de Control Intern sobre la Informació Financera (d'ara endavant, CIIF), responsable de:

- Supervisar que les pràctiques i els processos desenvolupats a l'Entitat per elaborar la informació financera garanteixen la seva fiabilitat i la conformitat amb la normativa aplicable.
- Avaluar que la informació financera elaborada per les diverses empreses que constitueixen el Grup CaixaBank compleix amb els principis següents:

i. Les transaccions, els fets i altres esdeveniments recollits per la informació financera efectivament hi són i s'han registrat en el moment adequat (existència i ocurrència).

ii. La informació reflecteix la totalitat de les transaccions, els fets i altres esdeveniments en els quals l'Entitat és part afectada (integritat).

iii. Les transaccions, els fets i altres esdeveniments es registren i valoren de conformitat amb la normativa aplicable (valoració).

iv. Les transaccions, els fets i altres esdeveniments es classifiquen, presenten i revelen en la informació financera d'acord amb la normativa aplicable (presentació, desglossament i comparabilitat).

v. La informació financera reflecteix, en la data corresponent, els drets i obligacions a través dels corresponents actius i passius, de conformitat amb la normativa aplicable (drets i obligacions).

Les dues normatives permeten difondre una metodologia comuna dins el Grup. En aquest sentit, totes les societats del Grup CaixaBank que tenen implantat un SCIIF actuen de manera coordinada. Cal destacar que, després de la presa de control de BPI el 2017, es va iniciar un projecte, actualment en curs, per tal d'homogeneïtzar la metodologia aplicada.

Tant en la Política com en la Norma es descriu el model de control intern de les 3 línies de defensa aplicables al SCIIF:

- Primera Línia de Defensa: Formada per les unitats de negoci i de suport del Grup, responsables d'identificar, mesurar, controlar, mitigar i comunicar els principals riscos que afecten el Grup en l'exercici continu de la seva activitat.

- Segona línia de defensa: Actua de forma independent de les unitats de negoci, i té la funció de cobrir els riscos del Mapa de Riscos Corporatiu del Grup, i assegurar que hi hagi polítiques i procediments de gestió i control de riscos monitorant-ne l'aplicació, avaluant l'entorn de control i reportant tots els riscos materials del Grup. Aquí s'enquadra la Funció CIIF, que focalitza les seves accions sobre el risc «Fiabilitat de la informació financera».

- Tercera línia de defensa: Auditoria Interna, que es responsabilitza de l'avaluació de l'eficàcia i l'eficiència de la gestió de riscos, i dels sistemes de control intern, aplicant els principis d'independència i objectivitat.

F.1.2 Si existeixen, especialment pel que fa al procés d'elaboració de la informació financera, els elements següents:

- Departaments i/o mecanismes encarregats: (i) del disseny i revisió de l'estructura organitzativa; (ii) de definir clarament les línies de responsabilitat i autoritat, amb una distribució adequada de tasques i funcions, i (iii) que hi hagi prou procediments perquè siguin difoses correctament en l'Entitat:

La revisió i l'aprovació de l'estructura organitzativa i de les línies de responsabilitat i autoritat són a càrrec del Consell d'Administració de CaixaBank, a través del "Comitè de Direcció" i el "Comitè de Nomenaments". L'Àrea d'Organització dissenya l'estructura organitzativa de CaixaBank i en proposa als òrgans de l'Entitat els canvis organitzatius necessaris. Posteriorment, la Direcció General de Recursos Humans i Organització proposa els nomenaments per exercir les responsabilitats definides.

En l'elaboració de la informació financera estan definides les línies d'autoritat i responsabilitat. Així mateix, es fa una planificació exhaustiva que té en compte, entre altres qüestions, l'assignació de tasques, les dates clau i les diferents revisions que cal fer per cadascun dels nivells jeràrquics. Tant les línies d'autoritat i responsabilitat com la planificació abans esmentada estan documentades i s'han distribuït entre tots els participants en el procés d'elaboració de la informació financera.

També cal destacar l'existència en l'Entitat de la "Política sobre la divulgació i verificació de la informació financera", aprovada pel Consell d'Administració, que té els objectius principals següents:

- Definir el perímetre de la informació que s'ha de divulgar, la política general i els criteris relacionats amb el control i la verificació de la informació financera.
 - Dotar l'entitat d'un marc de referència que permeti la gestió del risc de fiabilitat de la informació financera que s'ha de divulgar mitjançant l'homogeneïtzació de les activitats de control.
 - Definir el marc de govern que se seguirà tant per a la informació que s'ha de divulgar com per a la verificació de la documentació esmentada.
- En la Política s'estableix que la verificació de la informació a divulgar s'estructura a partir de 3 eixos principals:
- La idoneïtat i la qualitat de la informació. És a dir, que la informació que es divulga compleix les especificacions de la normativa legal vigent pel que fa a criteri, contingut i tipus d'informació que s'ha de divulgar i que, a més, està subjecta a un entorn de control que permet dotar-la d'una seguretat raonable pel que fa a qualitat.
 - El compliment de la governança interna amb caràcter previ a la divulgació de la informació.
 - El compliment de la periodicitat i els terminis de divulgació.

- Codi de conducta, òrgan d'aprovació, grau de difusió i instrucció, principis i valors inclosos (indicant-hi si hi ha mencions específiques al registre d'operacions i elaboració d'informació financera), òrgan encarregat d'analitzar incompliments i de proposar accions correctores i sancions:

CaixaBank disposa d'un Codi Ètic i Principis d'Actuació, que és una norma de nivell màxim en l'escala jeràrquica de la normativa interna del Banc, aprovat pel seu Consell d'Administració. Aquest Codi estableix els valors (lideratge, confiança i compromís social) i els principis ètics que inspiren la seva actuació i que han de regir l'activitat de tots els empleats, directius i membres del seu òrgan d'administració. Aquests principis són: el compliment de les lleis i les normes, el respecte, la integritat, la transparència, l'excel·lència, la professionalitat, la confidencialitat i la responsabilitat social.

Tal com estableix el Codi mateix, CaixaBank assumeix el compromís de facilitar als seus clients informació precisa, veraç i comprensible de les seves operacions, comissions i procediments per canalitzar reclamacions i resoldre incidències. Així mateix, CaixaBank posa a disposició dels seus accionistes tota la informació financera i corporativa rellevant, de conformitat amb la normativa vigent.

El Codi Ètic està disponible al web corporatiu de CaixaBank (www.caixabank.com), apartat de Responsabilitat Corporativa, i hi poden accedir tots els grups d'interès amb què es relaciona l'Entitat. També es pot consultar als portals de Compliance i Responsabilitat Social Corporativa de la Intranet Corporativa del Banc, així com en el Terminal Financer.

A partir dels valors i els principis ètics plasmats en el Codi Ètic, CaixaBank ha desenvolupat una sèrie de normes de conducta sobre matèries concretes. Seguidament s'exposen les de rellevància especial:

I. Política de Compliance Penal

Aprovada pel Consell d'Administració, desenvolupa el Model de Prevenció Penal de CaixaBank. Té com a objectiu prevenir i evitar la comissió de delictes en el si de l'organització, d'acord amb el que disposa el Codi penal en relació amb la responsabilitat penal de la persona jurídica. Mitjançant aquesta Política, l'Entitat ha reforçat el seu model d'organització, prevenció, gestió i control, que està dissenyat en consonància amb la cultura de compliment que vertebrava la presa de decisions en tots els estaments de CaixaBank.

II. Política d'actuació en matèria d'Anticorrupció

El seu objectiu és evitar que l'Entitat i els seus empleats incorrin en conductes que puguin resultar contràries a les disposicions normatives i als principis bàsics d'actuació de CaixaBank. S'hi pot accedir al web mateix de CaixaBank.

La Política inclou, entre altres apartats, normes sobre l'acceptació i concessió de Regals, relacions amb partits polítics, patrocini, despeses de viatge i representació, donacions i aportacions a fundacions i ONG i principis d'actuació respecte als proveïdors de risc.

Així mateix, exposa les conductes, pràctiques i activitats prohibides per evitar situacions que es puguin configurar com a extorsió, suborns, pagaments de facilitació o tràfic d'influències.

III. Reglament Intern de Conducta en l'Àmbit del Mercat de Valors (RIC)

Aquest Reglament, aprovat pel Consell d'Administració de CaixaBank, té com a objectiu ajustar les actuacions de CaixaBank i de les empreses del Grup CaixaBank, així com dels seus òrgans d'administració i direcció, empleats i agents, a les normes de conducta que, contingudes en el Reglament 596/2014 del Parlament Europeu, en la Llei del mercat de valors i en les seves normes de desenvolupament, els són aplicables en l'exercici d'activitats relacionades amb el mercat de valors. El compliment del RIC permet fomentar la transparència en els mercats i preservar, en qualsevol moment, l'interès legítim dels inversors.

Les persones subjectes tenen l'obligació de conèixer, complir i col·laborar en l'aplicació d'aquest Reglament i la legislació vigent del mercat de valors que afecti el seu àmbit específic d'activitat. A més, també està disponible per a la resta de grups d'interès al web corporatiu de CaixaBank.

IV. Codi de Conducta Telemàtic

Aquest Codi centra la seva atenció a garantir el bon ús dels mitjans tècnics i informàtics propietat de CaixaBank i pretén conscienciar els empleats dels avantatges de la bona utilització de la xarxa de comunicacions i de la seguretat en els equips informàtics i de comunicació, tant dins com fora de les instal·lacions de CaixaBank.

A més del cos normatiu anterior, CaixaBank disposa d'un conjunt de polítiques i normes internes de diversa índole atenent els àmbits que corresponguin. En Compliance, aquestes es poden separar en els àmbits següents:

- Protecció al client
- Mercats i integritat
- Activitats d'empleats
- Protecció de dades i govern de la informació
- Govern intern
- Prevenció del blanqueig de capitals i FT
- Sancions

En especial, cal destacar una norma de caràcter intern de Compliment Normatiu que descriu el contingut i l'àmbit d'aplicació d'una sèrie de regulacions internes de compliment obligat per part dels empleats de CaixaBank. Entre el que regula, es troba el relatiu als canals confidencials de consultes i denúncies.

Es pot afirmar que el grau de difusió interna del Codi Ètic i de les Normes de Conducta és universal. En concret:

- A totes les noves incorporacions se'ls lliura un document explicatiu del Codi Ètic i de les Normes de Conducta principals. Una vegada explicat el contingut d'aquest al nou col·laborador, aquest declara que ha llegit, comprèn i accepta cadascun dels termes del document, manifestant la seva conformitat i comproment-se a complir-los.

- Tal com passa el Codi Ètic, les Normes de Conducta estan disponibles per a la seva consulta a la Intranet Corporativa (portals de Compliance i Responsabilitat Social Corporativa) i al Terminal Financer.

- Sobre el Codi Ètic i les Normes de Conducta també es fa formació amb periodicitat anual, concretament a través d'una plataforma d'e-learning pròpia de CaixaBank, que inclou una prova final. Aquesta garanteix un seguiment continu de la realització dels cursos per part dels empleats del Banc.

Igual que el 2017, per al 2018 es van definir una sèrie de cursos de formació per a empleats de realització obligatòria i caràcter regulatori, és a dir, amb vinculació a meritació de retribució variable.

Entre les matèries previstes, cal destacar per a aquest exercici el curs titulat "Prevenció de Riscos Penals a CaixaBank". L'objectiu d'aquest curs era explicar els delictes que podrien suposar responsabilitat penal per a CaixaBank pel fet d'estar relacionats amb l'activitat del Banc i algunes de les mesures de prevenció adreçades a evitar la seva comissió. A causa de la idiosincràsia pròpia d'aquest curs, s'hi incloïen aspectes que de manera directa o indirecta impacten en el compliment del Codi Ètic.

- En paral·lel a totes les accions esmentades, i tenint en compte les necessitats requerides en cada moment que es destinen a continuar treballant en la difusió dels valors i principis de CaixaBank, es fan circulars i notes informatives en aquest àmbit. Per exemple, en el marc del compliment del Codi Ètic es pot mencionar la circular anual en matèria de regals.

D'altra banda, segons la matèria en què es produeix un incompliment del Codi Ètic i/o de les Normes de Conducta, l'òrgan encarregat de la seva anàlisi i de proposar accions correctores i possibles sancions és diferent. Es poden destacar:

(*) Comitè de Gestió Penal Corporativa

Òrgan d'alt nivell dotat de poders autònoms d'iniciativa i control, amb capacitat suficient per plantejar consultes, sol·licitar informació, proposar mesures, iniciar procediments d'investigació o fer qualsevol tràmit necessari relacionat amb la prevenció d'il·lícits i la gestió del Model de Prevenció Penal. Reporta al Comitè Global de Riscos i, si escau, també a la Comissió de Riscos.

(*) Comitè del Canal de Consultes i Denúncies

Comitè intern al qual es reporten les consultes del Canal que resol Compliment Normatiu i que decideix sobre la procedència de les denúncies rebudes i, si escau, les actuacions que es duren a terme. Si de l'anàlisi de les denúncies procedeix la presa de mesures disciplinàries, se'n dona trasllat al Comitè d'Incidències de CaixaBank.

(*) Comitè del RIC

Òrgan col·legiat que s'encarrega de l'anàlisi dels possibles incompliments i de les propostes d'actuacions correctores i de sancions. Així mateix, les consultes que es puguin suscitar en relació amb el que regula el RIC es poden elevar, segons la matèria, a la Secretaria del Comitè del RIC o a la Direcció Corporativa de Compliment Normatiu.

- Canal de denúncies, que permeti la comunicació a la Comissió d'Auditoria d'irregularitats de naturalesa financera i comptable, a més dels eventuais incompliments del Codi de Conducta i activitats irregulars en l'organització, i informar, si escau, si aquest és de naturalesa confidencial:

CaixaBank té habilitats una sèrie de canals confidencials de consultes i denúncies de possibles incompliments de les Normes de Conducta i de possibles irregularitats de naturalesa financera i comptable.

S'entén per consulta aquella petició de caràcter confidencial, feta per un empleat, d'aclariment dels dubtes concrets que li pugui suscitar la interpretació o l'aplicació dels preceptes establerts en el Codi Ètic i Principis d'Actuació, el Codi de Conducta Telemàtic, la Política d'actuació en matèria d'anticorrupció o les Normes internes de conducta del procés de contribució a l'Euríbor i Eonia.

D'altra banda, s'entén per denúncia aquella notificació de caràcter confidencial feta per un empleat interessat a informar l'Entitat del possible incompliment per part de qualsevol persona o persones subjectes al Codi Ètic i Principis d'Actuació, al Codi de Conducta Telemàtic, a la Política d'actuació en matèria d'anticorrupció o a les Normes internes de conducta del procés de contribució a l'Euríbor i Eonia d'algun dels preceptes que s'hi estableixen, així com les possibles irregularitats de naturalesa financera i comptable comeses per qualsevol empleat.

Es consideren irregularitats de naturalesa financera i comptables les referides a:

(*) Les transaccions, fets i altres esdeveniments recollits per la informació financera no existeixen efectivament i no s'han registrat en el moment adequat (existència i ocurrència).

(*) La informació no reflecteix la totalitat de les transaccions, fets i altres esdeveniments en què l'entitat és part afectada (integritat). (*)

Les transaccions, fets i altres esdeveniments no es registren i no es valoren de conformitat amb la normativa aplicable (valoració). Les transaccions, fets i altres esdeveniments no es classifiquen, presenten ni revelen en la informació financera d'acord amb la normativa aplicable (presentació, desglossament i comparabilitat).

(*) La informació financera no reflecteix, en la data corresponent, els drets i obligacions a través dels actius i passius corresponents, de conformitat amb la normativa aplicable (drets i obligacions).

De tot això es desprèn que els canals són exclusivament per a ús dels empleats del Banc. Les consultes i denúncies són personals, només les poden fer els propis interessats i no es permet fer-les en nom d'un col·lectiu o de tercers. Si les consultes/denúncies les susciten clients, s'hauran de tramitar pels canals d'atenció al client establerts per CaixaBank, ja siguin canals de caràcter intern o bé oficials.

Actualment, l'accés a aquests canals és exclusivament intern. Està disponible a la Intranet Corporativa (portals de Compliance i Responsabilitat Social Corporativa) i al Terminal Financer. A això cal afegir-hi el gran esforç de l'organització en la difusió i conscienciació de l'ús dels canals, un aspecte que s'inclou en els cursos de formació que en recullen l'ús preceptiu quan hi concorren les circumstàncies.

Les consultes trameses per aquests canals les rep i gestiona Compliment Normatiu, llevat de les relatives al Codi de Conducta Telemàtic, que corresponen a Seguretat i Govern. En el cas de les denúncies, la gestió correspon a Compliment Normatiu. Els canals tenen establertes una sèrie de garanties. Se'n poden destacar les següents:

(*) Confidencialitat: Es prohibeix expressament divulgar a tercers qualsevol tipus d'informació sobre el contingut de les consultes o denúncies de possibles incompliments. Aquesta informació només la poden conèixer les persones que participin en la seva gestió. (*)

Reserva d'identitat del denunciador: Es garanteix la reserva d'identitat del comunicant de la denúncia/comunicació de possible incompliment. Aquesta identitat no es revelarà al denunciat. Compliment Normatiu només facilita el nom del denunciador a aquelles Àrees per a les quals aquesta dada sigui imprescindible per dur a terme la investigació de la denúncia, i per fer-ho serà sempre necessari el consentiment previ del denunciador.

(*) Prohibició de represàlies: Es prohibeixen expressament les represàlies contra les persones que facin una denúncia/comunicació de possible incompliment o ajudin/participin en la seva investigació, sempre que s'hagi actuat de bona fe i que no hagin participat en l'acte denunciat.

La resolució de les denúncies correspon al Comitè del Canal de Consultes i Denúncies. Per la seva banda, des de Compliment Normatiu s'informa periòdicament a la Comissió d'Auditoria i Control.

- Programes de formació i actualització periòdica per al personal involucrat en la preparació i la revisió de la informació financera, així com en l'avaluació de l'SCIIF, que cobreixin, almenys, normes comptables, auditoria, control intern i gestió de riscos:

CaixaBank i les seves societats filials vetllen per proporcionar un Pla de formació continuat en matèria comptable i financera, adaptat a cada un dels llocs i responsabilitats del personal involucrat en la preparació i revisió de la informació financera.

Durant l'exercici 2018, la formació impartida s'ha centrat, principalment, en les temàtiques següents:

- Comptabilitat
- Auditoria
- Control Intern
- Jurídica/Fiscal
- Gestió de Riscos
- Compliment Normatiu
- Riscos

Aquestes accions formatives s'han adreçat principalment a persones que desenvolupen les seves funcions en la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital, Direcció General Adjunta d'Auditoria, Control and Compliance, Morositat i Recuperacions i Riscos, així com als membres que formen l'Alta Direcció de l'Entitat. S'estima que s'han impartit més de 66.000 hores en aquest tipus de formació. Pel que fa a la formació sobre l'SCIIF, cal destacar que durant l'últim trimestre del 2018 s'ha relançat el curs de formació en línia sobre aquesta matèria. La convocatòria s'ha adreçat a 87 empleats d'Intervenció i Comptabilitat, Informació Corporativa i Control de Participades, Planificació i Capital i Riscos, entre d'altres, que se sumen als 66 convocats el 2017 i als 432 convocats entre el 2013 i el 2016.

El curs, amb una durada aproximada de dues hores, té com a objectiu donar a conèixer als empleats que intervenen (directament o indirectament) en el procés d'elaboració de la informació financera la rellevància d'establir mecanismes que en garanteixin la fiabilitat, així com el seu deure de vetllar pel compliment de les normes aplicables. Disposa d'un primer bloc dedicat a la Normativa aplicable al SCIIF, i posa l'accent en la Guia de Recomanacions emesa per la CNMV el juny de 2010. Posteriorment hi ha un segon bloc, que aborda la metodologia implantada en el Grup CaixaBank per aconseguir els requeriments normatius vigents en matèria de SCIIF.

Així mateix, la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital està subscripta a diverses publicacions, revistes i webs d'àmbit comptable/financer, tant nacional com internacional, amb uns continguts i comunicats que es revisen periòdicament, assegurant així que en l'elaboració de la informació financera es consideren les novetats en aquesta matèria.

En el marc del Pla Estratègic 2015-2018 de CaixaBank s'inclouia com a element estratègic "aconseguir ser líders en qualitat de servei i comptar amb l'equip humà més preparat i dinàmic, a més de desenvolupar les capacitats professionals dels empleats de la Xarxa d'Oficines i dels Serveis Centrals". De la mateixa manera, en el marc del nou Pla Estratègic 2019-2021 de CaixaBank, anunciat el 27 de novembre del 2018, s'inclou com a element estratègic "Potenciar una cultura centrada en les persones, àgil i col·laborativa". Durant el període del nou pla es continuarà afavorint el talent –assegurant que pugui desenvolupar el seu potencial mitjançant meritocràcia, diversitat i *empowerment*–, es definirà i desplegarà la millor proposta de valor per als empleats –millorant l'experiència de l'empleat– i es promouran els atributs d'agilitat i col·laboració.

El 2015 es va posar en marxa l'Escola de Riscos, en col·laboració amb l'Institut d'Estudis Borsaris (IEB), la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). L'objectiu principal és donar suport a la formació de capacitats professionals crítiques, així com impulsar un model de descentralització en la gestió on cada vegada els empleats disposin de més facultats per a l'aprovació d'operacions d'actiu.

L'Escola de Riscos disposa de quatre nivells de dificultat i la formació s'adapta als diferents perfils dels empleats de CaixaBank, segons les seves funcions i necessitats professionals. Es desenvolupa, bàsicament, amb continguts virtuals a través de la plataforma corporativa Virtaula, complementada amb algunes sessions presencials impartides per formadors interns. La formació està certificada per experts externs de la UPF.

El 2018 s'han certificat 678 empleats i tenen estudis en curs 2.008 més. S'espera que durant els propers anys tota la plantilla de CaixaBank es formi en algun dels quatre nivells que té l'Escola de Riscos.

Una altra de les iniciatives rellevants en matèria de formació és l'acord que CaixaBank va assolir amb la UPF Barcelona School of Management i el CISI (Chartered Institute for Securities & Investment) perquè ambdues institucions certificassin la formació dels empleats després d'un únic i exigent examen, d'acord amb les normes europees en formació especialitzada per als empleats de banca. L'objectiu d'aquesta iniciativa de formació és que els directors d'oficines i gestors de Banca Premier, així com els assessors, directores i directores de centre de Banca Privada de CaixaBank, ofereixin el millor servei als clients. D'aquesta manera, CaixaBank es va anticipar a les exigències regulatòries europees i es va convertir en la primera entitat financera espanyola que certifica la formació dels seus empleats amb un diploma de postgrau universitari en Assessorament Financer i amb un certificat internacional de gran prestigi en el sector financer. El 2018, 434 empleats, entre directores d'oficina, gestors de Banca Premier i personal de Banca Privada, van fer els exàmens per obtenir la doble titulació de Postgrau en Assessorament Financer i la certificació internacional CISI, que se sumen als més de 7.600 professionals de CaixaBank ja acreditats anteriorment. Actualment hi ha 125 empleats més que l'estan cursant.

El 2016 es va arribar a un acord amb la UPF Barcelona School of Management per certificar empleats amb el Curs de Postgrau en Informació i Assessorament Financer. És un curs més curt que l'anterior, però que compleix els requisits d'assessorament de MiFID II i que fan els subdirectors comercials, a més d'empleats del segment de Banca d'Empreses. En les quatre edicions, acabades entre el gener i el novembre del 2018, s'han certificat 3.334 empleats. Actualment, 3.748 empleats n'estan cursant noves edicions, que acabaran el 2019.

Pel que fa als programes i les carreres de desenvolupament professional, s'han orientat bàsicament, igual que el 2017, a la segmentació del negoci, amb la definició dels perfils i les funcions competencials que permetin assolir els reptes formulats.

CONTINUA A L'APARTAT H

F.2. Avaluació de riscos de la informació financera.

Informi, almenys, de:

F.2.1 Quines són les característiques principals del procés d'identificació de riscos, incloent-hi els d'error o frau, pel que fa a:

- Si el procés existeix i està documentat:

El procés seguit per l'Entitat amb relació a la identificació de riscos és el següent:

1. Identificació de l'abast, que inclou la selecció de la informació financera, epígrafs rellevants i entitats del Grup que la generen, partint de criteris quantitatius i qualitatius. El 2018, aquesta activitat s'ha fet a principis d'any amb dades de tancament de desembre del 2017 i s'ha revisat a principis del segon semestre, amb dades de tancament de juny del 2018.
2. Identificació dels processos materials del Grup que intervenen directament i indirectament en l'elaboració de la informació financera.

3. Actualització del mapa de riscos de fiabilitat de la informació financera i identificació dels riscos que mitiga cada procés.
4. Documentació de les activitats de control existents per mitigar els riscos crítics identificats.
5. Categorització i valoració de riscos i controls. Permet valorar la criticitat de riscos i controls, per identificar, d'aquesta manera, el nivell de cobertura de l'SCIIF.
6. Avaluació contínua de l'eficàcia del sistema de control intern sobre la informació financera. Emissió d'informes.

- Si el procés cobreix la totalitat d'objectius de la informació financera (existència i ocurrència; integritat; valoració; presentació, desglossament i comparabilitat, i drets i obligacions), si s'actualitza i amb quina freqüència:

Tal com s'indica a la Norma que desenvolupa la Funció de Control Intern sobre la Informació Financera, l'Entitat disposa d'una metodologia per identificar de processos, àrees rellevants i riscos associats a la informació financera, inclosos els d'error o frau. La norma desenvolupa la metodologia d'identificació de les àrees materials i processos significatius de la informació financera relatives al procés d'identificació de riscos, mitjançant:

- L'establiment de pautes específiques pel que fa a responsabilitats i moment de la seva execució i actualització.
- L'establiment dels criteris a seguir i les fonts d'informació que han de ser utilitzades en el procés d'identificació,
- L'establiment de criteris a seguir per identificar les societats filials rellevants per a SCIIF.

La funció del CIIF revisa, amb periodicitat, com a mínim anual, tots els riscos dins l'abast de l'SCIIF, i les activitats de control dissenyades per mitigar-los. Aquest procés es fa en col·laboració amb les diverses àrees involucrades. No obstant això, si en el transcurs de l'exercici es posen de manifest circumstàncies que afectin l'elaboració de la informació financera, CIIF avalua l'existència de riscos que s'hagin d'afegir a aquells ja identificats.

Els riscos es refereixen a possibles errors amb impacte potencial material, intencionats o no, en el marc dels objectius de la informació financera: existència i ocurrència; integritat; valoració; presentació, desglossament i comparabilitat, i drets i obligacions.

- L'existència d'un procés d'identificació del perímetre de consolidació, tenint en compte, entre altres aspectes, la possible existència d'estructures societàries complexes, entitats instrumentals o de propòsit especial:

El procés d'identificació de riscos pren en consideració tant les transaccions rutinàries com aquelles menys freqüents i potencialment més complexes, així com l'efecte d'altres tipologies de riscos (operatius, tecnològics, financers, legals, reputacionals, mediambientals, etc.).

En particular hi ha un procés d'anàlisi, dut a terme per part de les diferents àrees que lideren les transaccions i operacions corporatives, operacions no recurrents o especials, en què s'estudien els efectes comptables i financers d'aquestes operacions, i els seus impactes es comuniquen oportunament.

D'altra banda, el perímetre de consolidació és avaluat amb periodicitat mensual per part de la Funció de Consolidació, integrada en la Direcció d'Intervenció i Comptabilitat.

Per a cadascun dels processos vinculats a la generació de la informació financera, s'analitza l'impacte dels esdeveniments de risc en la seva fiabilitat.

- Si el procés té en compte els efectes d'altres tipologies de riscos (operatius, tecnològics, financers, legals, fiscals, reputacionals, mediambientals, etc.) en la mesura que afectin els estats financers:

Vegeu l'apartat anterior.

- Quin òrgan de govern de l'entitat supervisa el procés:

Els òrgans de govern i la Direcció reben informació periòdica sobre els principals riscos en matèria d'informació financera, i la Comissió d'Auditoria i Control supervisa els processos de generació, elaboració i revisió de la informació financera basant-se en la feina d'Auditoria Interna i en les opinions de l'Auditoria Externa i dels organismes supervisors.

F.3. Activitats de control.

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, si disposa almenys de:

F.3.1 Procediments de revisió i autorització de la informació financera i la descripció de l'SCIIF que s'ha de publicar en els mercats de valors, indicant-ne els responsables, així com de documentació descriptiva dels fluxos d'activitats i controls (inclosos els relatius a risc de frau) dels diferents tipus de transaccions que puguin afectar de manera material els estats financers, inclòs el procediment de tancament comptable i la revisió específica dels judicis, estimacions, valoracions i projeccions rellevants

L'elaboració i la revisió de la informació financera es duu a terme des de la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital de l'Entitat, que sol·licita a la resta d'àrees de l'Entitat i a les empreses del Grup la col·laboració necessària per obtenir el grau de detall d'aquesta informació que es considera adequat.

La informació financera constitueix un element essencial en el procés de seguiment i presa de decisions dels màxims òrgans de govern i de Direcció de l'Entitat.

L'elaboració i la revisió de la informació financera es fonamenten en uns mitjans humans i tècnics adequats, que permeten que l'Entitat faciliti informació precisa, veraç i comprensible de les seves operacions, de conformitat amb la normativa vigent.

En particular, el perfil professional de les persones que intervenen en el procediment de revisió i autorització de la informació financera és l'adequat, amb amplis coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria i/o gestió de riscos. D'altra banda, els mitjans tècnics i els sistemes d'informació garanteixen, mitjançant l'establiment de mecanismes de control, la fiabilitat i integritat de la informació financera. En tercer lloc, la informació financera és objecte de supervisió pels diferents nivells jeràrquics de la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital, i de contrast, si escau, amb altres àrees de l'Entitat. Finalment, la informació financera rellevant publicada en el mercat és examinada i, si escau, aprovada, per part dels màxims òrgans de govern (Consell d'Administració i Comissió d'Auditoria i Control) i la Direcció de l'Entitat.

Pel que fa a les activitats i els controls relacionats directament amb transaccions que puguin afectar de manera material els estats financers, l'Entitat té establert un procés continu de revisió de la documentació i formalització de les activitats, dels riscos en què es pot incórrer a l'hora d'elaborar la informació financera i dels controls necessaris per mitigar els riscos crítics, que permet assegurar que la documentació és completa i està actualitzada.

En aquest sentit, en la documentació dels processos crítics i activitats de control sobre la informació financera es detalla la informació següent:

- Processos i subprocessos associats.

- Riscos d'informació financera juntament amb les seves Assercions financeres i la possibilitat de Risc per Fraus. En aquest sentit, cal destacar que els riscos es concreten segons les categories de risc i els models de risc que formen part del Mapa de Riscos Corporatiu de l'Entitat, gestionat per la Direcció Executiva de Gestió Global del Risc.

- Activitats de control desenvolupades per mitigar el risc, amb les seves característiques:

- o Importància: clau / estàndard
- o Finalitat: preventiu / detectiu / correctiu
- o Automatització: manual / automàtic / semiautomàtic
- o Freqüència: periodicitat de l'execució del control.
- o Evidència: evidència / prova del funcionament correcte del control.
- o Component COSO – Tipus d'activitat del control, segons classificació COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)
- o Sistema: aplicacions o programes informàtics involucrats en el control.
- o Executor del control: persona responsable de fer el control.
- o Validador del control: persona que supervisa l'execució correcta del control.

Les activitats i els controls es dissenyen per garantir el registre, la valoració, la presentació i el desglossament adequats de les transaccions esdevingudes.

CaixaBank compta amb un procés de certificació interna ascendent de controls clau identificats, que té com a objectiu garantir la fiabilitat de la informació financera coincidint amb la seva publicació en el mercat. Per fer-ho, cadascun dels responsables dels controls clau identificats ha de certificar, per al període establert, l'execució eficaç dels controls. El procés es fa amb una periodicitat mínima trimestral, per bé que es fan certificacions ad hoc en els casos en què les activitats de control sobre la informació financera es fan en un període diferent.

El Director Executiu d'Intervenció, Control de Gestió i Capital presenta al Comitè de Direcció i a la Comissió d'Auditoria i Control el resultat obtingut en el procés de certificació. Així mateix, remet aquest resultat al Consell d'Administració, perquè en tingui coneixement. Durant l'exercici 2018, l'Entitat ha dut a terme en quatre ocasions el procés de certificació trimestral, més la certificació d'alguns controls *ad-hoc*, sense que en cap cas es posessin de manifest incidències significatives que puguin afectar de manera material la fiabilitat de la informació financera.

Per la seva part, Auditoria Interna duu a terme funcions de supervisió segons el que es descriu en els apartats F.5.1 i F.5.2.

En l'elaboració dels estats financers s'utilitzen judicis, estimacions i assumpcions efectuats per l'Alta Direcció per quantificar actius, passius, ingressos, despeses i compromisos. Aquestes estimacions es fan en funció de la millor informació disponible en la data d'elaboració dels estats financers, tot emprant mètodes i tècniques generalment acceptats i dades i hipòtesis observables i contrastades.

Els procediments de revisió i aprovació dels judicis i les estimacions es recullen tant en la Política com en la Norma interna SCIIF, en l'apartat "Revisió i aprovació de Judicis i Estimacions", en què es concreta que els responsables d'aprovar aquestes dades són el Consell d'Administració i el Comitè de Direcció.

En aquest exercici s'han abordat, principalment:

- El valor raonable de determinats actius i passius financers.
- El criteri d'imputació temporal en el compte de resultats dels ingressos obtinguts per activitats accessòries prestades.
- El valor raonable dels actius, passius i passius contingents en el context de l'assignació del preu pagat en les combinacions de negoci.
- Les pèrdues per deteriorament d'actius financers, i del valor raonable de les garanties associades a aquests, en funció de la seva classificació comptable, fet que suposa fer judicis rellevants amb relació a: i) la consideració d'"increment significatiu en el risc de crèdit" (SICR, per les seves sigles en anglès), ii) la definició de *default* i iii) la incorporació d'informació *forward-looking*.
- La valoració de les participacions en negocis conjunts i associades.
- La determinació dels resultats de les participacions en societats associades.
- Les hipòtesis actuàries utilitzades en el càlcul dels passius per contractes d'assegurança.
- La vida útil i les pèrdues per deteriorament d'actius tangibles i actius intangibles.
- La valoració dels fons de comerç i dels actius intangibles.
- Les pèrdues per deteriorament dels actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda.
- Les hipòtesis actuàries utilitzades en el càlcul de passius i compromisos postocupació.
- La valoració de les provisions necessàries per a la cobertura de contingències laborals, legals i fiscals.
- La despesa de l'impost de societats determinat sobre el tipus impositiu esperat a final d'any i l'activació dels crèdits fiscals i la seva recuperabilitat.

F.3.2 Polítiques i procediments de control intern sobre els sistemes d'informació (entre altres, sobre seguretat d'accés, control i operació de canvis, continuïtat operativa i segregació de funcions) que suportin els processos rellevants de l'Entitat en relació amb l'elaboració i la publicació de la informació financera.

Els sistemes d'informació que fan de suport dels processos en què es basa la informació financera estan subjectes a polítiques i procediments de control intern per garantir la integritat de l'elaboració i publicació de la informació financera.

En concret, l'Entitat disposa de les següents polítiques en relació amb:

I. Sistema de Gestió de Seguretat de la Informació: CaixaBank disposa d'un Sistema de Gestió de la Seguretat de la Informació (SGSI) basat en les millors pràctiques internacionals. Aquest SGSI ha obtingut i renovat anualment la certificació ISO 27001:2013 del The British Standards Institution (BSI). Aquest sistema defineix, entre altres polítiques, les d'accés als sistemes d'informació i els controls (interns i externs) que permeten garantir l'aplicació correcta de totes i cadascuna de les polítiques definides.

II. Continuïtat operativa i de negoci: l'Entitat disposa d'un Pla de Contingència Tecnològica complet, capaç d'afrontar les situacions més difícils per garantir la continuïtat dels serveis informàtics. S'han desenvolupat estratègies que permeten la recuperació de la informació en el temps més curt possible. Aquest Pla de Contingència Tecnològica s'ha dissenyat i opera de conformitat amb la Norma ISO 27031:2011. Ernst&Young ha certificat que el cos normatiu del Govern de la Contingència Tecnològica de CaixaBank s'ha dissenyat i desenvolupat i s'està operant partint d'aquesta Norma.

Adicionalment, la BSI ha certificat el compliment del Sistema de Gestió de la Continuïtat de Negoci de CaixaBank de conformitat amb la Norma ISO 22301:2012. Els dos certificats acrediten:

- El compromís de l'alta direcció de CaixaBank amb la Continuïtat de Negoci i la Contingència Tecnològica.
- La realització de les millors pràctiques respecte a la gestió de la Continuïtat de Negoci i la Contingència Tecnològica.
- L'existència d'un procés cíclic basat en la millora contínua.
- Que CaixaBank té implantats, i operatius, Sistemes de Gestió en Continuïtat de Negoci i Contingència Tecnològica d'acord amb normes internacionals de prestigi reconegut.

I aporten:

- Confiança als nostres clients, inversors, empleats i la societat en general sobre la capacitat de resposta de l'Entitat davant d'incidents greus que afectin les operacions de negoci.
- Compliment de les recomanacions dels reguladors, Banc d'Espanya, MiFID i Basilea III, en aquestes matèries.
- Beneficis en la imatge i la reputació de l'Entitat.
- Auditories anuals, internes i externes, que comproven que els nostres sistemes de gestió continuen actualitzats.

III. Govern de Tecnologies de la Informació (TI): El model de Govern de TI de CaixaBank garanteix que els seus serveis informàtics estan alineats amb l'estratègia de negoci de l'organització, i donen resposta als requisits regulatoris, operatius o del negoci. El Govern de TI constitueix una part essencial del govern en el seu conjunt i aglutina l'estructura organitzativa i directiva necessària per assegurar que TI suporta i facilita el desenvolupament dels objectius estratègics definits. El Cos Normatiu de Govern de les Tecnologies de la Informació (TI) de CaixaBank s'ha desenvolupat a partir dels requisits especificats en la norma «ISO 38500:2008 – Govern Corporatiu de les Tecnologies de la Informació», d'acord amb la guia tècnica que conté l'informe tècnic «ISO 38502:2014 – Govern de TI – Marc de Treball i model». La certificació del model ha estat actualitzat per part de Deloitte Advisory, SL el desembre de 2018.

Aquest disseny dels serveis informàtics de CaixaBank dona resposta a les necessitats del negoci, i garanteix, entre altres temes:

- Segregació de funcions;
- Gestió de canvis;
- Gestió d'incidents;
- Gestió de la qualitat TI;
- Gestió dels riscos: operacionals, fiabilitat de la informació financera, etc;

- Identificació, definició i seguiment d'indicadors (quadre de comandament);
- Existència de Comitès de Govern, Gestió i Seguiment;
- Report periòdic a la Direcció;
- Controls interns severos que inclouen auditories internes i externes amb caràcter anual.

F.3.3 Polítiques i procediments de control intern destinats a supervisar la gestió de les activitats subcontractades a tercers, així com d'aquells aspectes d'avaluació, càlcul o valoració encomanats a experts independents, que puguin afectar materialment els estats financers.

El Grup CaixaBank disposa d'una Política de Costos, Gestió Pressupostària i Compres, aprovada en el Comitè de Direcció del 18 de juny del 2018, en què es defineix un marc global de referència per a les entitats del Grup i es recullen, de forma homogènia, els principis generals i els procediments en matèria de definició, gestió, execució i control del pressupost de despeses d'explotació i inversió del Grup CaixaBank.

Aquesta política es desenvolupa en una norma interna del Grup en què es regulen, principalment, els processos relatius a:

- Elaboració i aprovació del pressupost
- Execució del pressupost: gestió de la demanda
- Compres i contractació de serveis
- Pagament de factures a proveïdors

La majoria dels processos que s'estableixen entre les entitats del Grup i els seus proveïdors estan gestionats i informatitzats mitjançant aplicacions que recullen totes les seves actuacions, i és el Comitè d'Eficiència l'òrgan encarregat d'assegurar que l'execució material del pressupost s'efectua seguint la normativa.

Per garantir la gestió adequada dels costos, el Comitè d'Eficiència de CaixaBank delega en dues comissions:

- Comissió de Despeses i Inversió (CDI): revisa i ratifica les propostes de despesa i inversió presentades per les àrees i filials a través de projectes, qüestionant-ne la necessitat i raonabilitat a través d'una anàlisi de rendibilitat o d'eficiència per a l'Entitat.

- Mesa de compres: vetlla per la consecució del màxim estalvi en la contractació de béns i serveis, i fomenta la igualtat d'oportunitats entre proveïdors. Tal com s'indica en el Codi Ètic de l'Entitat, la compra de béns o la contractació de serveis s'ha de fer amb objectivitat i transparència, eludint situacions que puguin afectar l'objectivitat de les persones que hi participen. Per això, les modalitats de contractació acceptades per la Mesa de Compres són les subhastes i les peticions de pressupost. Serà obligatori haver acarat un mínim de tres ofertes de proveïdors.

El Grup CaixaBank disposa d'un Portal de Proveïdors que permet establir un canal de comunicació senzill i àgil entre proveïdors i empreses del Grup. Mitjançant aquest portal, les empreses subcontractades poden aportar tant la documentació imprescindible per optar a qualsevol procés de negociació com la documentació necessària en funció dels serveis una vegada contractats. D'aquesta manera, se segueix garantint el compliment de la normativa interna de Compres alhora que se'n faciliten la gestió i el control.

CaixaBank disposa d'una política d'externalització de Serveis que estableix el marc metodològic i els criteris a considerar en la subcontractació d'activitats per part de l'Entitat. La política determina els rols i les responsabilitats per a cada activitat i exigeix que les externalitzacions es valorin per la seva criticitat, definint diferents nivells de control i supervisió d'acord amb la seva classificació.

L'empresa de serveis professionals Deloitte Consulting, SLU va certificar el compliment del disseny i redacció del govern de l'externalització de conformitat amb la Norma ISO 37500:2014, que acredita:

- El compromís de l'Alta Direcció de CaixaBank amb el govern de l'externalització.
- La realització de les millors pràctiques respecte a la gestió de les iniciatives d'externalització.
- L'existència d'un procés cíclic de millora contínua.

La formalització d'aquesta política suposa:

- Confiança als nostres clients, inversors, empleats i la resta de *stakeholders* sobre el procés de decisió i control de les iniciatives d'externalització.
- Compliment de les recomanacions dels reguladors, com ara el Banc d'Espanya, MiFID i Basilea III, en aquesta matèria.
- Beneficis en la imatge i la reputació de l'Entitat.

CaixaBank ha incrementat, encara més, els seus esforços en el control i vetlla perquè la futura externalització no suposi una pèrdua de capacitat de supervisió, anàlisi i exigència del servei o l'activitat objecte de contracte. Quan es produeix una nova iniciativa d'externalització, se segueix el procediment següent:

- Anàlisi d'aplicabilitat del model d'externalització al proveïdor.
- Valoració de la decisió d'externalització mesurant criticitat, riscos i model d'externalització associat.
- Contractació del proveïdor.
- Traspàs del servei al proveïdor extern.
- Seguiment i monitorització de l'activitat o el servei prestat.

Totes les activitats subcontractades disposen de mesures de control basades, fonamentalment, en indicadors de rendiment. Cada responsable d'una externalització a l'Entitat sol·licita al proveïdor l'actualització i el report dels seus indicadors, que són internament revisats de manera periòdica.

En l'exercici 2018, les activitats encomanades a tercers relacionades amb valoracions i càlculs d'experts independents han estat relacionades, principalment, amb:

- Determinats serveis d'auditories internes i tecnològiques.
- Determinats serveis de consultories financeres i de *business intelligence*.

- Determinats serveis de màrqueting i compres diverses.
- Determinats serveis informàtics i tecnològics.
- Determinats serveis financers.
- Determinats serveis d'assessorament financer, fiscal i legal.
- Determinats processos relacionats amb Recursos Humans i compres diverses.
- Determinats processos relacionats amb els Sistemes d'Informació.

F.4. Informació i comunicació.

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, si disposa almenys de:

F.4.1 Una funció específica encarregada de definir, mantenir actualitzades les polítiques comptables (àrea o departament de polítiques comptables) i resoldre dubtes o conflictes derivats de la seva interpretació, mantenint una comunicació fluida amb els responsables de les operacions en l'organització, així com un manual de polítiques comptables actualitzat i comunicat a les unitats a través de les quals opera l'Entitat.

La responsabilitat exclusiva de la definició i la comunicació dels criteris comptables de l'Entitat recau en la Direcció d'Intervenció i Comptabilitat - Departament de Polítiques i Regulació Comptables, integrada en la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital.

Entre les seves responsabilitats hi ha el seguiment i l'anàlisi de la normativa aplicable al Grup, per a la seva interpretació, i la conseqüent aplicació en la informació financera d'una manera homogènia en totes les entitats que formen part del Grup; així com l'actualització permanent dels criteris comptables aplicats davant qualsevol nova tipologia de contracte o operació, o qualsevol canvi normatiu. Així mateix, fan l'anàlisi i l'estudi de les implicacions comptables d'operacions singulars, per a l'anticipació d'impactes i el seu tractament comptable correcte en els estats financers consolidats i s'encarreguen de la resolució de dubtes o conflictes sobre qüestions comptables no recollides en els circuits comptables o que presenten dubtes sobre la seva interpretació. Com a mínim mensualment, es comparteixen les consultes comptables concloses pel Departament amb la resta de la Direcció d'Intervenció i Comptabilitat, amb explicació del raonament tècnic que les recolza o les interpretacions efectuades, així com els temes que estan en curs d'anàlisi.

En el procés de definició de nous productes, mitjançant la seva participació en el Comitè de Producte del Grup, n'analitzen les implicacions comptables partint de les seves característiques i aquesta anàlisi es concreta en la creació o actualització d'un circuit comptable, en què es detallen tots els esdeveniments possibles pels quals pot transitar el contracte o l'operació i es descriuen les característiques principals de l'operativa administrativa, la normativa fiscal i els criteris i les normes comptables aplicats. Les altes i modificacions en els circuits comptables es comuniquen immediatament a l'organització i la majoria es poden consultar a la Intranet de l'Entitat.

Aquest departament també hi participa i dona suport al Comitè de regulació del Grup CaixaBank en matèria de regulació comptable.

Davant de qualsevol canvi normatiu que sigui d'aplicació i s'hagi d'implementar en el Grup, el Departament el comunica per correu electrònic als Departaments o filials del Grup afectats i participa en els projectes d'implementació d'aquests canvis o els lidera, segons el cas.

Les activitats anteriors es materialitzen en l'existència i el manteniment d'un manual de polítiques comptables, en què s'estableixen les normes, els principis i els criteris comptables adoptats pel Grup. Aquest manual garanteix la comparabilitat i la qualitat de la informació financera de totes les societats del Grup i es complementa amb les consultes rebudes pel Departament.

La comunicació amb els responsables de les operacions és permanent i fluida.

De manera complementària, el Departament de Polítiques i Regulació Comptables s'encarrega de desenvolupar activitats formatives en les àrees de negoci rellevants de l'organització sobre novetats i modificacions comptables.

F.4.2 Mecanismes de captura i preparació de la informació financera amb formats homogenis, d'aplicació i utilització per part de totes les unitats de l'Entitat o del Grup, que facin de suport dels estats financers principals i les notes, així com la informació que es detalla sobre l'SCIIF.

CaixaBank disposa d'eines informàtiques desenvolupades internament que assegurin la integritat i l'homogeneïtat en els processos de captura i elaboració de la informació financera. Així mateix, totes les aplicacions disposen de mecanismes de contingència tecnològica, de manera que s'assegura la conservació i l'accessibilitat de les dades davant qualsevol circumstància.

Cal destacar que l'Entitat està immersa en un projecte de millora de l'arquitectura de la informació comptable, que té per objecte l'increment en la qualitat, integritat, immediatesa i accés a les dades que proporcionen les aplicacions de negoci. De forma gradual, les diverses aplicacions informàtiques s'estan incloent dins de l'abast del projecte, que actualment ja integra una materialitat de saldos molt significativa. A l'efecte d'elaborar la informació consolidada, tant CaixaBank com les societats que conformen el perímetre del Grup fan servir, a través d'eines especialitzades, mecanismes de captura, anàlisi i preparació de les dades amb formats homogenis. Així mateix, el pla de comptes comptables, integrat en l'aplicació de consolidació, s'ha definit per complir els requeriments dels diferents reguladors.

Amb relació als sistemes utilitzats per a la gestió de l'SCIIF, l'Entitat té implantada l'eina SAP Governance, Risk and Compliance (SAP GRC) per tal de garantir-ne la integritat i reflectir els riscos i els controls existents. L'eina suporta també, entre

altres, el Mapa de Riscos Corporatiu (MRC) i els Indicadors de Risc Operacional (KRI), responsabilitat de la Direcció Executiva de Gestió Global del Risc.

F.5. Supervisió del funcionament del sistema.

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, almenys de:

F.5.1 Les activitats de supervisió de l'SCIIF efectuades per la Comissió d'Auditoria, així com si l'entitat té una funció d'auditoria interna que tingui entre les seves competències la de donar suport a la Comissió en la seva tasca de supervisió del sistema de control intern, inclòs l'SCIIF. Així mateix, cal informar de l'abast de l'avaluació de l'SCIIF duta a terme en l'exercici i del procediment pel qual l'encarregat d'executar l'avaluació comunica els seus resultats, si l'Entitat disposa d'un pla d'acció que detalli les eventuais mesures correctores, i si s'ha considerat el seu impacte en la informació financera.

Sense perjudici de les funcions del Consell d'Administració en matèria de gestió i control de riscos, correspon a la Comissió d'Auditoria i Control supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera regulada i l'eficàcia dels sistemes de control interns i de gestió de riscos de l'Entitat, així com discutir amb els auditors de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern en el cas que es detectin en el desenvolupament de l'auditoria.

Aquestes funcions i activitats de la Comissió d'Auditoria i Control relacionades amb la supervisió del procés d'elaboració i presentació de la informació financera s'expliquen amb detall a l'apartat F 1.1.

Respecte de la supervisió del procés d'elaboració i presentació de la informació financera regulada, la Comissió d'Auditoria i Control duu a terme, entre d'altres, les activitats següents:

- La revisió del Pla Anual d'Auditoria Interna per avaluar si el seu abast és suficient per donar una cobertura adequada als riscos principals a què es troba exposada l'Entitat. Posteriorment, el Pla Anual es trasllada al Consell d'Administració.
- La revisió i avaluació de les conclusions de les auditories efectuades i el seu impacte en la informació financera, si escau.
- El seguiment continuat de les accions correctores, considerant la prioritització atorgada a cadascuna.

La funció d'Auditoria Interna, integrada en la Direcció General Adjunta d'Auditoria, es regeix pels principis establerts en l'Estatut d'Auditoria Interna de l'Entitat, aprovat pel Consell d'Administració de CaixaBank. L'auditoria interna de CaixaBank és una activitat independent i objectiva d'assegurament i consulta, concebuda per afegir valor i millorar les activitats. Contribueix a la consecució dels objectius estratègics del Grup CaixaBank aportant un enfocament sistemàtic i disciplinat a l'avaluació i millora dels processos de gestió de riscos i controls i del govern corporatiu. El seu objectiu és garantir una supervisió eficaç i eficient del sistema de control intern mitjançant una avaluació continuada dels riscos i controls de l'organització i donar suport a la Comissió d'Auditoria i Control mitjançant l'elaboració d'informes i el report periòdic dels resultats dels treballs executats. A l'apartat E.6 d'aquest informe es fa una descripció de la funció d'Auditoria Interna, així com del conjunt de funcions desenvolupades per la Direcció General Adjunta d'Auditoria.

Auditoria Interna disposa d'auditors distribuïts en diferents equips de treball especialitzats en la revisió dels principals riscos als quals està exposada l'Entitat. Entre aquests equips hi ha la Direcció d'Auditoria Financera, Participades i Compliment Normatiu on hi ha un grup assignat a la supervisió dels processos de la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital, responsable de l'elaboració de la informació financera i comptable de l'Entitat. El Pla Anual d'Auditoria Interna inclou la revisió, en base plurianual, dels riscos i controls de la informació financera en tots els treballs d'auditoria on aquests riscos són rellevants.

En cada treball, Auditoria Interna:

- Identifica els controls necessaris per mitigar els riscos associats a les activitats pròpies del procés revisat.
- Analitza l'efectivitat i l'eficiència dels controls existents partint del seu disseny.
- Verifica l'aplicació d'aquests controls.
- Comunica les conclusions de la revisió i emet una opinió sobre l'entorn de control.
- Formula recomanacions en les quals es proposen accions correctores.

Auditoria Interna ha desenvolupat un programa de treball específic per a la revisió de l'SCIIF, que se centra en la revisió periòdica dels processos rellevants (transversals i de negoci) definits per l'equip CIIF (Control Intern sobre la Informació Financera), complementat amb la revisió dels controls existents en auditories d'altres processos. Actualment, aquest programa de treball es completa amb la revisió de la certificació correcta i les proves d'execució efectiva d'una mostra de controls, seleccionats a partir d'indicadors d'auditoria contínua. Amb tot això, Auditoria emet anualment un informe global en el qual s'inclou una avaluació del funcionament del SCIIF durant l'exercici.

L'avaluació anual de l'SCIIF a 31/12/2018 s'ha centrat en:

- Revisió de l'aplicació del Marc de Referència definit en el document «Control Intern sobre la informació financera en les entitats cotitzades» promogut per la CNMV com un estàndard de bones pràctiques en la matèria.
- Verificació de l'aplicació de la Política i Norma interna del "Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera" per garantir que l'SCIIF en l'àmbit de Grup és adequat i eficaç.
- La valoració del funcionament del procés de certificació interna ascendent dels controls clau.
- L'avaluació de la documentació descriptiva dels processos, riscos i controls rellevants en l'elaboració de la informació financera. A més, en l'exercici 2018, Auditoria Interna ha fet diferents revisions de processos que afecten la generació, elaboració i presentació de la informació financera centrats en els àmbits financerocomptable, gestió de riscos corporatius, instruments financers, sistemes d'informació i els negocis assegurador i actius adjudicats, entre d'altres.

Els resultats de l'avaluació de l'SCIIF es comuniquen a la Comissió d'Auditoria i Control i a l'Equip Directiu. En els informes que contenen l'avaluació efectuada s'inclou un pla d'acció que detalla les mesures correctores, la seva criticitat per mitigar els riscos en la informació financera i el termini de resolució.

F.5.2 Si té un procediment de discussió mitjançant el qual l'auditor de comptes (d'acord amb el que estableixen les NTA), la funció d'auditoria interna i altres experts puguin comunicar a l'Alta Direcció i a la Comissió d'Auditoria o als administradors de l'entitat les debilitats significatives de control intern identificades durant els processos de revisió dels comptes anuals o aquells altres que els hagin estat encomanats. Així mateix, cal informar de si disposa d'un pla d'acció que tracti de corregir o mitigar les debilitats observades.

L'Entitat disposa de procediments diaris de discussió amb l'Auditor de Comptes. L'Alta Direcció està permanentment informada de les conclusions que s'assoleixen en els processos de revisió dels comptes anuals. L'auditor assisteix a la Comissió d'Auditoria i Control, en què informa tant del pla d'auditoria com de les conclusions preliminars assolides abans de la publicació de resultats i de les conclusions finals abans de la formulació dels comptes, incloent-hi, si escau, les debilitats de control intern. Així mateix, en el marc del treball de revisió de la informació financera semestral, s'informa la Comissió d'Auditoria i Control del treball dut a terme i de les conclusions obtingudes.

D'altra banda, les revisions d'Auditoria Interna, en els diferents àmbits d'actuació, conclouen amb l'emissió d'un informe que avalua els riscos rellevants i l'efectivitat del control intern dels processos i les operacions que són objecte d'anàlisi; que identifica i valora les possibles debilitats i carències de control, i que formula recomanacions per a la seva esmena. Els informes d'Auditoria Interna es remetent a l'Alta Direcció. A més, existeix un *reporting* mensual recurrent a la Comissió d'Auditoria i Control sobre les activitats desenvolupades per l'àrea d'Auditoria Interna, amb informació específica sobre aquelles debilitats significatives que s'han detectat en les revisions efectuades durant el període de *reporting*. Auditoria Interna fa un seguiment continuat del compliment de totes les recomanacions emeses, amb un èmfasi especial a les referides a debilitats de risc alt, que es reporten periòdicament. Aquesta informació de seguiment, així com les incidències rellevants identificades en les revisions d'Auditoria es comuniquen a la Comissió d'Auditoria i Control i a l'Alta Direcció.

En l'exercici 2018 s'ha fet efectiu el canvi d'auditor de comptes del Grup CaixaBank, que va ser nomenat pel Consell d'Administració de CaixaBank el desembre de 2016 a proposta de la Comissió d'Auditoria i Control.

F.6 Altra informació rellevant.

F.7 Informe de l'auditor extern.

Informi de:

F.7.1 Si la informació de l'SCIIF remesa als mercats s'ha sotmès a la revisió de l'auditor extern, cas en el qual l'Entitat hauria d'incloure l'informe corresponent com a annex. En cas contrari, hauria d'informar-ne dels motius.

En aplicació de la recomanació inclosa en la Guia d'Actuació sobre l'Informe de l'Auditor referida a la informació relativa al Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera de les entitats cotitzades, publicada per la Comissió Nacional del Mercat de Valors en la seva pàgina web, CaixaBank ha sotmès a revisió per part de l'auditor de comptes anuals el contingut de la informació relativa al Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera. En l'informe resultant es conclou que, com a resultat dels procediments aplicats sobre la informació relativa al SCIIF, no s'han posat de manifest inconsistències o incidències que la puguin afectar. L'informe s'inclou com a annex a aquest Informe Anual de Govern Corporatiu.

G. GRAU DE SEGUIMENT DE LES RECOMANACIONS DE GOVERN CORPORATIU

Indiqui el grau de seguiment de la Societat respecte a les recomanacions del Codi de bon govern de les Societats cotitzades.

En cas que alguna recomanació no se segueixi o se segueixi parcialment, s'haurà d'incloure una explicació detallada dels motius de manera que els accionistes, els inversors i el mercat en general tinguin informació suficient per valorar la manera de procedir de la Societat. No són acceptables explicacions de caràcter general.

1. Que els estatuts de les societats cotitzades no limitin el nombre màxim de vots que pugui emetre un mateix accionista, ni continguin altres restriccions que dificultin la presa de control de la societat mitjançant l'adquisició de les seves accions en el mercat.

Compleix [X] Expliqui-ho []

2. Que quan cotitzin la societat matriu i una societat dependent ambdues defineixin públicament amb precisió:

- a) Les respectives àrees d'activitat i eventuais relacions de negoci entre aquestes, així com les de la Societat dependent cotitzada amb les altres empreses del Grup.
- b) els mecanismes previstos per resoldre els eventuais conflictes d'interès que es puguin presentar.

Compleix [] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable [X]

Es considera que aquesta Recomanació no és aplicable a CaixaBank, atès que a Espanya, de les societats que integren el Grup CaixaBank, només cotitza el banc mateix. No obstant això, per raons de transparència, cal mencionar que dins el Grup CaixaBank hi ha una altra societat que va estar admesa a cotització a Portugal fins al 14 de desembre passat. Es tracta del Banco BPI, SA, amb el qual CaixaBank ha signat un Protocol Intern de Relacions.

Per a més detalls, vegeu la nota de l'apartat D.7

3. Que durant la celebració de la Junta General Ordinària, com a complement de la difusió per escrit de l'informe anual de govern corporatiu, el president del Consell d'Administració informi verbalment els accionistes, amb suficient detall, dels aspectes més rellevants del govern corporatiu de la Societat i, en particular:

- a) Dels canvis esdevinguts des de l'anterior Junta General ordinària.
- b) Dels motius concrets pels quals la companyia no segueix alguna de les recomanacions del Codi de Govern Corporatiu i, si n'hi ha, de les regles alternatives que apliqui en aquesta matèria.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

4. Que la Societat defineixi i promogui una política de comunicació i contactes amb Accionistes, inversors institucionals i assessors de vot, que sigui plenament respectuosa amb les normes contra l'abús de mercat i doni un tracte semblant als Accionistes que estan en la mateixa posició.

I que la Societat faci pública aquesta política a través de la seva pàgina web, incloent-hi informació relativa a la manera com aquesta s'ha posat en pràctica i identificant els interlocutors o els responsables de portar-la a terme.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

5. Que el consell d'administració no elevi a la Junta General una proposta de delegació de facultats, per emetre accions o valors convertibles a exclusió del dret de subscripció preferent, per un import superior al 20% del capital en el moment de la delegació.

I que quan el consell d'administració aprovi qualsevol emissió d'accions o de valors convertibles amb l'exclusió del dret de subscripció preferent, la Societat publiqui immediatament a la pàgina web els informes sobre aquesta exclusió a què fa referència la legislació mercantil.

Compleix [] Compleix parcialment [X] Expliqui-ho []

El Consell d'Administració, en la reunió de data 10 de març de 2016, va acordar proposar a la Junta General d'Accionistes del 28 d'abril l'aprovació d'un acord de delegació de facultats a favor del Consell d'Administració per emetre obligacions, bons, participacions preferents i qualssevol altres valors de renda fixa o instruments de naturalesa anàloga convertibles en accions de CaixaBank o que donin dret, directament o indirectament, a la subscripció o adquisició d'accions de la societat, incloent-hi *warrants*. La proposta de delegació incloïa expressament la facultat d'excloure el dret de subscripció preferent dels accionistes. La Junta General d'Accionistes va aprovar aquesta proposta el 28 d'abril de 2016.

Els augments de capital que el Consell d'Administració pugui aprovar a l'empara d'aquesta autorització per atendre la conversió de valors en l'emissió dels quals s'hagi exclòs el dret de subscripció preferent, no queden subjectes a la limitació màxima del 20% del capital social que la Junta General d'Accionistes de 23 d'abril de 2015 va acordar amb caràcter general per als augments de capital que el Consell d'Administració pugui aprovar (és aplicable la limitació legal del 50% del capital en el moment de l'aprovació).

La Directiva 2013/36/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2013, relativa a l'accés a l'activitat de les entitats de crèdit i a la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió, el Reglament UE 575/2013 sobre requisits prudencials de les entitats de crèdit i serveis d'inversió i la Llei 11/2015, de 18 de juny, de recuperació i resolució d'entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió, preveuen la necessitat que les entitats de crèdit es dotin, en certes proporcions, de diferents instruments en la composició del seu capital regulatori perquè puguin considerar-se adequadament capitalitzades. Així, es tenen en compte diferents categories de capital que hauran de cobrir-se amb instruments específics. Malgrat que la situació de capital de la societat és adequada, es va considerar necessari adoptar un acord que permeti emetre instruments que es podran convertir eventualment en el cas que es donin determinats supòsits. En la mesura en què l'emissió d'aquests instruments comporta la necessitat de tenir un capital autoritzat que, ja en el moment d'emetre's, cobreixi una eventual convertibilitat, i amb la finalitat de dotar la companyia de més flexibilitat, es va considerar convenient que els augments de capital social que el Consell aprovi a l'empara de l'acord de delegació objecte d'aquest informe per atendre la conversió de valors en l'emissió dels quals s'hagi exclòs el dret de subscripció preferent, no quedin subjectes a la limitació màxima del 20% del capital aplicable a la resta d'augments de capital que el Consell està facultat per aprovar.

6. Que les Societats cotitzades que elaborin els informes que s'esmenten a continuació, ja sigui de forma preceptiva o voluntària, els publiquin al seu web amb antelació suficient a la celebració de la Junta General ordinària, encara que la seva difusió no sigui obligatòria:

- a) Informe sobre la independència de l'auditor.
- b) Informes de funcionament de les comissions d'Auditoria i de Nomenaments i Retribucions.
- c) Informe de la Comissió d'Auditoria sobre operacions vinculades.
- d) Informe sobre la política de responsabilitat social corporativa.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

7. Que la societat transmeti en directe, a través del seu web, la celebració de les juntes generals d'accionistes.

Compleix [X] Expliqui-ho []

8. Que la comissió d'auditoria vetlli perquè el Consell d'Administració procuri presentar els comptes a la Junta General d'Accionistes sense limitacions ni excepcions en l'informe d'auditoria i que, en els casos excepcionals en què hi hagi excepcions, tant el President de la Comissió d'Auditoria com els auditors expliquin amb claredat als Accionistes el contingut i l'abast d'aquestes limitacions o excepcions.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

9. Que la societat faci públics al seu web, de manera permanent, els requisits i els procediments que acceptarà per acreditar la titularitat d'accions, el dret d'assistència a la Junta General d'Accionistes i l'exercici o la delegació del dret de vot.

I que aquests requisits i procediments afavoreixin l'assistència i l'exercici dels seus drets als Accionistes i s'apliquin de manera no discriminatòria.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

10. Que quan algun accionista legitimat hagi exercitat, abans de la celebració de la Junta General d'Accionistes, el dret a completar l'ordre del dia o a presentar noves propostes d'acord, la societat:
- a) Difongui immediatament aquests punts complementaris i noves propostes d'acord.
 - b) Faci públic el model de targeta d'assistència o formulari de delegació de vot o vot a distància amb les modificacions necessàries perquè es puguin votar els nous punts de l'ordre del dia i les propostes alternatives d'acord en els mateixos termes que els proposats pel Consell d'Administració.
 - c) Sotmeti tots aquests punts o propostes alternatives a votació i els apliqui les mateixes regles de vot que a les formulades pel Consell d'Administració, incloses, en particular, les presumpcions o deduccions sobre el sentit del vot.
 - d) Amb posterioritat a la Junta General d'Accionistes, comuniqui el desglossament del vot sobre aquests punts complementaris o propostes alternatives.

Compleix [] Compleix parcialment [X] Expliqui-ho [] No aplicable []

En relació amb l'apartat c), el Consell està conforme en què existeixin presumpcions diferents sobre el sentit del vot per a les propostes d'acord formulades per accionistes respecte de les formulades pel Consell (tal com està establert en el Reglament de la Junta General d'Accionistes de la Societat) i opta per la presumpció de vot a favor dels acords proposats pel Consell d'Administració (perquè els accionistes que s'absentin abans de la votació han tingut l'oportunitat de deixar constància de la seva absència per tal que no es computi el seu vot, així com de votar anticipadament en un altre sentit a través dels mecanismes establerts per fer-ho) i per la presumpció de vot en contra dels acords proposats per accionistes (ja que hi ha la probabilitat que les noves propostes vagin sobre acords que siguin contradictoris amb les propostes presentades pel Consell d'Administració i no es pot atribuir al mateix accionista sentits oposats per als seus vots i, a més, els accionistes que s'hagin absentat no hauran tingut l'oportunitat de valorar i votar anticipadament la proposta).

Aquesta pràctica, tot i que no reculli el tenor de part de la Recomanació 10, sí que aconsegueix de millor forma l'objectiu final del Principi 7 del Codi de Bon Govern, que fa referència expressa als Principis de Govern Corporatiu de l'OCDE, que assenyalen que els procediments emprats en les Juntes d'Accionistes hauran de garantir la transparència del recompte i el registre adequat dels vots, sobretot en situacions de lluita de vot, de nous punts de l'ordre del dia i de propostes alternatives d'acords, perquè és una mesura de transparència i garantia de coherència en l'exercici del dret de vot.

11. Que, en el cas que la Societat tingui previst pagar primes d'assistència a la Junta General d'Accionistes, estableixi, amb anterioritat, una política general sobre aquestes primes i que aquesta política sigui estable.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable []

12. Que el Consell d'Administració exerceixi les seves funcions amb unitat de propòsit i independència de criteri, dispensi el mateix tracte a tots els Accionistes que estiguin en la mateixa posició i es guiï per l'interès social, entès com la consecució d'un negoci rendible i sostenible a llarg termini, que promogui la continuïtat i la maximització del valor econòmic de l'empresa.

I que en la cerca de l'interès social, a més del respecte de les lleis i els reglaments i d'un comportament basat en la bona fe, l'ètica i el respecte als usos i les bones pràctiques comunament acceptades, procuri conciliar l'interès social amb, segons correspongui, els interessos legítims dels seus empleats, proveïdors i clients i els dels altres grups d'interès que puguin quedar afectats, així com l'impacte de les activitats de la companyia a la comunitat en el seu conjunt i en el medi ambient.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

13. Que el Consell d'Administració tingui la dimensió necessària per aconseguir un funcionament eficaç i participatiu, la qual cosa fa aconsellable que tingui entre cinc i quinze membres.

Compleix [] Expliqui-ho [X]

Al tancament de l'exercici 2018, el Consell d'Administració estava integrat per divuit membres.

La dimensió del Consell es considera adequada per assegurar-li un funcionament eficaç, participatiu i amb riquesa de punts de vista. Així mateix, la dimensió del Consell es considera l'adequada a causa dels antecedents històrics del Banc, que prové d'una caixa d'estalvis, el Consell d'Administració de la qual estava format per 21 membres.

La mida i composició actuals del Consell també es justifiquen per la necessitat d'incorporar un determinat nombre de Consellers Independents i per acomplir el pacte de socis derivat de la fusió amb Banca Cívica, cosa per la qual es van haver d'incorporar 2 consellers addicionals en representació de les Caixes d'Estalvis (actualment fundacions bancàries) provinents d'aquesta fusió. Sense perjudici d'això, es deixa constància que, en el marc de la modificació de l'Acord d'integració entre CaixaBank i Banca Cívica (HR de 17 d'octubre de 2016, pel qual es va informar de la modificació de la Clàusula 5 del Pacte d'accionistes entre Fundació Bancària "la Caixa" i les Fundacions perquè aquestes proposin només un membre del Consell d'Administració de CaixaBank), el 2016 la Fundació Bancària Caja Navarra va presentar la seva renúncia i va quedar només un representant del Pacte de Socis esmentat com a membre del Consell de CaixaBank.

Finalment, i en compliment dels requeriments legals, l'existència de quatre comissions obligatòries del Consell exigeix un nombre de consellers suficient per evitar, si escau, duplicitats en la seva composició i, per tant, malgrat superar el nombre de consellers recomanat, es considera que això aporta un funcionament eficaç, participatiu i amb riquesa de punts de vista no només en l'àmbit del Consell, sinó també en el de les seves comissions.

14. Que el consell d'administració aprovi una política de selecció de consellers que:

- a) Sigui concreta i verificable.
- b) Asseguri que les propostes de nomenament o reelecció es fonamentin en una anàlisi prèvia de les necessitats del Consell d'Administració.
- c) Afavoreixi la diversitat de coneixements, experiències i gènere.

Que el resultat de l'anàlisi prèvia de les necessitats del Consell d'Administració es reculli en l'informe justificatiu de la Comissió de Nomenaments que es publiqui en convocar la Junta General d'Accionistes a la qual se sotmeti la ratificació, el nomenament o la reelecció de cada Conseller.

I que la política de selecció de Consellers promogui l'objectiu que l'any 2020 el nombre de Conselleres representi, almenys, el 30% del total de membres del Consell d'Administració.

La Comissió de Nomenament verificarà anualment el compliment de la política de selecció de Consellers i se n'informarà en l'informe anual de govern corporatiu.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

15. Que els Consellers dominicals i independents constitueixin una àmplia majoria del Consell d'Administració i que el nombre de Consellers executius sigui el mínim necessari, tenint en compte la complexitat del grup societari i el percentatge de participació dels Consellers executius en el capital de la Societat.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

16. Que el percentatge de Consellers dominicals sobre el total de Consellers no executius no sigui superior a la proporció entre el capital de la Societat representat per aquests Consellers i la resta del capital.

Aquest criteri es podrà atenuar:

- a) En Societats d'elevada capitalització en les quals siguin escasses les participacions accionaries que tinguin legalment la consideració de significatives.
- b) Quan es tracti de Societats en les quals hi hagi una pluralitat d'Accionistes representats en el Consell d'Administració i no tinguin vincles entre si.

Compleix [X] Expliqui-ho []

17. Que el nombre de Consellers independents representi, almenys, la meitat del total de Consellers.

Que, tanmateix, quan la Societat no sigui d'elevada capitalització o quan, fins i tot sent-ho, tingui un accionista o diversos actuant concertadament, que controlin més del 30% del capital social, el nombre de Consellers independents representi, almenys, un terç del total de Consellers.

Compleix [X] Expliqui-ho []

18. Que les societats facin pública a través del seu web, i mantinguin actualitzada, la següent informació sobre els seus consellers:

- a) Perfil professional i biogràfic.
- b) Altres consells d'administració als quals pertanyin, tant si es tracta com si no de societats cotitzades, així com sobre les altres activitats retribuïdes que faci sigui quin sigui la seva naturalesa.
- c) Indicació de la categoria de Conseller a la qual pertanyin, assenyalant, en el cas de Consellers dominicals, l'accionista al qual representin o amb qui tinguin vincles.
- d) Data del seu primer nomenament com a Conseller en la Societat, així com de les posteriors reeleccions.
- e) Accions de la companyia, i opcions sobre elles, de les quals siguin titulars.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

19. Que a l'informe anual de govern corporatiu, prèvia verificació per part de la Comissió de Nomenaments, s'expliquin les raons per les quals s'han nomenat consellers dominicals a instàncies d'accionistes amb una participació accionarial inferior al 3% del capital; i s'exposin les raons per les quals no s'hagin atès, si escau, peticions formals de presència en el Consell procedents d'Accionistes amb una participació accionarial igual o superior a la d'altres a instàncies dels quals s'hagin designat Consellers dominicals.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable []

20. Que els consellers dominicals presentin la dimissió quan l'accionista al qual representen transmeti íntegrament la participació accionarial. I que també ho facin, en el nombre que correspongui, quan aquest Accionista rebaixi la seva participació accionarial fins a un nivell que exigeixi la reducció del nombre dels seus Consellers dominicals.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable []

21. Que el consell d'administració no proposi la separació de cap conseller independent abans del compliment del període estatutari per al qual hagi estat nomenat, excepte quan hi concorri una causa justa, apreciada pel consell d'administració amb l'informe previ de la Comissió de Nomenaments. En particular, s'entendrà que hi ha una causa justa quan el conseller passi a ocupar nous càrrecs o contregui noves obligacions que li impedeixin dedicar el temps necessari a l'acompliment de les funcions pròpies del càrrec de conseller, incompleixi els deures inherents al càrrec o incorri en algunes de les circumstàncies que li facin perdre la condició d'independent, d'acord amb el que estableix la legislació aplicable.

També es podrà proposar la separació de consellers independents com a conseqüència d'ofertes públiques d'adquisició, fusions o altres operacions corporatives similars que suposin un canvi en l'estructura de capital de la Societat, quan aquests canvis en l'estructura del Consell d'Administració estiguin propiciats pel criteri de proporcionalitat assenyalat a la recomanació 16.

Compleix [X] Expliqui-ho []

22. Que les Societats estableixin regles que obliguin els consellers a informar i, si escau, dimitir en els supòsits que puguin perjudicar el crèdit i la reputació de la Societat i, en particular, els obliguin a informar el Consell d'Administració de les causes penals en les quals constin com a imputats, així com de les seves posteriors vicissituds processals.

I que si un conseller resulta processat o es dicta en contra seva una acta d'obertura de judici oral per algun dels delictes assenyalats a la legislació societària, el consell d'administració examini el cas tan aviat com sigui possible i, a la vista de les circumstàncies concretes, decideixi si pertoca o no que el Conseller continuï en el càrrec. I que de tot això el consell d'administració en doni compte, de manera raonada, en l'informe anual de govern corporatiu.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

23. Que tots els consellers expressin clarament la seva oposició quan considerin que alguna proposta de decisió sotmesa al consell d'administració pot ser contrària a l'interès social. I que també ho facin, especialment, els independents i altres consellers als quals no afecti el potencial conflicte d'interessos, quan es tracti de decisions que puguin perjudicar els accionistes no representats en el consell d'administració.

I que quan el consell d'administració adopti decisions significatives o reiterades sobre les quals el Conseller hagi formulat serioses reserves, aquest tregui les conclusions que siguin procedents i, si opta per dimitir, expliqui les raons a la carta a què es refereix la recomanació següent.

Aquesta recomanació també afecta el secretari del consell d'administració, encara que no tingui la condició de conseller.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable []

24. Que quan, tant si és per dimissió o com per un altre motiu, un conseller cessi en el càrrec abans del terme del seu mandat, n'expliqui les raons en una carta que remetrà a tots els membres del Consell d'Administració. I que, sens perjudici que aquest cessament es comuniqui com a fet rellevant, del motiu del cessament s'informi en l'informe anual de govern corporatiu.

Compleix ☒ [X] Compleix parcialment ☐ [] Expliqui-ho ☐ [] No aplicable ☐ []1

25. Que la Comissió de Nomenaments s'asseguri que els consellers no executius tenen suficient disponibilitat de temps per exercir correctament les seves funcions.

I que el Reglament del Consell estableixi el nombre màxim de consells de Societats dels quals poden formar part els Consellers.

Compleix ☒ [X] Compleix parcialment ☐ [] Expliqui-ho ☐ []

26. Que el consell d'administració es reuneixi amb la freqüència necessària per exercir amb eficàcia les seves funcions i, almenys, vuit vegades a l'any, seguint el programa de dates i assumptes que estableixi a l'inici de l'exercici, i cada conseller pot proposar individualment altres punts de l'ordre del dia inicialment no previstos.

Compleix ☒ [X] Compleix parcialment ☐ [] Expliqui-ho ☐ []

27. Que les inassistències dels consellers es redueixin als casos indispensables i es quantifiquin en l'informe anual de govern corporatiu. I que, quan s'hagin de produir, s'atorgui representació amb instruccions.

Compleix ☐ [] Compleix parcialment ☒ [X] Expliqui-ho ☐ []

En el cas d'absències inevitables, la legislació, amb l'objectiu d'evitar que es modifiqui de facto l'equilibri del consell d'administració, permet que es pot delegar en un altre conseller (els no executius només en altres no executius) –és el que estableix el Principi 14 del Codi de Bon Govern i així també ho tenen en compte els Estatuts Socials (en el seu article 37) així com el Reglament del Consell (en el seu article 17) que determinen que els Consellers hauran d'assistir personalment a les sessions del Consell. No obstant això, quan no ho puguin fer personalment, procuraran atorgar la seva representació per escrit i amb caràcter especial per a cada sessió a un altre membre del Consell incloent-hi les instruccions oportunes. Els consellers no executius tan sols ho podran fer en un altre conseller no executiu, per bé que els consellers independents només podran atorgar la seva representació a favor d'un altre conseller independent.

El Consell d'Administració valora com a bona pràctica de Govern corporatiu que en els casos d'impossibilitat d'assistir, les representacions, quan tinguin lloc, en general no es produeixin amb instruccions específiques. Això no modifica de facto l'equilibri del Consell, atès que les delegacions dels consellers no executius només es poden fer en no executius i en el cas dels independents, únicament a favor d'un altre independent, i cal recordar que, al marge de la seva tipologia, el conseller ha de defensar sempre l'interès social.

D'altra banda, com a exercici de llibertat de cada conseller, que també pot delegar amb les oportunes instruccions, tal com suggereix el Reglament del Consell, la decisió de delegar sense instruccions representa l'exercici d'autonomia de cada conseller de sospesar el que dona més valor a la seva representació i finalment decidir-se pel fet que el seu representant s'atingui al resultat del debat en seu del Consell. Això, a més, està en línia amb el que estableix la Llei sobre les facultats del President del Consell, al qual s'atribueix entre d'altres la d'estimular el debat i la participació activa dels Consellers durant les sessions, salvaguardant la seva lliure presa de posició.

Per tant, la llibertat de fer delegacions amb o sense instruccions específiques a l'elecció de cada conseller es considera una bona pràctica i, en concret, l'absència d'instruccions per facilitar la posició del mandatari per atènyer-se al tenor del debat.

28. Que quan els consellers o el secretari manifestin preocupació sobre alguna proposta o, en el cas dels Consellers, sobre la marxa de la Societat i aquestes preocupacions no quedin resoltes en el consell d'administració, a petició de qui les hagi manifestat, se'n deixi constància a l'acta.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable []

29. Que la Societat estableixi els cursos adequats perquè els consellers puguin obtenir l'assessorament necessari per a l'exercici de les seves funcions incloent-hi, si ho exigeixen les circumstàncies, assessorament extern amb càrrec a l'empresa.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

30. Que, independentment dels coneixements que s'exigeixin als consellers per a l'exercici de les seves funcions, les Societats també ofereixin als consellers programes d'actualització de coneixements quan les circumstàncies ho aconsellin.

Compleix [X] Expliqui-ho [] No aplicable []

31. Que l'ordre del dia de les sessions indiqui amb claredat els punts sobre els quals el consell d'administració haurà d'adoptar una decisió o acord perquè els consellers puguin estudiar o reclamar, amb caràcter previ, la informació necessària per a la seva adopció.

Quan, excepcionalment, per raons d'urgència, el president vulgui sotmetre a l'aprovació del consell d'administració decisions o acords que no consten en l'ordre del dia, caldrà el consentiment previ i exprés de la majoria dels consellers presents, de la qual cosa es deixarà la deguda constància en l'acta.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

32. Que els consellers siguin periòdicament informats dels moviments en l'accionariat i de l'opinió que els accionistes significatius, els inversors i les agències de qualificació tinguin sobre la Societat i el Grup.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

33. Que el president, com a responsable del funcionament eficaç del consell d'administració, a més d'exercir les funcions que té legalment i estatutàriament atribuïdes, prepari i sotmeti al consell d'administració un programa de dates i assumptes a tractar; organitzi i coordini l'avaluació periòdica del consell, així com, si escau, la del primer executiu de la Societat; sigui responsable de la direcció del consell i de l'efectivitat del seu funcionament; s'asseguri que es dedica suficient temps de discussió a les qüestions estratègiques, i acordi i revisi els programes d'actualització de coneixements per a cada conseller, quan les circumstàncies ho aconsellin.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

34. Que quan hi hagi un conseller coordinador, els estatuts o el reglament del consell d'administració, a més de les facultats que li corresponen legalment, li atribueixi les següents: presidir el consell d'administració en absència del president i dels vicepresidents, en el cas que n'hi hagi; fer-se ressò de les preocupacions dels consellers no executius; mantenir contactes amb inversors i accionistes per conèixer els seus punts de vista a l'efecte de formar-se una opinió sobre les seves preocupacions, en particular, en relació amb el govern corporatiu de la Societat; i coordinar el Pla de successió del President.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable []

35. Que el secretari del consell d'administració vetlli especialment perquè en les seves actuacions i decisions el consell d'administració tingui presents les recomanacions sobre bon govern contingudes en aquest Codi de bon govern que siguin aplicables a la societat.

Compleix [X] Expliqui-ho []

36. Que el consell d'administració en ple avalui un cop l'any i adopti, si escau, un pla d'acció que corregeixi les deficiències detectades pel que fa a:

- a) La qualitat i l'eficiència del funcionament del consell d'administració.
- b) El funcionament i la composició de les seves comissions.
- c) La diversitat en la composició i competències del consell d'administració.
- d) L'acompliment del President del consell d'administració i del primer executiu de la Societat.
- e) L'acompliment i l'aportació de cada conseller, posant especial atenció als responsables de les diferents comissions del consell.

Per a la realització de l'avaluació de les diferents comissions, es partirà de l'informe que aquestes elevin al consell d'administració, i per a la d'aquest últim, del que li elevi la Comissió de Nomenaments.

Cada tres anys, el consell d'administració serà auxiliat per a la realització de l'avaluació per un consultor extern, la independència del qual serà verificada per la Comissió de Nomenaments.

Les relacions de negoci que el consultor o qualsevol Societat del grup mantinguin amb la Societat o qualsevol Societat del seu grup, hauran de ser desglossades en l'informe anual de govern corporatiu.

El procés i les àrees avaluades seran objecte de descripció en l'informe anual de govern corporatiu.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

37. Que quan hi hagi una comissió executiva, l'estructura de participació de les diferents categories de consellers sigui similar a la del consell d'administració, i el seu secretari sigui el d'aquest últim.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable []

38. Que el consell d'administració tingui sempre coneixement dels assumptes tractats i de les decisions adoptades per la Comissió Executiva i que tots els membres del consell d'administració rebin còpia de les actes de les sessions de la Comissió Executiva.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable []

39. Que els membres de la Comissió d'Auditoria, i especialment el President, es designin tenint en compte els seus coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria o gestió de riscos, i que la majoria d'aquests membres siguin consellers independents.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

40. Que amb la supervisió de la Comissió d'Auditoria, es disposi d'una unitat que assumeixi la funció d'auditoria interna que vetlli pel bon funcionament dels sistemes d'informació i control intern i que funcionalment depengui del president no executiu del consell o del de la Comissió d'Auditoria.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

41. Que el responsable de la unitat que assumeixi la funció d'auditoria interna presenti a la Comissió d'Auditoria el pla anual de treball, informi directament de les incidències que es presentin en el seu desenvolupament i sotmeti al final de cada exercici un informe d'activitats.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable []

42. Que, a més de les previstes en la llei, corresponguin a la Comissió d'Auditoria les funcions següents:

- 1 En relació amb els sistemes d'informació i control intern:
 - a) Supervisar el procés d'elaboració i la integritat de la informació financera relativa a la Societat i, si escau, al Grup, revisant el compliment dels requisits normatius, l'adequada delimitació del perímetre de consolidació i la correcta aplicació dels criteris comptables.
 - b) Vetllar per la independència de la unitat que assumeix la funció d'auditoria interna; proposar la selecció, el nomenament, la reelecció i el cessament del responsable del servei d'auditoria interna; proposar el pressupost d'aquest servei; aprovar l'orientació i els plans de treball, assegurant-se que la seva activitat estigui enfocada principalment cap als riscos rellevants de la Societat; rebre informació periòdica sobre les seves activitats; i verificar que l'Alta Direcció tingui en compte les conclusions i les recomanacions dels informes.
 - c) Establir i supervisar un mecanisme que permeti que el empleats comuniquin, de forma confidencial i, si és possible i es considera apropiat, anònima, les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que adverteixin al si de l'empresa.
2. En relació amb l'auditor extern:
 - a) En cas de renúncia de l'auditor extern, examinar les circumstàncies que l'hagin motivat.
 - b) Vetllar perquè la retribució de l'auditor extern pel seu treball no comprometi la seva qualitat ni independència.
 - c) Supervisar que la Societat comuniqui com a fet rellevant a la CNMV el canvi d'auditor i l'acompanyi d'una declaració sobre l'eventual existència de desacords amb l'auditor sortint i, si n'hi han hagut, del seu contingut.
 - d) Assegurar que l'auditor extern mantingui anualment una reunió amb el Ple del Consell d'Administració per informar-lo sobre la feina feta i sobre l'evolució de la situació comptable i de riscos de la Societat.
 - e) Assegurar que la Societat i l'auditor extern respecten les normes vigents sobre prestació de serveis diferents dels d'auditoria, els límits a la concentració del negoci de l'auditor i, en general, les altres normes sobre independència dels auditors.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

43. Que la Comissió d'Auditoria pugui convocar qualsevol empleat o directiu de la Societat, i fins i tot disposar que compareguin sense presència de cap altre directiu.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

44. Que la Comissió d'Auditoria sigui informada sobre les operacions de modificacions estructurals i corporatives que projecti fer la Societat per a la seva anàlisi i informe previ al Consell d'Administració sobre les condicions econòmiques i l'impacte comptable i, en especial, si escau, sobre l'equació de canvi proposada.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable []

45. Que la política de control i gestió de riscos identifiqui, almenys:

- a) Els diferents tipus de risc, financers i no financers (entre altres, els operatius, tecnològics, legals, socials, mediambientals, polítics i reputacionals) als quals s'enfronta la Societat, incloent-hi entre els financers o econòmics, els passius contingents i altres riscos fora de balanç.
- b) La fixació del nivell de risc que la Societat consideri acceptable.
- c) Les mesures previstes per mitigar l'impacte dels riscos identificats, en cas que arribin a materialitzar-se.
- d) Els sistemes d'informació i control intern que s'utilitzaran per controlar i gestionar aquests riscos, incloent-hi els passius contingents o riscos fora de balanç.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

46. Que amb la supervisió directa de la Comissió d'Auditoria o, si escau, d'una comissió especialitzada del consell d'administració, hi hagi una funció interna de control i gestió de riscos exercida per una unitat o un departament intern de la Societat que tingui atribuïdes expressament les funcions següents:

- a) Assegurar el bon funcionament dels sistemes de control i gestió de riscos i, en particular, que s'identifiquen, es gestionen i es quantifiquen adequadament tots els riscos importants que afectin la Societat.
- b) Participar activament en l'elaboració de l'estratègia de riscos i en les decisions importants sobre la seva gestió.
- c) Vetllar perquè els sistemes de control i gestió de riscos mitiguin els riscos adequadament en el marc de la política definida pel consell d'administració.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

47. Que els membres de la Comissió de Nomenaments i Retribucions –o de la Comissió de Nomenaments i la Comissió de Retribucions, si estan separades– es designin procurant que tinguin els coneixements, les aptituds i l'experiència adequats a les funcions que hagin de desenvolupar i que la majoria d'aquests membres siguin consellers independents.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

48. Que les societats d'elevada capitalització tinguin una Comissió de Nomenaments i una Comissió de Remuneracions separades.

Compleix [X] Expliqui-ho [] No aplicable []

49. Que la Comissió de Nomenaments consulti al President del consell d'administració i al primer executiu de la Societat, especialment quan es tracti de matèries relatives als consellers executius.

I que qualsevol conseller pugui sol·licitar a la Comissió de Nomenaments que prengui en consideració, per si els troba idonis al seu judici, potencials candidats per cobrir vacants de conseller.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

50. Que la Comissió de Retribucions exerceixi les funcions amb independència i que, a més de les funcions que li atribueixi la llei, li corresponguin les següents:

- a) Proposar al consell d'administració les condicions bàsiques dels contractes dels alts directius.
- b) Comprovar l'observança de la política retributiva establerta per la Societat.
- c) Revisar periòdicament la política de remuneracions aplicada als consellers i alts directius, inclosos els sistemes retributius amb accions i la seva aplicació, així com garantir que la seva remuneració individual sigui proporcionada a la que es pagui als altres consellers i alts directius de la Societat.
- d) Vetllar perquè els eventuais conflictes d'interessos no perjudiquin la independència de l'assessorament extern prestat a la Comissió.
- e) Verificar la informació sobre remuneracions dels consellers i alts directius continguda en els diferents documents corporatius, inclòs l'informe anual sobre remuneracions dels Consellers.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

51. Que la Comissió de Retribucions consulti el President i el primer executiu de la Societat, especialment quan es tracti de matèries relatives als consellers executius i alts directius.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

52. Que les regles de composició i funcionament de les comissions de supervisió i control figurin en el Reglament del Consell d'Administració i que siguin coherents amb les aplicables a les comissions legalment obligatòries de conformitat amb les recomanacions anteriors, incloent-hi:
- a) Que estiguin compostes exclusivament per consellers no executius, amb majoria de consellers independents.
 - b) Que els seus Presidents siguin consellers independents.
 - c) Que el consell d'administració designi els membres d'aquestes comissions tenint presents els coneixements, les aptituds i l'experiència dels consellers i les tasques de cada Comissió, deliberi sobre les seves propostes i informes; i que reti comptes, en el primer ple del consell d'administració posterior a les seves reunions, de la seva activitat i que responguin de la feina feta.
 - d) Que les comissions puguin reclamar assessorament extern quan ho considerin necessari per a l'exercici de les seves funcions.
 - e) Que de les seves reunions se n'estengui acta, que es posarà a disposició de tots els consellers.

Compleix [X]

Compleix parcialment []

Expliqui-ho []

No aplicable []

53. Que la supervisió del compliment de les regles de govern corporatiu, dels codis interns de conducta i de la política de responsabilitat social corporativa s'atribueixi a una comissió o es reparteixi entre diverses comissions del consell d'administració, que podran ser la Comissió d'Auditoria, la de Nomenaments, la Comissió de Responsabilitat Social Corporativa, si n'hi ha, o una comissió especialitzada que el consell d'administració, en l'exercici de les seves facultats d'autoorganització, decideixi crear a aquest efecte, a les quals específicament s'atribueixin les funcions mínimes següents:
- a) La supervisió del compliment dels codis interns de conducta i de les regles de govern corporatiu de la Societat.
 - b) La supervisió de l'estratègia de comunicació i relació amb accionistes i inversors, incloent-hi els petits i mitjans accionistes.
 - c) L'avaluació periòdica de l'adequació del sistema de govern corporatiu de la Societat, a fi que compleixi la missió de promoure l'interès social i tingui en compte, segons correspongui, els legítims interessos dels altres grups d'interès.
 - d) La revisió de la política de responsabilitat corporativa de la Societat, vetllant perquè estigui orientada a la creació de valor.
 - e) El seguiment de l'estratègia i les pràctiques de responsabilitat social corporativa i l'avaluació del grau de compliment.
 - f) La supervisió i avaluació dels processos de relació amb els diferents grups d'interès.
 - g) L'avaluació de tot el relatiu als riscos no financers de l'empresa –incloent-hi els operatius, tecnològics, legals, socials, mediambientals, polítics i reputacionals.
 - h) La coordinació del procés de report de la informació no financera i sobre diversitat, de conformitat amb la normativa aplicable i els estàndards internacionals de referència.

Compleix [X]

Compleix parcialment []

Expliqui-ho []

54. Que la política de responsabilitat social corporativa inclogui els principis o compromisos que l'empresa assumeixi voluntàriament en la seva relació amb els diferents grups d'interès i identifiqui almenys:
- a) Els objectius de la política de responsabilitat social corporativa i el desenvolupament d'instruments de suport.
 - b) L'estratègia corporativa relacionada amb la sostenibilitat, el medi ambient i les qüestions socials.
 - c) Les pràctiques concretes en qüestions relacionades amb: accionistes, empleats, clients, proveïdors, qüestions socials, medi ambient, diversitat, responsabilitat fiscal, respecte dels drets humans i prevenció de conductes il·legals.
 - d) Els mètodes o sistemes de seguiment dels resultats de l'aplicació de les pràctiques concretes assenyalades en la lletra anterior, els riscos associats i la seva gestió.
 - e) Els mecanismes de supervisió del risc no financer, l'ètica i la conducta empresarial.
 - f) Els canals de comunicació, participació i diàleg amb els grups d'interès.
 - g) Les pràctiques de comunicació responsable que evitin la manipulació informativa i protegeixin la integritat i l'honor.
- Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []
55. Que la Societat informi, en un document separat o en l'informe de gestió, sobre els assumptes relacionats amb la responsabilitat social corporativa, utilitzant per a això alguna de les metodologies acceptades internacionalment.
- Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []
56. Que la remuneració dels consellers sigui la necessària per atreure i retenir els consellers del perfil desitjat i per retribuir la dedicació, qualificació i responsabilitat que el càrrec exigeixi, però no tan elevada com per comprometre la independència de criteri dels consellers no executius.
- Compleix [X] Expliqui-ho []

La dedicació exigida, les limitacions d'altres activitats professionals, les responsabilitats que comporta l'exercici del càrrec i les exigències d'experiència i coneixements han de ser degudament recompensades en l'aspecte remuneratori. No obstant això, la limitació d'altres activitats per als consellers de les entitats bancàries, les exigències de dedicació i la responsabilitat, si no van acompanyades d'una compensació adequada es poden convertir en un important obstacle que cal esquivar en el procés de selecció i incorporació de professionals com a membres de Consells d'Administració d'entitats bancàries de gran complexitat. D'altra banda, un nivell de retribució d'acord amb la qualificació, la dedicació i la responsabilitat exigides pel càrrec de conseller podria comprometre en algun cas la seva independència, pel fet que aquesta representa una part important dels seus ingressos.

57. Que se circumscriuin als consellers executius les remuneracions variables lligades al rendiment de la Societat i a l'acompliment personal, així com la remuneració mitjançant el lliurament d'accions, opcions o drets sobre accions o instruments referenciats al valor de l'acció i els sistemes d'estalvi a llarg termini, com ara plans de pensions, sistemes de jubilació o altres sistemes de previsió social.

Es podrà tenir en compte el lliurament d'accions com a remuneració als consellers no executius quan es condicioni al fet que les mantinguin fins al seu cessament com a consellers. Això no és aplicable a les accions que el conseller necessiti alienar, si escau, per satisfer els costos relacionats amb la seva adquisició.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho []

58. Que en el cas de remuneracions variables, les polítiques retributives incorporin els límits i les cauteles tècniques necessàries per assegurar que aquestes remuneracions guarden relació amb el rendiment professional dels beneficiaris i no deriven només de l'evolució general dels mercats o del sector d'activitat de la companyia o d'altres circumstàncies similars.

I, en particular, que els components variables de les remuneracions:

- a) Estiguin vinculats a criteris de rendiment que siguin predeterminats i mesurables i que aquests criteris considerin el risc assumit per a l'obtenció d'un resultat.
- b) Promoguin la sostenibilitat de l'empresa i incloguin criteris no financers que siguin adequats per a la creació de valor a llarg termini, com el compliment de les regles i els procediments interns de la Societat i de les seves polítiques per al control i la gestió de riscos.
- c) Es configurin sobre la base d'un equilibri entre el compliment d'objectius a curt, mitjà i llarg termini, que permetin remunerar el rendiment per un acompliment continuat durant un període de temps suficient per apreciar la seva contribució a la creació sostenible de valor, de manera que els elements de mesura d'aquest rendiment no girin únicament al voltant de fets puntuals, ocasionals o extraordinaris.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable []

59. Que el pagament d'una part rellevant dels components variables de la remuneració es difereixi per un període de temps mínim suficient per comprovar que s'han complert les condicions de rendiment prèviament establertes.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable []

60. Que les remuneracions relacionades amb els resultats de la Societat tinguin en compte les eventuais excepcions que constin en l'informe de l'auditor extern i minorin aquests resultats.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable []

61. Que un percentatge rellevant de la remuneració variable dels consellers executius estigui vinculat al lliurament d'accions o d'instruments financers referenciats al seu valor.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable []

62. Que una vegada atribuïdes les accions o les opcions o drets sobre accions corresponents als sistemes retributius, els consellers no puguin transferir la propietat d'un nombre d'accions equivalent a dues vegades la seva remuneració fixa anual, ni puguin exercir les opcions o drets fins a transcorregut un termini de, almenys, tres anys des de la seva atribució.

Això no és aplicable a les accions que el conseller necessiti alienar, si escau, per satisfer els costos relacionats amb la seva adquisició.

Compleix [] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [X] No aplicable []

Les accions que es lliuren com a part de la liquidació del *bonus* anual, i que té lloc amb un ajornament de 3 anys, tenen una retenció de 12 mesos des del lliurament i no han de mantenir cap import mínim una vegada superat aquest període.

En la Junta General d'Accionistes celebrada el 6 d'abril del 2017 es va aprovar la Política de Remuneració del Consell d'Administració i es va ampliar l'ajornament de tres a cinc anys aplicable a partir del 2018 (aquesta modificació s'ha fet per complir el que disposa la Guia de l'EBA sobre Polítiques de Remuneració), i es va mantenir en la Modificació de la Política de Remuneració del Consell d'Administració aprovada per la Junta General d'Accionistes celebrada el 6 d'abril del 2018.

Respecte a la prohibició de transmetre la propietat d'un nombre d'accions equivalent a dues vegades la remuneració fixa anual, en el cas de CaixaBank no s'aplica d'aquesta manera. La finalitat establerta en el Principi 25 que la remuneració dels consellers afavoreixi la consecució dels objectius empresarials i de l'interès social s'aconsegueix igualment per l'existència de clàusules *malus* i *clawback* i per la mateixa estructura de remuneració dels consellers executius, la remuneració dels quals en accions (que correspon a la meitat de la remuneració variable) està diferida amb un període de restricció de 12 mesos i a més és variable representativa d'una part limitada de la remuneració total, en absoluta coherència amb els principis prudencials de no incentiu a la presa de riscos i amb l'alineament d'objectius i evolució sostenible de l'entitat.

63. Que els acords contractuals incloguin una clàusula que permeti a la Societat reclamar el reemborsament dels components variables de la remuneració quan el pagament no hagi estat ajustat a les condicions de rendiment o quan s'hagin abonat tenint en compte dades la inexactitud de les quals quedi acreditada amb posterioritat.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable []

64. Que els pagaments per resolució del contracte no superin un import establert equivalent a dos anys de la retribució total anual i que no s'abonin fins que la Societat hagi pogut comprovar que el Conseller ha complert els criteris de rendiment prèviament establerts.

Compleix [X] Compleix parcialment [] Expliqui-ho [] No aplicable []

H. ALTRES INFORMACIONS D'INTERÈS

1. Si hi ha algun aspecte rellevant en matèria de govern corporatiu a la Societat o a les Entitats del grup que no s'hagi recollit a la resta d'apartats d'aquest informe, però que calgui incloure per recollir una informació més completa i raonada sobre l'estructura i les pràctiques de govern a l'Entitat o el seu grup, detalleu-lo breument.
2. Dins d'aquest apartat, també s'hi pot incloure qualsevol altra informació, aclariment o matís relacionat amb els anteriors apartats de l'informe en la mesura que siguin rellevants i no reiteratius.

En concret, cal indicar si la Societat està sotmesa a una legislació diferent de l'espanyola en matèria de govern corporatiu i, si escau, cal incloure aquella informació que estigui obligada a subministrar i sigui diferent de l'exigida en aquest informe.

3. La Societat també pot indicar si s'ha adherit voluntàriament a altres codis de principis ètics o de bones pràctiques, internacionals, sectorials o d'un altre àmbit. Si escau, s'ha d'identificar el codi en qüestió i la data d'adhesió. En concret, farà esment de si s'ha adherit al Codi de Bones Pràctiques Tributàries, de 20 de juliol de 2010:

CONTINUACIÓ RESPOTES:

A.5 - Respecte a la relació d'índole societària que la Fundació Bancària "la Caixa" i Criteriacaixa, SAU (societat controlada per la Fundació Bancària "la Caixa", a través de la qual ostenta la seva participació en CaixaBank) mantenen amb CaixaBank, cal mencionar que el 26 de setembre del 2017 es va fer públic que, mitjançant Decisió del Consell del Banc Central Europeu, es va considerar, tenint en compte el compliment de les condicions, que Criteriacaixa ja no exerceix el control ni una influència dominant sobre CaixaBank i, en conseqüència, ja no és la seva empresa matriu. Per aquesta raó ja no s'esmenta una relació societària entre el Grup Fundació Bancària "la Caixa" i CaixaBank, que ha passat a ser l'empresa matriu del conglomerat financer integrat per les entitats del grup que té la condició de regulades, classificant-se CaixaBank com a entitat supervisada significativa de conformitat amb l'article 6, apartat 4, del Reglament (UE) núm. 1024/2013, formant CaixaBank, juntament amb les entitats de crèdit del seu grup, un grup supervisat significatiu del qual CaixaBank és l'entitat al màxim nivell de consolidació prudencial.

A.7 - El capital social afectat en el seu moment pel Pacte Parasocial comunicat a la Societat era del 80,597%. Aquest percentatge era el que representaven les accions de CaixaBank titularitat de: Caja Navarra (actualment Fundación Bancaria Caja Navarra), Cajasol (actualment Fundación Cajasol), Caja Canarias (actualment Fundación Caja Canarias), i Caja de Burgos (actualment Fundación Caja de Burgos, Fundación Bancaria), («les Fundacions») i Fundació Bancària "la Caixa", a 1 d'agost de 2012, data de la signatura del Pacte. La dada actual que es proporciona en aquest apartat, del 40,639%, és la suma de la participació de la Fundació Bancària "la Caixa" a través de Criteriacaixa, SAU i de la participació de Fundación Bancaria Caja Canarias, que són dades públiques disponibles al web de la CNMV. En el primer cas, perquè es tracta d'una participació significativa i en el segon, per la seva condició de membre del Consell de CaixaBank. Per tant, la dada sobre el percentatge de capital afectat pel Pacte no recull la participació de les altres dues fundacions signants del Pacte (la Fundación Bancaria Caja Navarra i la Fundación Caja de Burgos, Fundación Bancaria), que, com que no són accionistes significatius ni membres del Consell d'Administració, la dada sobre les seves participacions a CaixaBank no és pública.

Continuació de «Breu descripció del pacte»:

Així mateix, es va pactar el compromís de la Fundació Bancària "la Caixa" de votar a favor del nomenament de 2 membres del Consell d'Administració de CaixaBank a proposta de «les Fundacions» i, amb la finalitat de donar estabilitat a la seva participació en el capital social de CaixaBank, «les Fundacions» van assumir un compromís de no disposició de la seva participació durant el termini de quatre anys, així com un compromís de dret d'adquisició durant dos anys a favor de les altres Fundacions en primer lloc i subsidiàriament de la Fundació Bancària "la Caixa", en el supòsit que qualsevol de «les Fundacions» volgués transmetre tota o una part de la seva participació, un cop transcorregut el termini de vigència del compromís de no disposició.

El 17 d'octubre del 2016 es van subscriure les modificacions de l'Acord d'integració entre CaixaBank, SA i Banca Cívica, SA i el Pacte d'accionistes de CaixaBank, SA, el primer subscrit el 26 de març del 2012 per la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona ("la Caixa"), CaixaBank, SA, Banca Cívica, SA i les caixes d'estalvis que en el seu moment van constituir Banca Cívica, SA, i el segon el dia 1 d'agost del 2012 per "la Caixa" i les caixes d'estalvis que van constituir Banca Cívica, S.A. Les modificacions dels acords esmentats impliquen, per una banda, que les caixes que van constituir Banca Cívica, S.A., en comptes de proposar el nomenament de dos consellers a CaixaBank, proposaran un conseller a CaixaBank, SA i un conseller a VidaCaixa, SA, filial de CaixaBank, i que la pròrroga dels acords, que es va produir de manera automàtica a començaments d'agost del 2016 per tres anys, tindrà una durada de quatre anys en comptes dels tres esmentats. El 4 d'octubre del 2018, mitjançant acord de modificació subscrit entre "les Fundacions" i Fundació Bancària "la Caixa", el pacte s'ha modificat i la Fundación Cajasol ha manifestat la seva voluntat de deixar sense efecte, pel que fa ella mateixa, l'acord d'integració entre CaixaBank, SA i Banca Cívica, SA un cop transcorreguts sis anys des de la seva signatura.

Així mateix ha estat modificat l'Expositiu III, la Clàusula 1 "Objecte del Pacte d'Accionistes" per suprimir la menció "per donar suport en el seu control a la Fundació Bancària "la Caixa", la Clàusula 3 "Consells Assessors Territorials". S'ha eliminat la Clàusula 5 "Dret d'Adquisició Preferent", de manera que la seva redacció ha quedat sense efecte. També ha quedat sense efecte el paràgraf tercer de la Clàusula sisena "Vigència del Pacte d'Accionistes".

Es manté la vigència dels compromisos en matèria d'Obra Social conjunta entre les Fundacions i la Fundació Bancària "la Caixa" amb el mateix contingut i abast que fins ara, a excepció dels compromisos entre Cajaxol i la Fundació Bancària "la Caixa", cas en el qual només es mantenen vigents els compromisos en la data d'aquest document i fins a la seva finalització.

Es manté també la vigència dels Consells Assessors Territorials de caràcter consultiu per a les Canàries, Navarra i Castella i Lleó.

Continuació de "Data de venciment del Pacte"

El 17 d'octubre del 2016 es van subscriure les modificacions de l'Acord d'integració entre CaixaBank, SA i Banca Cívica, SA i el Pacte d'accionistes de CaixaBank, SA. El primer fou subscrit el 26 de març del 2012 per la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona ("la Caixa"), CaixaBank, SA, Banca Cívica, SA i les caixes d'estalvis que en el seu moment van constituir Banca Cívica, SA, i el segon el dia 1 d'agost del 2012 per "la Caixa" i les caixes d'estalvis que van constituir Banca Cívica, SA.

La pròrroga dels acords que es va produir de manera automàtica l'1 d'agost del 2016, per tres anys, tindrà una durada de quatre anys en comptes dels tres esmentats.

A.8.- Vegeu Nota A.5 en què s'explica que des del 26 de setembre de 2017 ja no hi ha accionista de control a CaixaBank.

Sense perjudici, continuen en vigor el Protocol de gestió de la participació financera a CaixaBank i el Protocol Intern de Relacions, els orígens i el desenvolupament dels quals s'expliquen a continuació.

La Llei 26/2013, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, estableix l'obligació a les fundacions bancàries d'aprovar, en el termini de dos mesos des de la seva constitució, un protocol de gestió de la participació financera. Aquest protocol s'ha de referir, almenys, als criteris estratègics de gestió de la participació i a les relacions entre el patronat i els òrgans de govern del banc, i ha d'especificar els criteris per a les propostes de nomenaments de consellers i els criteris generals per a la realització d'operacions entre la fundació bancària i l'entitat de crèdit participada, així com els mecanismes per evitar possibles conflictes d'interès. La Fundació Bancària "la Caixa" va aprovar el 24 de juliol de 2014 el seu Protocol de gestió de la participació financera en CaixaBank, que va ser comunicat a la CNMV el 9 de desembre de 2014 després d'haver estat aprovat pel Banc d'Espanya.

El 18 de febrer de 2016, els membres del Patronat de la Fundació Bancària "la Caixa" van subscriure un nou Protocol de gestió de la participació financera a CaixaBank, SA, que va suposar l'adaptació del protocol aprovat pel Patronat el 24 de juliol de 2014 al contingut de la Circular 6/2015. El 18 de maig del 2017, el Patronat va aprovar un nou Protocol, que substitueix l'anterior, aprovat el 18 de febrer de 2016 (i modificat el 31 de març de 2016), per tal d'adaptar el seu contingut als compromisos que ha d'assumir la Fundació Bancària "la Caixa" per complir les condicions aprovades el 3 de març del 2016 i comunicades el 16 de març del 2016 pel Consell de Supervisió del Banc Central Europeu per a la desconsolidació a efectes prudencials entre Criteri i CaixaBank.

El 19 de desembre de 2016, de conformitat amb el que preveu el Protocol de Gestió de la Participació Financera, la Fundació Bancària "la Caixa", com a matriu del Grup "la Caixa", CriteriCaixa, com a accionista directe de CaixaBank, i CaixaBank, com a societat cotitzada, van subscriure un Protocol Intern de Relacions que va substituir el Protocol Previ.

El 26 de setembre del 2017 es va fer públic que, mitjançant Decisió del Consell del Banc Central Europeu, s'ha considerat que, vist el compliment de les condicions, CriteriCaixa ja no exerceix el control ni una influència dominant sobre CaixaBank i, en conseqüència, ja no és la seva empresa matriu.

I el 22 de febrer del 2018, la Fundació Bancària "la Caixa", com a matriu del Grup "la Caixa", CriteriCaixa, com a accionista directe de CaixaBank, i CaixaBank, com a societat cotitzada, van subscriure un nou Protocol Intern de Relacions, que va substituir el Protocol Previ i que té com a objectius principals els següents:

- gestionar les operacions vinculades derivades de la realització d'operacions o la prestació de serveis.
- establir mecanismes que intentin evitar l'aparició de conflictes d'interès.
- preveure l'atorgament d'un dret d'adquisició preferent a favor de la Fundació Bancària "la Caixa" en cas de transmissió per part de CaixaBank del Monte de Piedad de què és titular.
- recollir els principis bàsics d'una possible col·laboració entre CaixaBank i la Fundació Bancària "la Caixa" en temes d'RSC.
- regular el flux d'informació adequat que permeti que la Fundació Bancària "la Caixa", Criteri i CaixaBank elaborin els seus estats financers i compleixin les obligacions d'informació periòdica i de supervisió.

També constitueixen un objectiu essencial del Protocol l'acceptació i el compromís ferm de les Parts de complir les condicions establertes pel Banc Central Europeu per a la desconsolidació a efectes prudencials de Criteri a CaixaBank.

A.12 – No hi ha cap restricció a la transmissibilitat de les accions ni cap restricció al dret de vot. Sense perjudici de l'anterior, cal tenir en compte que l'article 16 i següents de la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit estableixen que qui pretengui adquirir una participació significativa (en els termes de l'article 16 de la norma) en el capital o en els drets de vot de l'entitat, o bé incrementar, directament o indirectament, la participació en aquesta de tal manera que el percentatge de drets de vot o de capital posseït sigui igual o superior al 20, 30 o 50%, o que en virtut de l'adquisició es pugui arribar a controlar l'entitat de crèdit, ha de notificar-ho prèviament al Banc d'Espanya.

Respecte de restriccions legals o estatutàries a l'exercici del dret de vot, a CaixaBank tampoc no hi ha aquestes restriccions. Tanmateix, tal com s'explica següentment a la Nota B.6, els Estatuts Socials i el Reglament de la Junta General de CaixaBank estableixen que podran assistir físicament a la Junta General els accionistes que, a títol individual o en agrupació amb altres accionistes, acreditin la titularitat de, com a mínim, mil (1.000) accions i en tinguin inscrita la titularitat en el registre d'anotacions en compte amb cinc dies d'antelació, almenys, al de celebració de la Junta.

A la Junta General Ordinària celebrada el 19 d'abril de 2012 es van aprovar certes modificacions dels Estatuts Socials. Entre d'altres, la d'especificar que, atès que la Societat permet als seus Accionistes l'exercici dels seus drets de vot i representació per mitjans de comunicació a distància, la necessitat de ser titular d'un nombre mínim de mil accions de la Societat s'aplicarà únicament als Accionistes que decideixin assistir físicament a la Junta General.

Per tant, arran d'aquesta modificació, tots i cadascun dels Accionistes poden participar a la Junta General exercint els seus drets de representació i de vot per mitjans de comunicació a distància, sense que sigui exigible la titularitat d'un nombre mínim d'accions per a l'exercici d'aquests drets per aquests mitjans.

Apartats B.1 i B.2 – A CaixaBank no hi ha diferències amb el règim de mínims respecte al quòrum de constitució de la Junta General ni respecte al règim per a l'adopció d'acords socials previstos a la Llei de societats de capital (LSC).

Arran de les modificacions dels Estatuts aprovades en la Junta General d'Accionistes del 28 d'abril del 2016, i per tal d'adaptar el text del Reglament de Junta al redactat dels Estatuts, en la mateixa Junta General es va recordar: d'una banda, modificar l'article 12 del Reglament de la Junta relatiu a la constitució de la Junta General d'Accionistes, amb la finalitat d'especificar també en aquest Reglament que el quòrum de constitució reforçat requerit per acordar l'emissió d'obligacions només serà aplicable a les emissions que siguin competència de la Junta General. I, de l'altra, incloure una excepció al termini per assistir o fer-se representar a les Juntes, i per tant, es va acordar la modificació dels articles 8 ("Dret d'assistència") i 10 ("Dret de representació") del Reglament de la Junta, per especificar expressament en relació amb els terminis de cinc (5) dies, que queden fora de perill els supòsits específics en què alguna llei aplicable a la Societat estableixi un règim que hi resulti incompatible.

B.7 - En l'Article 4 del Reglament de la Junta s'estableix que seran competències de la Junta General les que en cada moment es derivin de la legislació aplicable a CaixaBank.

C.1.8 - Continuació:

Així mateix ha estat modificat l'Expositiu III, la Clàusula 1 "Objecte del Pacte d'Accionistes" per suprimir la menció "per donar suport en el seu control a la Fundació Bancària "la Caixa", la Clàusula 3 "Consells Assessors Territorials". S'ha eliminat la Clàusula 5 "Dret d'Adquisició Preferent", de manera que la seva redacció ha quedat sense efecte. Així mateix, ha quedat sense efecte el paràgraf tercer de la Clàusula sisena "Vigència del Pacte d'Accionistes".

Es manté la vigència dels compromisos en matèria d'Obra Social conjunta entre les Fundacions i la Fundació Bancària "la Caixa" amb el mateix contingut i abast que fins ara, a excepció dels compromisos entre Cajasol i la Fundació Bancària "la Caixa", cas en el qual només es mantenen vigents els compromisos en la data d'aquest document i fins a la seva finalització.

Es manté també la vigència dels Consells Assessors Territorials de caràcter consultiu per a les Canàries, Navarra i Castella i Lleó.

C.1.13 - La remuneració dels consellers de l'exercici 2018 que s'indica en aquest apartat té en compte els aspectes següents: A

31 de desembre de 2018, el Consell d'Administració està compost per 18 membres.

El 21 de desembre de 2017 el Consell d'Administració, amb l'informe favorable previ de la Comissió de Nomenaments, i subjecte a la verificació de la seva idoneïtat per part del Banc Central Europeu, va acordar nomenar el senyor Tomás Muniesa Arantegui membre del Consell d'Administració. El senyor Tomás Muniesa Arantegui va ser nomenat conseller a proposta de l'accionista, la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", i va mantenir les seves funcions de Director General d'Assegurances i Gestió d'Actius a CaixaBank, rebent la qualificació de Conseller Executiu.

Subjecte també a la verificació del Banc Central Europeu i a proposta de la Comissió de Nomenaments, el senyor Muniesa va ser nomenat Vicepresident del Consell d'Administració i vocal de la seva Comissió Executiva. (Fet rellevant número 259.844).

El 6 d'abril de 2018, la Junta General Ordinària d'Accionistes va aprovar la ratificació i nomenament del senyor Eduardo Javier Sanchiz Irazu (conseller independent) i del senyor Tomás Muniesa Arantegui (conseller executiu), en aquest últim cas amb subjecció a la verificació de la seva idoneïtat per part del Banc Central Europeu.

El Consell d'Administració, en sessió celebrada després de la Junta General, a proposta de la Comissió de Nomenaments i subjecte a la verificació de la seva idoneïtat com a conseller per part del supervisor bancari, va acordar reelegir com a Vicepresident del Consell i membre de la Comissió Executiva el senyor Tomás Muniesa Arantegui. (Fet rellevant número 263.818)

El 26 d'abril de 2018 el senyor Tomás Muniesa Arantegui va acceptar els seus nomenaments com a conseller executiu, Vicepresident del Consell d'Administració i membre de la Comissió Executiva de CaixaBank, després de rebre les comunicacions del Banc Central Europeu sobre la seva idoneïtat per ocupar els càrrecs de conseller i Vicepresident de CaixaBank. (Fet rellevant número 264.783)

Fins al 22 de novembre de 2018, el senyor Tomás Muniesa Arantegui exercia funcions executives, data en què va renunciar a les seves funcions com a Director General d'Assegurances i Gestió d'Actius i membre del Comitè de Direcció, i va passar a tenir la categoria de Vicepresident Dominical.

Així mateix, l'1 de febrer de 2018 el Consell d'Administració va adoptar els acords relatius següents a la composició de les seves Comissions: (Fet rellevant número 261.218)

Respecte a la Comissió de Riscos, els Srs. Ibarz, Rosell i la Sra. Moraleda van ser baixa com a membres d'aquesta Comissió, i els Srs. Garralda, Sanchiz, la Sra. Usarraga i la Fundació Caja Canarias van ser nomenats nous membres d'aquesta. Respecte a la Comissió d'Auditoria i Control, el Sr. Sanchiz va ser nomenat nou membre d'aquesta.

En relació amb la Comissió de Nomenaments, el Sr. Sáinz de Vicuña (President) i la Sra. Moraleda van ser baixa com a membres, i els Srs. Reed i Minc van ser nomenats, respectivament, President i membre d'aquesta Comissió.

Respecte a la Comissió de Retribucions, el Sr. Minc i la Sra. Bassons van ser baixa com a membres, i es van incorporar com a nous membres d'aquesta els Srs. García-Bragado i Rosell.

La xifra de remuneració del Consell d'Administració no inclou la remuneració per pertinença a altres consells per representació de l'Entitat fora del grup consolidable, que puja a 609 mil euros, ni l'import de les aportacions als sistemes d'estalvi amb drets econòmics no consolidats durant l'exercici, que puja a 335 mil euros.

C.1.14 - La remuneració total dels membres de l'alta direcció inclou la remuneració del Sr. Tomás Muniesa Arantegui fins a l'abril de 2018, data en què va passar a integrar el Consell d'Administració de CaixaBank.

L'import que figura inclou la retribució fixa, en espècie i variable total assignada als membres de l'Alta Direcció. La retribució variable correspon a la part proporcional del *bonus* objectiu de l'exercici, estimant una consecució del 100%, incloent-hi també la part meritada del pla de retribució variable a llarg termini basat en accions aprovat per la Junta General d'Accionistes del 23 d'abril de 2015. Inclou les primes de l'assegurança de previsió i els beneficis discrecionals de pensió i altres prestacions a llarg termini.

La remuneració percebuda durant l'exercici 2018 per l'Alta Direcció de CaixaBank per la seva activitat de representació de l'Entitat en Consells d'Administració de societats cotitzades i d'altres amb representació, dins i fora del grup consolidable, puja a 521 milers d'euros, i figura registrada en els comptes de resultats de les societats respectives.

Els contractes laborals amb els membres del Comitè de Direcció contenen clàusules sobre indemnitzacions en cas de cessament o rescissió anticipada d'aquests.

C.1.16 - Continuació d'«Indiqui els procediments de selecció, nomenament, reelecció, avaluació i remoció dels consellers». Detalli els òrgans competents, els tràmits a seguir i els criteris que s'han d'emprar en cada un dels procediments»:

El 20 de setembre del 2018, el Consell d'Administració va aprovar la Política de selecció, diversitat i avaluació de la idoneïtat de Consellers i dels membres de l'Alta Direcció i altres titulars de funcions clau de CaixaBank i el seu grup (d'ara endavant, la «Política»), en substitució de l'anterior Política de Selecció de Consellers. La nova «Política» forma part del sistema de govern corporatiu de la Societat i recull els aspectes i compromisos principals de la Societat i el seu Grup en matèria de nomenament i selecció de consellers.

En el procés de selecció de consellers, pel que fa als requisits individuals, els candidats a consellers i els consellers han de reunir els requisits d'idoneïtat necessaris per a l'exercici del seu càrrec d'acord amb el que disposa la normativa aplicable. En concret, han de tenir una honorabilitat comercial i professional reconeguda, disposar dels coneixements i l'experiència adequats per desenvolupar les seves funcions i estar en disposició d'exercir un bon govern de la Societat.

També es tindran en compte les condicions que la estableix normativa vigent en relació amb la composició del Consell d'Administració en el seu conjunt. En particular, la composició del Consell d'Administració en el seu conjunt haurà de reunir coneixements, competències i experiència suficients en el govern d'entitats de crèdit per entendre adequadament les activitats de la Societat, inclosos els seus riscos principals, i per assegurar la capacitat efectiva del Consell d'Administració per prendre decisions de forma independent i autònoma en interès de la Societat.

La Comissió de Nomenaments, amb l'assistència de la Secretaria General i del Consell, tenint en compte l'equilibri de coneixements, experiència, capacitat i diversitat necessaris i existents en el Consell d'Administració, elabora i manté actualitzada una matriu de competències, que aprova el Consell d'Administració.

Si escau, els resultats de l'aplicació de la matriu poden servir per identificar necessitats futures de formació o àrees que cal reforçar en futurs nomenaments.

El procediment de selecció dels membres del Consell que s'estableix en la «Política» es complementarà, en aquells aspectes que resultin d'aplicació, amb el que preveu el Protocol de Procediments d'Avaluació de la Idoneïtat i Nomenaments de Consellers i membres d'Alta Direcció i altres titulars de funcions clau de CaixaBank (el «Protocol d'Idoneïtat», d'ara endavant) o norma interna equivalent existent en cada moment.

En el Protocol d'Idoneïtat s'estableixen les unitats i els procediments interns de la Societat per dur a terme la selecció i l'avaluació contínua dels membres del seu Consell d'Administració, els directors generals i assimilats, els responsables de les funcions de control intern i altres llocs clau de CaixaBank, tal com es defineixen en la legislació aplicable. D'acord amb el «Protocol d'Idoneïtat», és al Ple del Consell d'Administració a qui correspon avaluar la idoneïtat per a l'exercici del càrrec de conseller, que ho fa partint de la proposta d'informe que elabora la Comissió de Nomenaments. A més del procediment previst per a l'avaluació prèvia al nomenament com a Conseller, el Protocol d'Idoneïtat també estableix els procediments per a una avaluació continuada del Conseller i per a una avaluació per circumstàncies sobrevingudes que puguin afectar la seva idoneïtat per a l'exercici del càrrec.

Els Consellers han de cessar en el càrrec quan hagi transcorregut el període per al qual van ser nomenats, quan ho decideixi la Junta General en ús de les atribucions que té conferides legalment o estatutàriament i quan hi renunciïn.

Els consellers hauran de posar el seu càrrec a disposició del Consell d'Administració en els supòsits enumerats a l'apartat C.1.19 següent i formalitzar, si aquest ho considera convenient, la dimissió corresponent.

Si un Conseller cessa en el seu càrrec abans del terme del mandat ha d'explicar-ne les raons en una carta que haurà de remetre a tots els membres del Consell d'Administració.

C.1.27 - Sens perjudici de la resposta donada a l'apartat, es fa constar que en el procés del Sistema Intern de Control de la Informació Financera (SCIIF), els estats financers a 31 de desembre de 2018, que formen part dels comptes anuals, són objecte de certificació pel Director Executiu d'Intervenció, Control de Gestió i Capital de la Societat.

D.7 - A Espanya, de les societats que integren el Grup CaixaBank, només cotitza el banc mateix. No obstant això, per raons de transparència, cal mencionar que dins el Grup CaixaBank hi ha una altra societat que va estar admesa a cotització a Portugal fins al 14 de desembre passat. Es tracta del Banco BPI, S.A., amb el qual CaixaBank té signat un Protocol Intern de Relacions, els objectius principals del qual són:

- gestionar les operacions vinculades derivades de la realització d'operacions o la prestació de serveis, respectant l'interès social de les dues entitats i identificant els serveis que CaixaBank presta o pugui prestar a les Societats del Grupo BPI i els que les Societats del Grupo BPI presten o puguin prestar, al seu torn, a les Societats del Grup CaixaBank, i fixant els criteris generals per fer-ho en un marc d'autonomia, transparència, reciprocitat i subjecció a condicions de mercat.

- establir, sens perjudici del que assenyalava l'apartat anterior, mecanismes que intentin evitar l'aparició de conflictes d'interès derivats de la circumstància de ser CaixaBank accionista de control de BPI;
- regular el flux d'informació adequat que permeti a CaixaBank, com a entitat matriu del grup de què forma part BPI, complir els seus requisits de gestió, les obligacions legals i les sol·licituds o els requeriments dels seus supervisors, entre d'altres, l'elaboració dels seus estats financers i el compliment de les obligacions d'informació periòdica i de supervisió davant el Banc Central Europeu, el Banc d'Espanya i altres organismes supervisors i de resolució competents; tot l'anterior, sens perjudici de permetre el flux d'informació que BPI pugui necessitar de CaixaBank pel que fa a les seves entitats supervisors.

E.1 – Continuació Resposta:

- Marc de Control Intern que proporciona un grau de seguretat raonable en la consecució dels objectius del Grup. El Marc de Control Intern és el conjunt de regles i controls que regeixen l'estructura organitzativa i operativa del Grup, inclosos els processos de report i les funcions de gestió de riscos, compliment i auditoria interna. En línia amb les directrius dels reguladors i les millors pràctiques del sector, es configura a partir del «model de tres línies de defensa»:
 1. La primera línia de defensa està formada per les unitats de negoci i de suport del Grup, que són les àrees prenedores de risc, responsables de desenvolupar i mantenir controls efectius sobre els seus negocis corresponents, així com d'identificar, gestionar i mesurar, controlar, mitigar i comunicar els riscos principals que originen en l'exercici continu de la seva activitat.
 2. La segona línia de defensa actua de forma independent de les unitats de negoci i fa la identificació, el mesurament, el seguiment i el report dels riscos, estableix les polítiques de gestió i els procediments de control i és responsable de la revisió de la seva aplicació per part de la primera línia.
 3. La funció d'auditoria interna exerceix també l'activitat de control, com a tercera línia de defensa, de forma independent de les línies primera i segona, i proporciona una revisió independent i objectiva sobre la qualitat i l'eficàcia del sistema de control intern del banc.

Vegeu més informació sobre les Unitats de Control a l'apartat E.6 i a la Nota 3 dels Comptes Anuals Consolidats del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2018.

E.2. – Continuació Resposta:

Òrgans col·legiats dins l'àmbit de riscos

L'Alta Direcció del Grup, en el marc de les atribucions delegades pel Consell i les seves Comissions, configura els diversos comitès per al govern, la gestió i el control del risc. Queden fora de la seva responsabilitat directa el Risc Reputacional, el Risc Legal i Regulatori, inclòs el risc fiscal, i el Risc de Conducta i Compliment, tots els quals depenen de la Subdirecció General de Compliance. En primera instància, es detallen els Comitès de primer nivell i posteriorment aquells de segon nivell que tenen una responsabilitat rellevant en l'àmbit dels riscos del Grup.

Comitès relacionats amb la funció de riscos:

- Comitè Permanent de Crèdits: sanciona de manera col·legiada les operacions d'actiu d'acord amb les facultats conferides pel Consell d'Administració.
- Comitè Global del Risc: òrgan dependent de la Comissió de Riscos en tots els assumptes vinculats amb la gestió dels riscos del Grup relatius a metodologies d'avaluació, polítiques d'admissió, recuperació i mitigació, seguiment, *reporting* i control dels riscos del grup bancari. Sota la presidència de la Risk Management Function, gestiona, controla i monitora de forma global els riscos inclosos en el Catàleg de Riscos Corporatiu, així com les implicacions en la gestió de la solvència i el consum de capital.

Comitès que reporten al Comitè Global del Risc

- Comitè de Polítiques de Risc
- Comitè Global de Morositat i Recuperacions
- Comitè de Risc Operacional
- Comitè de Models i Paràmetres
- Comitè d'Impairment
- Comitè de Responsabilitat Corporativa i Reputació
- Comitè de Risc Penal

Per obtenir-ne més informació, vegeu la nota 3 dels Comptes Anuals Consolidats del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2018.

G.26 - Segons el que estableix l'article 7.2 del Reglament de Consell, correspon al President la facultat ordinària de fixar l'ordre del dia de les reunions del Consell, dirigint les discussions i deliberacions en els seus debats. Dit això, cada Conseller pot sol·licitar incloure altres punts a l'ordre del dia que no estaven inicialment previstos.

H. ALTRES INFORMACIONS D'INTERÈS

3. La Societat també pot indicar si s'ha adherit voluntàriament a altres codis de principis ètics o de bones pràctiques, internacionals, sectorials o d'un altre àmbit. Si escau, s'ha d'identificar el codi en qüestió i la data d'adhesió. En particular, farà esment de si s'ha adherit al Codi de Bones Pràctiques Tributàries, de 20 de juliol de 2010.

Pacte Mundial de Nacions Unides

CaixaBank ocupa, des del 2012, la Presidència de la Xarxa Espanyola del Pacte Mundial de les Nacions Unides, amb la qual impulsa l'avenç i dels seus deu principis, basats en drets humans, laborals, mediambientals i de lluita contra la corrupció.

Women's Empowerment Principles

L'any 2013, CaixaBank s'adhereix a la iniciativa de l'ONU Dones i el Pacte Mundial de les Nacions Unides: Women's Empowerment Principles. Amb aquesta signatura assumeix el compromís públic d'alinejar les seves polítiques per fer avançar la igualtat

Principis de Banca Responsable

CaixaBank s'ha sumat el 2018 als Principis de Banca Responsable, llançats per la Iniciativa Financera del Programa de Nacions Unides per al Medi Ambient (UNEP FI, per les seves sigles en anglès). Els Principis tenen com a objectiu alinear l'actuació del sector financer amb la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides i els Acords de París sobre canvi climàtic.

Iniciativa Financera del Programa de Nacions Unides per al Medi Ambient – UNEP FI

El 2018, CaixaBank s'ha adherit a aquesta aliança, en què les entitats financeres reconeixen públicament el paper tan important que juguen per aconseguir que la nostra economia i el nostre estil de vida siguin sostenibles. A més, els signataris també es comprometen a integrar consideracions ambientals i socials en tots els nivells de la seva entitat i de les seves operacions.

Principis d'Equador

Signants dels Principis d'Equador des de l'any 2007. Representa el compromís de considerar i gestionar els riscos socials i mediambientals en l'avaluació i finançament de projectes d'inversió superiors a 10 milions de dòlars, així com de préstecs corporatius lligats a projectes amb un import global superior a 100 milions de dòlars.

Principis d'Inversió Responsable de Nacions Unides – UNPRI

VidaCaixa, companyia dedicada a la comercialització d'assegurances de vida i a la gestió de plans de pensions, i CaixaBank Asset Management, la gestora de fons d'inversió del banc, les dues integrades a CaixaBank, estan adherides des del 2009 i el 2016, respectivament, a aquests principis, que tenen en compte criteris socials, mediambientals i de bon govern en les seves decisions

Xarxa de la diversitat

Codi que signen voluntàriament les empreses i institucions per fomentar el seu compromís envers els principis fonamentals d'igualtat; el comportament respectuós amb el dret d'inclusió de totes les persones en l'entorn laboral i social; el reconeixement dels beneficis que ofereix la diversitat cultural, demogràfica i social en les organitzacions; la implementació de polítiques concretes per afavorir un entorn laboral lliure de prejudicis en matèria de treball, formació i promoció, i el foment de programes de no discriminació de grups desfavorits. CaixaBank s'hi va adherir l'any 2012.

Més dones, millors empreses

Signant, amb el Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, d'aquesta iniciativa pionera i un dels compromisos més importants i de més rellevància entre el Govern d'Espanya i el sector empresarial per avançar cap a una participació més equilibrada de dones i homes en els llocs d'alta responsabilitat de les empreses. Adherits des del 2014.

Observatori Generació i Talent

Entitat sociocol·laboradora de l'Observatori Generació i Talent, òrgan per a la recerca, anàlisi i formació en matèria de diversitat generacional i el seu impacte en la realitat socioeconòmica i laboral en les organitzacions. Adherits des del

Principis dels Bons Verds

CaixaBank és signant des de 2015 d'aquests principis. Es tracta d'unes guies d'aplicació voluntària per als participants en l'emissió de bons (asseguradores, emissors i inversors), que categoritzen els diferents tipus de bons

Grup Espanyol per al Creixement Verd

Des del 2016, CaixaBank és una de les companyies fundadores d'aquesta associació empresarial, que intenta contribuir a l'impuls d'una baixa en carboni compatible amb el creixement econòmic i la generació de llocs de

RE100

Des del 2016, CaixaBank forma part d'aquesta iniciativa global i col·laborativa d'empreses compromeses per una energia 100% renovable i marcat l'objectiu públic que, l'any 2018, el 100% de l'energia elèctrica contractada provingui de fonts d'energia renovable.

CUP

CaixaBank és signant, des del 2012, de CDP, una organització independent i sense ànim de lucre que treballa per la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i per un ús sostenible de l'aigua. D'acord amb aquesta adhesió, i com a mostra del seu compromís amb l'entorn, CaixaBank es compromet a mesurar, fer pública, gestionar i compartir la seva informació ambiental.

Programa d'acords voluntaris per a la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH)

El 2015, a través d'aquest programa, impulsat per l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic, CaixaBank s'ha compromès voluntàriament a fer el seguiment de les seves emissions i a establir mesures que contribueixin a la seva reducció, més enllà del que obliga la

Directrius de l'OCDE per a empreses internacionals

CaixaBank segueix aquestes guies, que promouen una conducta empresarial sostenible i

Codi de Bones Pràctiques Tributàries

Des del 2015, CaixaBank està adherida al Codi de Bones Pràctiques Tributàries i el compleix. Aquest Codi es va elaborar en el marc del col·laboració amb l'Agència

A més, CaixaBank, a través de la seva sucursal a Londres, està voluntàriament adscrita al Codi de Pràctiques Tributàries per a Bancs impulsat per les autoritats fiscals del Regne Unit.

Codi de Bones Pràctiques per a la reestructuració viable dels deutes amb garantia hipotecària sobre la residència

El 15 de març de 2012, CaixaBank es va adherir al Codi de Bones Pràctiques per a la reestructuració viable dels deutes amb garantia hipotecària sobre l'habitatge habitual aprovat pel Govern espanyol. Aquesta adhesió respon al fet que el Codi atén un dels seus objectius fundacionals: la seva tradicional lluita contra l'exclusió social i financera.

Pla Nacional d'Educació

Des del 2010, CaixaBank està adherida al Pla Nacional d'Educació Financera, promogut pel Banc d'Espanya i la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV), que té com a objectiu millorar el coneixement financer de la

Per a més informació, es pot accedir a l'apartat de «Responsabilitat Corporativa» situat dins la Secció d'«Informació Corporativa» del web corporatiu de CaixaBank, o directament a l'enllaç següent: http://www.caixabank.com/responsabilidadcorporativa/modelofinanzasresponsables/iniciativasyalianzas_es.html

Aquest informe anual de govern corporatiu ha estat aprovat pel Consell d'Administració de la societat, en la sessió de data:

21/02/2019

Indiqui si hi ha hagut consellers que hi hagin votat en contra o s'hagin abstingut.

[] Sí
[✓] No

La versió del nostre informe és una traducció de l'original, el qual va ser preparat en castellà. S'han pres totes les mesures necessàries per tal que la traducció sigui una representació el més acurada possible. Tot i això, en tots els aspectes d'interpretació de la informació, punts de vista i opinions, la versió original del nostre informe preval per davant d'aquesta traducció.

Informe d'auditor en relació amb la "Informació relativa al sistema de control intern sobre la informació financera (SCIIF)" de CaixaBank, S.A. corresponent a l'exercici 2018

Al Consell d'Administració de CaixaBank, S.A.,

D'acord amb la sol·licitud del Consell d'Administració de CaixaBank, S.A., (en endavant, l'entitat) i amb la nostra carta de proposta amb data 11 de desembre de 2018, hem aplicat determinats procediments sobre la "Informació relativa a l'SCIIF" adjunta inclosa a l'apartat "F. Sistemes interns de control i gestió de riscos en relació amb el procés d'emissió de la informació financera (SCIIF)" de l'Informe anual de govern corporatiu de CaixaBank, S.A., corresponent a l'exercici 2018, en el qual es resumeixen els procediments de control intern de l'entitat en relació amb la informació financera anual.

El Consell d'Administració és responsable d'adoptar les mesures adients per garantir raonablement la implantació, el manteniment i la supervisió d'un adequat sistema de control intern així com del desenvolupament de millores d'aquest sistema i de la preparació i l'establiment del contingut de la informació relativa al SCIIF adjunta.

En aquest sentit, cal tenir en compte que, independentment de la qualitat del disseny i de l'operativitat del sistema de control intern adoptat per l'entitat en relació amb la informació financera anual, aquest només pot permetre una seguretat raonable, però no absoluta, en relació amb els objectius que persegueix, ateses les limitacions inherents a tot sistema de control intern.

Durant el nostre treball d'auditoria dels comptes anuals i d'acord amb les normes tècniques d'auditoria, la nostra avaluació del control intern de l'entitat ha tingut com a propòsit únic permetre'ns establir l'abast, la naturalesa i el moment de realització dels procediments d'auditoria dels comptes anuals de l'entitat. Per tant, la nostra avaluació del control intern, a l'efecte d'aquesta auditoria de comptes, no ha tingut l'extensió suficient per permetre'ns emetre una opinió específica sobre l'eficàcia d'aquest control intern sobre la informació financera anual regulada.

A l'efecte d'emetre aquest informe, hem aplicat exclusivament els procediments específics descrits a continuació i indicats a la Guia d'actuació sobre l'informe de l'auditor referit a la informació relativa al sistema de control intern sobre la informació financera de les entitats cotitzades, publicada per la Comissió Nacional del Mercat de Valors (des d'ara, CNMV) a la seva pàgina web, que estableix el treball que cal fer, el seu abast mínim i el contingut d'aquest informe. Com que el treball que resulta d'aquests procediments té, en tot cas, un abast reduït i substancialment menor que el d'una auditoria o que el d'una revisió sobre el sistema de control intern, no expressem una opinió sobre la seva efectivitat, ni sobre el seu disseny ni sobre la seva eficàcia operativa, en relació amb la informació financera anual de l'entitat corresponent a l'exercici 2018 que es descriu en la informació relativa a l'SCIIF adjunta. En conseqüència, si haguéssim aplicat procediments addicionals als esmentats tot seguit o si haguéssim fet una auditoria o una revisió sobre el sistema de control intern en relació a la informació financera anual regulada, s'hi podrien haver posat de manifest altres fets o aspectes sobre els quals us hauríem informat.

Així mateix, atès que aquest treball especial no constitueix una auditoria de comptes ni és sotmès a la Llei d'auditoria de comptes, no expressem una opinió d'auditoria en els termes que preveu la normativa esmentada.

PricewaterhouseCoopers Auditores, S.L., Pº de la Alameda, 35 Bis, 46023 Valencia, España
Tel.: +34 963 036 900 / +34 902 021 111, Fax: +34 963 036 901, www.pwc.es

Tot seguit es relacionen els procediments aplicats:

1. Lectura i comprensió de la informació preparada per l'entitat en relació amb l'SCIIF — informació de desglossament inclosa a l'informe de gestió— i avaluació de si aquesta informació tracta la totalitat de la informació requerida d'acord amb el contingut mínim descrit a l'apartat F, relatiu a la descripció de l'SCIIF, del model de l'IAGC segons s'estableix a la Circular núm. 5/2013, de 12 de juny, de la CNMV, modificada posteriorment per la Circular núm. 7/2015, de 22 de desembre, de la CNMV i per la Circular núm. 2/2018, de 12 de juny, de la CNMV.
2. Preguntes al personal encarregat de l'elaboració de la informació detallada en el punt 1 anterior per tal de: i) entendre el procés seguit en l'elaboració; ii) obtenir informació que permeti avaluar si la terminologia utilitzada s'ajusta a les definicions del marc de referència; iii) obtenir informació sobre si els procediments de control descrits estan implantats i en funcionament a l'entitat.
3. Revisió de la documentació explicativa que dona suport a la informació detallada en el punt 1 anterior, i que comprendrà, principalment, la documentació directament posada a disposició dels responsables de formular la informació descriptiva de l'SCIIF. En aquest sentit, la documentació inclou informes elaborats per la funció d'auditoria interna, l'alta direcció i altres especialistes interns o externs en les seves funcions de suport a la Comissió d'Auditoria i Control.
4. Comparació de la informació detallada al punt 1 anterior amb el coneixement de l'SCIIF de l'entitat obtingut com a resultat d'aplicar els procediments realitzats en el marc dels treballs de l'auditoria de comptes anuals.
5. Lectura d'actes de reunions del Consell d'Administració, de la Comissió d'Auditoria i Control i d'altres comissions de l'entitat a l'efecte d'avaluar la consistència entre els afers que s'hi tracten en relació a l'SCIIF i a la informació detallada en el punt 1 anterior.
6. Obtenció de la carta de manifestacions relativa al treball fet signada pels responsables de preparar i formular la informació detallada en el punt 1 anterior.

Com a resultat dels procediments aplicats sobre la informació relativa a l'SCIIF, no s'han posat de manifest inconsistències o incidències que puguin afectar-la.

Aquest informe s'ha elaborat exclusivament en el marc dels requeriments establerts a l'article 540 del text refós la Llei de societats de capital, per la Circular núm. 5/2013, de 12 de juny, de la CNMV, modificada per la Circular núm. 7/2015, de 22 de desembre, de la CNMV i per la Circular núm. 2/2018, de 12 de juny, de la CNMV a l'efecte de la descripció de l'SCIIF en els informes anuals de govern corporatiu.

PricewaterhouseCoopers Auditores, S.L.

PRICEWATERHOUSECOOPERS AUDITORES, S.L.

Original en castellà signat per
Ramon Aznar i Pascua

22 de febrer de 2019

CAIXABANK, SA

ANNEX IAGC 2018

C.2.1. Detalli totes les comissions del Consell d'Administració, els seus membres i la proporció de consellers executius, dominicals i d'altres externs que les integren: Expliqui les funcions que té delegades o atribuïdes aquesta comissió diferents de les ja s'hagin descrit en l'apartat C.1.10 i descrigui'n els procediments i les regles d'organització i funcionament. Per a cadascuna d'aquestes funcions, assenyali les seves actuacions més importants durant l'exercici i com ha exercit en la pràctica cadascuna de les funcions que té atribuïdes, bé en la llei, en els estatuts socials o en altres acords societaris.

COMISSIÓ EXECUTIVA

Breu descripció

La Comissió Executiva, la seva organització i les seves comeses estan regulades bàsicament en l'article 39 dels Estatuts Socials i en els articles 12 i 13 del Reglament del Consell d'Administració.

1) Organització i funcionament

Les facultats d'aquesta Comissió seran les que, en cada cas, li delegui el Consell, amb els límits previstos en la Llei, en els Estatuts Socials i en el Reglament del Consell d'Administració.

La Comissió Executiva es reunirà totes les vegades que sigui convocada pel seu President o qui l'hagi de substituir a falta d'aquest, com és en els casos de vacant, absència o impossibilitat, i s'entendrà vàlidament constituïda quan concorrin a les seves reunions, presents o representats, la majoria dels seus membres.

La designació de membres de la Comissió Executiva i la delegació permanent de facultats del Consell en aquesta requeriran el vot favorable d'almenys dos terços dels membres del Consell d'Administració.

La Comissió Executiva haurà d'informar el Consell dels principals assumptes tractats i de les decisions que s'hagin pres en les seves sessions.

Seràn el President i el Secretari de la Comissió Executiva els qui al seu torn ho siguin del Consell d'Administració.

Els acords de la Comissió s'adoptaran per majoria dels membres concurrents presents o representats i seran vàlids i vinculants sense necessitat de ratificació posterior pel Ple del Consell d'Administració, sense perjudici del que preveu l'article 4.5 del Reglament del Consell.

2) Responsabilitats

La Comissió Executiva té delegades pel Consell totes les competències i facultats legalment i estatutàriament delegables. A efectes interns, té les limitacions que estableix l'article 4.5 del Reglament del Consell.

3) Actuacions durant l'exercici

Hi ha matèries recurrents que es tracten en la Comissió, com ara:

- Informació sobre la situació econòmica general i les dades més rellevants sobre CaixaBank, entre les quals s'inclouen el seguiment del Pla Estratègic, dels resultats comptables, de l'evolució de l'activitat comercial i financera, de la cotització borsària, de les reaccions d'inversors i analistes a les diferents decisions de la Societat, els acords adoptats sobre temes de personal, nomenaments i altres variacions produïdes en la plantilla i les operacions de valors fetes des de l'última reunió de la Comissió.
- Concessió de crèdits i avals.
- Vendes d'immobles.
- Acords relatius a les societats participades, entre altres: aportacions de capital, modificació d'estatuts socials, repartiment de reserves, modificacions en la composició dels òrgans de govern, concessió de poders, compravenda d'accions o participacions, dissolució i extinció de societats i delegacions per a l'assistència a juntes.
- Anàlisi d'operacions corporatives d'inversió o desinversió.

COMISSIÓ D'AUDITORIA I CONTROL

Breu descripció

La Comissió d'Auditoria i Control, la seva organització i les seves comeses es regulen, bàsicament, en els articles 40 dels Estatuts Socials i 14 del Reglament del Consell d'Administració i en la normativa aplicable.

1) Organització i funcionament

La Comissió d'Auditoria i Control estarà formada exclusivament per consellers no executius, en el nombre que determini el Consell d'Administració, entre un mínim de tres (3) i un màxim de set (7). La majoria dels membres de la Comissió d'Auditoria i Control seran independents i un (1) serà designat tenint en compte els seus coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria o ambdues.

Adicionalment, el Consell d'Administració procurarà que els membres de la Comissió d'Auditoria i Control, i en especial el seu President, tinguin els coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria o gestió de riscos, i també, en aquells altres àmbits que puguin resultar adequats per al compliment en el seu conjunt de les seves funcions per la Comissió d'Auditoria i Control.

En el seu conjunt, i sens perjudici de procurar afavorir la diversitat, els membres de la Comissió d'Auditoria i Control, que seran designats tenint en compte la capacitat de dedicació necessària per a l'acompliment de les funcions que els siguin encomanades, tindran els coneixements tècnics pertinents en relació amb l'activitat de la Societat.

La Comissió d'Auditoria i Control es reunirà, d'ordinari, trimestralment per tal de revisar la informació financera preceptiva que s'hagi de remetre a les autoritats, així com la informació que el Consell d'Administració hagi d'aprovar i incloure en la seva documentació pública anual, casos en els quals comptarà amb la presència de l'auditor intern i, si emet algun tipus d'informe de revisió, de l'auditor de comptes. Almenys una part d'aquestes reunions es faran sense la presència de l'equip directiu, de manera que es puguin discutir les qüestions específiques que sorgeixin de les revisions fetes.

La Comissió d'Auditoria i Control designarà del seu si un President d'entre els Consellers independents. El President haurà de ser substituït cada quatre (4) anys, i podrà ser reelegit un cop transcorregut el termini d'un (1) any des del cessament. El President de la Comissió actuarà com el seu portaveu en les reunions del Consell d'Administració i, si escau, de la Junta General d'accionistes de la Societat.

Així mateix designarà un Secretari i podrà designar un Vicesecretari, els quals pot ser que no en siguin membres. En cas de no fer aquestes designacions actuarà com a tal el del Consell. Correspondrà al Secretari ajudar el President de la Comissió a planificar les seves reunions i recopilar i distribuir la informació necessària amb l'antelació adequada, així com aixecar acta de les reunions.

La Comissió d'Auditoria i Control establirà un pla de treball anual, que tindrà en compte les activitats principals de la Comissió durant l'exercici.

Els membres de l'equip directiu o del personal de la Societat estaran obligats a assistir a les sessions de la Comissió d'Auditoria i Control i a oferir-li la seva col·laboració i accés a la informació de què disposin quan la Comissió així ho sol·liciti, i la Comissió podrà decidir que compareguin sense presència de cap altre directiu. La Comissió també podrà requerir l'assistència a les seves sessions dels auditors de comptes de la Societat, així com d'altres persones, per bé que únicament per invitació del President de la Comissió i només per tractar aquells punts concrets de l'agenda per als quals siguin citats.

La Comissió d'Auditoria i Control haurà d'establir un canal de comunicació efectiu i periòdic amb els seus interlocutors habituals, que correspondrà normalment al President de la Comissió i, entre d'altres, amb la direcció de la Societat, en particular, la direcció financera, el responsable d'auditoria interna i l'auditor principal responsable de l'auditoria de comptes. En particular, la comunicació entre la Comissió d'Auditoria i Control i l'auditor extern haurà de ser fluida, contínua i conforme amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes, i no haurà de menyscar la independència de l'auditor ni l'eficàcia amb què es fa l'auditoria o amb què es desenvolupen els procediments d'auditoria.

La Comissió d'Auditoria i Control podrà accedir de manera adequada, oportuna i suficient a qualsevol informació o documentació de què disposi la Societat, així com recollir l'assessorament d'experts externs quan ho cregui necessari per al compliment adequat de les seves funcions.

La Societat haurà de facilitar a la Comissió d'Auditoria i Control recursos suficients perquè pugui complir les seves funcions.

Quedarà vàlidament constituïda quan hi concorrin, presents o representats, la majoria dels seus membres. Els acords s'adoptaran per majoria de membres concurrents, presents o representats, i s'aixecarà acta dels acords adoptats en cada sessió, dels quals es donarà compte al ple del Consell, remetent o lliurant còpia de l'acta a tots els membres del Consell.

A través del seu President, la Comissió donarà compte al Consell de la seva activitat i de la tasca realitzada, en les reunions previstes a l'efecte, o en la immediatament posterior quan el President ho consideri necessari.

Elaborarà un informe anual sobre el seu funcionament, en què destacarà les incidències principals sorgides, si n'hi ha, en relació amb les funcions que li són pròpies, que servirà com a base, entre d'altres, si escau, de l'avaluació del Consell d'Administració. A més, quan la Comissió ho consideri oportú, inclourà en aquest informe propostes de millora.

En particular, l'informe de la Comissió d'Auditoria i Control inclourà, entre altres matèries, les activitats significatives realitzades durant el període i informarà d'aquelles que s'hagin dut a terme amb la col·laboració d'experts externs, i publicarà aquest informe al web de la Societat amb antelació suficient a la celebració de la Junta General Ordinària.

2) Responsabilitats

Sense perjudici de qualssevol altres funcions que li puguin ser assignades en cada moment pel Consell d'Administració, la Comissió d'Auditoria i Control ha d'exercir les funcions bàsiques següents:

En relació amb la supervisió de la informació financera:

- (i) informar la Junta General d'Accionistes sobre les qüestions que es plantegin en matèries que siguin competència de la Comissió i, en particular, sobre el resultat de l'auditoria, explicant com aquesta ha contribuït a la integritat de la informació financera i la funció que la Comissió ha desenvolupat en aquest procés;
- (ii) supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera preceptiva relativa a la Societat i, si escau, el Grup, revisant els comptes de la Societat, el compliment dels requisits normatius en aquesta matèria, l'adequada delimitació del perímetre de consolidació i la correcta aplicació dels principis de comptabilitat generalment acceptats. I, en concret, conèixer, entendre i supervisar l'eficàcia del sistema de control intern i la informació financera (SCIIF), conclouent sobre el grau de confiança i fiabilitat del sistema, així com informar les propostes de modificació de principis i criteris comptables suggerides per la direcció per tal de garantir la integritat dels sistemes d'informació comptable i financera, inclosos el control financer i operatiu, i el compliment al respecte de la legislació aplicable. La Comissió podrà presentar recomanacions o propostes al Consell d'Administració adreçades a salvaguardar la integritat de la informació financera preceptiva;
- (iii) vetllar perquè el Consell d'Administració procuri presentar els Comptes Anuals a la Junta General d'accionistes sense limitacions ni excepcions en l'informe d'auditoria i que, en el supòsit excepcional en què hi hagi excepcions, tant el President de la Comissió com els auditors expliquin amb claredat als accionistes el contingut i abast d'aquestes limitacions o excepcions;
- (iv) informar, amb caràcter previ, el Consell d'Administració sobre la informació financera, i no financera relacionada, que la Societat hagi de fer pública periòdicament als mercats i als seus òrgans de supervisió;

En relació amb la supervisió del control intern i de l'auditoria interna:

- (v) supervisar l'eficàcia dels sistemes de control intern, així com discutir amb l'auditor de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern que, si escau, es detectin en el desenvolupament de l'auditoria, tot això sense trencar la seva independència. A aquests efectes, i si escau, podrà presentar recomanacions o propostes al Consell d'Administració i el termini corresponent per al seu seguiment;
- (vi) supervisar l'eficàcia de l'auditoria interna, i en concret que la unitat d'auditoria interna vetlli pel bon funcionament dels sistemes d'informació i control intern i en comprovi l'adequació i la integritat; vetllar per la independència i l'eficàcia de la funció d'auditoria interna i proposar la selecció, el nomenament, la reelecció i el cessament del seu responsable; proposar el pressupost d'aquest servei; aprovar l'orientació i els seus plans de treball i assegurar-se que la seva activitat estigui enfocada principalment als riscos rellevants de la Societat; rebre informació periòdica de les seves activitats i verificar que l'alta direcció té en compte les conclusions i les recomanacions dels seus informes; i avaluar anualment el funcionament de la unitat d'auditoria interna, així com l'acompliment de les seves funcions per part del seu responsable, per a la qual cosa recollirà l'opinió que pugui tenir la direcció executiva, i inclourà en aquesta avaluació una valoració del grau de compliment dels objectius i criteris establerts per tal de fixar els components variables de la seva remuneració, en la determinació dels quals també participarà la Comissió.

El responsable de la unitat que assumeixi la funció d'auditoria interna presentarà a la Comissió el seu pla anual de treball, informará de les incidències que es presentin en el seu desenvolupament i sotmetrà al final de cada exercici un informe de les seves activitats.

Auditoria interna dependrà funcionalment del President de la Comissió d'Auditoria i Control, sense perjudici que hagi de reportar al President del Consell d'Administració per al compliment adequat per part d'aquest de les seves funcions;

- (vii) establir i supervisar un mecanisme que permeti que els empleats de la Societat, o del grup al qual pertany, comuniquin de manera confidencial i, si es considera apropiat, anònima les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que adverteixin en el si de la Societat, rebent informació periòdica sobre el seu funcionament i podent proposar les accions oportunes per a la seva millora i la reducció del risc d'irregularitats en el futur;

En relació amb la supervisió de la gestió i del control dels riscos:

La Comissió d'Auditoria i Control durà a terme les funcions previstes en aquest apartat en coordinació, quant sigui necessari, amb la Comissió de Riscos.

- (viii) supervisar l'eficàcia dels sistemes de gestió de riscos financers i no financers;
- (ix) celebrar, almenys anualment, una reunió amb els alts responsables de les unitats de negoci, en què aquests expliquin les tendències del negoci i els riscos associats;

En relació amb l'auditor de comptes:

- (x) elevar al Consell d'Administració, per a la seva submissió a la Junta General d'Accionistes, les propostes de selecció, nomenament, reelecció i substitució de l'auditor de comptes, responsabilitzant-se del procés de selecció d'acord amb la normativa aplicable a la Societat, així com les condicions de la seva contractació i l'abast del seu mandat professional, i a aquest efecte haurà de definir el procediment de selecció de l'auditor i emetre una proposta motivada, que contindrà com a mínim dues alternatives per a la selecció de l'auditor, llevat de quan es tracti de la seva reelecció;
- (xi) recollir regularment de l'auditor de comptes informació sobre el pla d'auditoria i la seva execució, a més de preservar la seva independència en l'exercici de les seves funcions;
- (xii) servir de canal de comunicació entre el Consell d'Administració i els auditors, avaluar els resultats de cada auditoria i les respostes de l'equip de gestió a les seves recomanacions i mitjançar en els casos de discrepàncies entre aquells i aquest en relació amb els principis i els criteris aplicables en la preparació dels estats financers, així com examinar les circumstàncies que, si escau, haguin motivat la renúncia de l'auditor i supervisar que la Societat comuniqui com a fet rellevant a la Comissió Nacional del Mercat de Valors el canvi d'auditor i l'acompanyi d'una declaració sobre l'eventual existència de desacords amb l'auditor sortint i, si haguessin existit, del seu contingut;
- (xiii) establir les relacions oportunes amb l'auditor extern per rebre informació sobre aquelles qüestions que puguin suposar una amenaça per a la seva independència, per al seu examen per part de la Comissió d'Auditoria i Control i qualsevol altra relacionada amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes, en particular les discrepàncies que puguin sorgir entre l'auditor de comptes i la direcció de la Societat, i, quan escaigui, l'autorització dels serveis diferents dels prohibits, en els termes establerts en la normativa aplicable en relació amb el

règim d'independència, així com aquelles altres comunicacions previstes en la legislació d'auditoria de comptes i en les normes d'auditoria.

En qualsevol cas, la Comissió d'Auditoria i Control haurà de rebre anualment dels auditors externs la declaració de la seva independència davant la Societat o davant d'entitats vinculades a aquesta directament o indirectament, així com la informació detallada i individualitzada dels serveis addicionals de qualsevol classe prestats i els honoraris corresponents percebuts d'aquestes entitats per l'auditor extern, o per les persones o entitats vinculades a aquest d'acord amb el que disposa la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes, vetllant perquè la retribució de l'auditor extern per la seva feina no comprometi la seva qualitat ni la seva independència i assegurant que la Societat i l'auditor extern respectin les normes vigents sobre prestació de serveis diferents dels d'auditoria, els límits a la concentració del negoci de l'auditor i, en general, les altres normes sobre independència dels auditors;

- (xiv) emetre anualment, amb caràcter previ a l'emissió de l'informe d'auditoria de comptes, un informe en què s'expressarà una opinió sobre si la independència de l'auditor de comptes resulta compromesa, que es publicarà al web de la Societat amb antelació suficient a la celebració de la Junta General Ordinària. Aquest informe haurà de contenir, en qualsevol cas, la valoració motivada de la prestació de tots i cadascun dels serveis addicionals als quals fa referència l'apartat anterior, considerats individualment i en el seu conjunt, diferents de l'auditoria legal i en relació amb el règim d'independència o amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria;
- (xv) supervisar el compliment del contracte d'auditoria, procurant que l'opinió sobre els Comptes Anuals i els continguts principals de l'informe d'auditoria siguin redactats de manera clara i precisa;
- (xvi) assegurar que l'auditor extern celebri anualment una reunió amb el ple del Consell d'Administració per informar-lo sobre la feina feta i sobre l'evolució de la situació comptable i de riscos de la Societat;
- (xvii) fer una avaluació final sobre l'actuació de l'auditor i com ha contribuït a la qualitat de l'auditoria i a la integritat de la informació financera;

Altres funcions:

- (xviii) supervisar el compliment de la normativa respecte a les Operacions Vinculades i informar, amb caràcter previ, el Consell d'Administració sobre aquestes operacions. En concret, vetllarà perquè es comuniqui al mercat la informació sobre aquestes operacions, en compliment del que estableix la normativa vigent, i informarà sobre les transaccions que impliquin o puguin implicar conflictes d'interès i, en general, sobre les matèries establertes en el Capítol IX d'aquest Reglament.
- L'informe que, si escau, emeti la Comissió d'Auditoria i Control sobre les operacions vinculades es publicarà al web de la Societat amb antelació suficient a la celebració de la Junta General Ordinària;
- (xix) supervisar el compliment dels codis interns de conducta i, en concret, del Reglament Intern de Conducta en Matèries Relatives al Mercat de Valors i, en general, de les regles de govern corporatiu;
 - (xx) informar, amb caràcter previ, al Consell d'Administració sobre les operacions de modificacions estructurals i corporatives que projecti fer la Societat, les seves condicions econòmiques i el seu impacte comptable i, en especial, si escau, sobre l'equació de bescanvi proposada;

- (xxi) informar, amb caràcter previ, el Consell d'Administració sobre la creació o l'adquisició de participacions en entitats de propòsit especial o domiciliades en països o territoris que tinguin la consideració de paradisos fiscals, així com sobre qualsevol altra transacció o operació de naturalesa anàloga que, a causa de la seva complexitat, pugui menyscarbar la transparència de la Societat o del grup al qual pertany;
- (xxii) considerar els suggeriments que li facin arribar el President del Consell d'Administració, els membres del Consell, els directius i els accionistes de la Societat;
- (xxiii) rebre informació i, si escau, emetre informe sobre les mesures disciplinàries que es pretenguin imposar a membres de l'Alt Equip Directiu de la Societat;
- (xxiv) supervisar el compliment dels protocols de relacions que la Societat subscrigui amb accionistes o que la Societat subscrigui amb societats del seu Grup, així com la realització de qualsevol altra actuació establerta en els protocols per al millor compliment de la funció de supervisió esmentada; i
- (xxv) qualsevol altra que li sigui atribuïda en virtut de la Llei, els Estatuts, aquest Reglament i altra normativa aplicable a la Societat.

3) Actuacions durant l'exercici

Hi ha matèries recurrents que analitza la Comissió, com ara les referides a la supervisió de la informació financera i no financera, la supervisió de l'auditoria interna, el compliment de les regles de govern corporatiu i el compliment de la Política d'Autocartera.

La Comissió ha dedicat una atenció especial a la supervisió del procés d'elaboració i presentació de la informació financera preceptiva i de tota l'altra informació de l'exercici 2018 posada a disposició del mercat. La persona responsable de la informació financera ha comparegut en diverses de les sessions celebrades per la Comissió durant l'exercici 2018, cosa que ha permès que la Comissió conegués, amb antelació suficient, el procés d'elaboració i consolidació de la informació financera intermèdia i dels comptes anuals individuals i consolidats. La Comissió ha conegut els criteris de valoració i les pràctiques comptables aplicats per CaixaBank, i hi ha donat la seva conformitat, i ha comprovat, amb l'ajuda de l'auditor extern, la seva adequació a la normativa comptable i als criteris establerts pels reguladors i supervisors competents. Tot això, per tal de garantir la integritat dels sistemes d'informació comptable i financera, inclosos el control financer i operatiu, i el compliment de la legislació aplicable.

La Junta General d'Accionistes celebrada el 6 d'abril del 2017 va designar Pricewaterhousecoopers Auditores, S.L. com a auditor de comptes de CaixaBank i del seu grup consolidat per als exercicis 2018, 2019 i 2020. El procés de selecció es va desenvolupar durant l'exercici 2016 d'acord amb els criteris establerts en el Reglament (UE) 537/2014, de 16 d'abril, sobre els requisits específics per a l'auditoria legal de les entitats d'interès públic. La Comissió va ser la responsable d'aquest procés de selecció i va vetllar en tot moment per la seva transparència, independència i objectivitat.

Durant l'exercici 2018 ha culminat la transició de l'auditor anterior, Deloitte S.L., a Pricewaterhousecoopers Auditores, S.L., designat per la Junta General d'Accionistes com a nou auditor de CaixaBank i del seu Grup consolidat per als exercicis 2018, 2019 i 2020.

Així mateix, dins les seves competències ordinàries, la Comissió ha debatut, ha examinat, ha pres acords o emès informes sobre:

- Independència de l'auditor extern i seguiment dels informes emesos per aquest;

- Aprovació del Pla d'Auditoria Interna de l'exercici 2018, seguiment del seu grau d'execució i de les seves conclusions principals;
- Informes d'auditoria interna emesos en el Grup i seguiment de les seves recomanacions;
- Seguiment de l'evolució de les magnituds principals del compte del resultat i del balanç de CaixaBank, així com del detall de la situació de liquiditat i solvència del Grup;
- Informació sobre les activitats de seguiment en l'àmbit del Mecanisme Únic de Supervisió; Supervisió de l'eficàcia dels Sistemes de Control Intern, incloent-hi el control intern sobre la Informació Financera (SCIIF);
- Seguiment de l'activitat de Control & Compliance;
- Supervisió del funcionament dels mecanismes de la Societat que permeten que els seus empleats puguin reportar de manera confidencial les irregularitats de potencial transcendència que adverteixin en el si de la Societat (Canal de Denúncies);
- Informació sobre les transaccions fetes amb CaixaBank pels consellers o les seves persones vinculades i també les fetes amb CaixaBank pels seus alts càrrecs o les seves persones vinculades.

LA COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I LA COMISSIÓ DE RETRIBUCIONS.

Breu descripció

La Comissió de Nomenaments i la Comissió de Retribucions, la seva organització i les seves comeses es regulen bàsicament en els articles 40 dels Estatuts Socials i 15 del Reglament del Consell d'Administració, així com en la normativa aplicable.

1) Organització i funcionament

La Comissió de Nomenaments i la Comissió de Retribucions estaran formades, cadascuna, exclusivament per consellers que no desenvolupin funcions executives, en el nombre que determini el Consell d'Administració, amb un mínim de tres (3) i un màxim de cinc (5). En el cas de la Comissió de Retribucions, hauran de ser en la seva majoria consellers independents, i en el cas de la Comissió de Nomenaments, els seus membres, nomenats pel Consell d'Administració a proposta de la Comissió d'Auditoria i Control, hauran de ser també en la seva majoria consellers independents. El President el nomenarà la mateixa Comissió entre els consellers independents que en formin part.

Tant la Comissió de Nomenaments com la Comissió de Retribucions podran regular el seu propi funcionament, escolliran el seu President i podran designar també un Secretari, i en cas de falta de designació específica d'aquest per la Comissió, actuarà com a tal el Secretari del Consell o, si no, qualsevol dels Vicesecretaris del Consell.

Tant la Comissió de Nomenaments com la de Retribucions:

- (i) Es reuniran sempre que sigui convenient per al bon desenvolupament de les seves funcions i les convocarà el President de la Comissió, bé a iniciativa pròpia, o bé a requeriment de dos (2) membres de la Comissió mateixa, i haurà de fer-ho sempre que el Consell o el seu President sol·liciti l'emissió d'un informe o l'adopció d'una proposta;
- (ii) La convocatòria s'enviarà per carta, telegrama, telefax, correu electrònic o qualsevol altre mitjà que permeti tenir constància de la recepció;
- (iii) El Secretari de cadascuna de les Comissions s'ocuparà de la seva convocatòria i de l'arxivament de les actes i la documentació presentada a la Comissió.
- (iv) S'aixecarà acta dels acords adoptats en cada sessió, dels quals es donarà compte al ple del Consell i les actes estaran a disposició de tots els membres del Consell a la seva Secretaria, però no seran objecte de

remissió o lliurament per raons de discrecionalitat, llevat que el President de la Comissió disposi el contrari;

(v) Les Comissions quedaran vàlidament constituïdes quan hi concorrin, presents o representats, la majoria dels seus membres i els acords s'adoptaran per majoria de membres concurrents, presents o representats.

Elaboraran un informe anual sobre el seu funcionament, en què destacaran les incidències principals que hagin sorgit, si n'hi ha, en relació amb les funcions que li són pròpies, que servirà com a base, entre d'altres, si escau, per a l'avaluació del Consell d'Administració. A més, quan la Comissió en qüestió ho consideri oportú, inclourà en aquest informe propostes de millora.

2) Responsabilitats

Sense perjudici d'altres funcions que li pugui assignar el Consell d'Administració, la Comissió de Nomenaments tindrà les responsabilitats bàsiques següents:

(i) Avaluar i proposar al Consell d'Administració l'avaluació de les competències, coneixements i experiència necessaris dels membres del Consell d'Administració i del personal clau de la Societat.

(ii) Elevar al Consell d'Administració les propostes de nomenament de consellers independents per a la seva designació per cooptació o per a la seva submissió a la decisió de la Junta General d'Accionistes, així com les propostes per a la reelecció o separació d'aquests consellers per part de la Junta General d'Accionistes.

(iii) Informar de les propostes de nomenament dels consellers restants per a la seva designació per cooptació o per a la seva submissió a la decisió de la Junta General d'Accionistes, i també de les propostes per a la seva reelecció o separació per la Junta General d'Accionistes.

(iv) Informar del nomenament i, si escau, cessament del Conseller Coordinador, del Secretari i dels Vicesecretaris del Consell per a la seva submissió a l'aprovació del Consell d'Administració.

(v) Avaluar el perfil de les persones més idònies per formar part de les Comissions diferents de la Comissió de Nomenaments, d'acord amb els coneixements, les aptituds i l'experiència d'aquestes persones, i elevar al Consell les propostes corresponents de nomenament dels membres de les Comissions diferents de la Comissió de Nomenaments.

(vi) Informar de les propostes de nomenament o separació dels alts directius, podent procedir a fer aquestes propostes directament quan es tracti d'alts directius que per les seves funcions, ja siguin de control o bé de suport al Consell o les seves Comissions, consideri la Comissió que ha de prendre aquesta iniciativa. Proposar, si ho considera convenient, condicions bàsiques en els contractes dels alts directius, alienes als aspectes retributius, i informar-ne quan s'hagin establert.

(vii) Examinar i organitzar, sota la coordinació, si escau, del Conseller Coordinat, i en col·laboració amb el President del Consell d'Administració, la successió del President, així com examinar i organitzar, en col·laboració amb el President, la del primer executiu de la Societat i, si escau, formular propostes al Consell d'Administració perquè aquesta successió es produeixi de manera ordenada i planificada.

(viii) Informar el Consell sobre les qüestions de diversitat de gènere, vetllar perquè els procediments de selecció dels seus membres afavoreixin la diversitat d'experiències i coneixements i facilitin la selecció de conselleres i establir un objectiu de representació per al sexe menys representat en el Consell d'Administració, així com elaborar les orientacions sobre com s'ha d'assolir aquest objectiu, vetllant en qualsevol cas pel compliment de la política de diversitat aplicada en relació amb el Consell d'Administració, de la qual cosa es retrà compte en l'Informe Anual de Govern Corporatiu.

(ix) Avaluar periòdicament, i almenys un cop l'any, l'estructura, la mida, la composició i l'actuació del Consell d'Administració i de les seves Comissions, el seu President, Conseller Delegat i Secretari, fent recomanacions a aquest sobre possibles canvis, actuant sota la direcció del Conseller Coordinador, si escau, en relació amb l'avaluació del President. Avaluar la composició del Comitè de Direcció, així com les seves taules de reemplaçament per a la previsió adequada de les transicions.

(x) Avaluar, amb la periodicitat exigida per la normativa, la idoneïtat dels diversos membres del Consell d'Administració i d'aquest en el seu conjunt, i informar-ne el Consell d'Administració en conseqüència.

(xi) Revisar periòdicament la política del Consell d'Administració en matèria de selecció i nomenament dels membres de l'Alta Direcció i formular-li recomanacions.

(xii) Considerar els suggeriments que li faci arribar el President, els membres del Consell, els Directius o els Accionistes de la Societat.

(xiii) Supervisar i controlar el bon funcionament del sistema de govern corporatiu de la Societat, fent, si escau, les propostes que consideri per a la seva millora.

(xiv) Controlar la independència dels Consellers independents.

(xv) Proposar al Consell l'Informe Anual de Govern Corporatiu.

(xvi) Supervisar l'actuació de la Societat en relació amb els temes de responsabilitat social corporativa i elevar al Consell les propostes que consideri oportunes en aquesta matèria.

(xvii) Avaluar l'equilibri de coneixements, capacitat, diversitat i experiència del Consell d'Administració i elaborar una descripció de les funcions i aptituds necessàries per a un nomenament concret, valorant la dedicació de temps prevista per a l'acompliment del càrrec.

Sense perjudici d'altres funcions que li pugui assignar el Consell d'Administració, la Comissió de Retribucions tindrà les responsabilitats bàsiques següents:

(i) Preparar les decisions relatives a les remuneracions i, en concret, indicar i proposar al Consell d'Administració la política de retribucions, el sistema i la quantia de les retribucions anuals dels consellers i Alts Directius i la retribució individual dels consellers executius i Alts Directius, així com les altres condicions dels seus contractes, especialment de tipus econòmic, sense perjudici de les competències de la Comissió de Nomenaments pel que fa a condicions que aquesta hagi proposat alienes a l'aspecte retributiu.

(ii) Vetllar per l'observança de la política de retribucions de Consellers i Alts Directius, així com informar sobre les condicions bàsiques establertes en els contractes subscrits amb aquests i el seu compliment.

(iii) Informar i preparar la política general de remuneracions de la Societat, i en especial les polítiques que es refereixen a les categories de personal les activitats professionals de les quals incideixin de manera significativa en el perfil de risc de la Societat, i les que tenen per objectiu evitar o gestionar els conflictes d'interès amb els clients de la Societat.

(iv) Analitzar, formular i revisar periòdicament els programes de retribució ponderant la seva adequació i els seus rendiments, i vetllar per la seva observança.

(v) Proposar al Consell l'aprovació dels informes o de les polítiques de remuneracions que aquest hagi de sotmetre a la Junta General d'Accionistes, així com informar el Consell sobre les propostes que tinguin relació amb remuneració que, si escau, aquest hagi de proposar a la Junta General.

(vi) Considerar els suggeriments que li facin arribar el President, els membres del Consell, els directius

o els accionistes de la Societat.

3) Actuacions durant l'exercici

3.1) Quant a la Comissió de Nomenaments:

Dins les seves competències ordinàries, la Comissió ha debatut, examinat, pres acords o emès informes sobre matèries de la seva competència referides a l'avaluació d'idoneïtat; als nomenaments de membres del Consell, les Comissions i els Consells Assessors; a la verificació del caràcter dels consellers; a la diversitat de gènere; a la Política de selecció de Consellers i la dels membres de l'alta direcció i altres llocs clau; al Pla Director d'RSC, i a la documentació de Govern Corporatiu que cal presentar referent a l'exercici 2018, d'acord amb el que estableix l'article 15 del Reglament del Consell.

Durant l'exercici 2018, la Comissió ha establert un Pla de treball en dues ocasions. Sense perjudici d'altres qüestions, es van presentar com a aspectes rellevants la necessitat d'abordar les polítiques de selecció de consellers i alts directius, així com els procediments interns d'avaluació de la idoneïtat per adaptar-se a les guies de l'EBA; el reforç corporatiu, o l'abordar les propostes de nomenament de consellers independents. El mes de setembre, la Comissió es va centrar especialment en l'autoavaluació del Consell (individual i col·lectiva); en l'avaluació de l'estructura, la mida i la composició del Consell; en l'avaluació del funcionament del Consell i de les seves Comissions, i va analitzar el seguiment de les recomanacions del Codi de Bon Govern Corporatiu de les Societats Cotitzades i la planificació anual de la formació de consellers.

3.2) Respecte de la Comissió de Retribucions:

Hi ha matèries recurrents que són analitzades per la Comissió, com ara les referides a les retribucions anuals, la política salarial i els sistemes de remuneració i Govern Corporatiu.

Així mateix, dins les seves competències ordinàries, la Comissió ha debatut, ha examinat, ha pres acords o emès informes sobre: les propostes de valoració dels reptes individuals i col·lectius de l'any 2017 i l'Esquema de bonus per al 2018, el IARC 2017, les Incidències per canvis normatius, el Pla d'Incentiu a Llarg Termini 2015-2018 i la Política de Remuneració del Consell, entre d'altres.

LA COMISSIÓ DE RISCOS

Breu descripció

La Comissió de Riscos, la seva organització i les seves comeses es regulen bàsicament en els Articles 40 dels Estatuts i 14 del Reglament del Consell d'Administració.

1) Organització i funcionament

La Comissió de Riscos estarà composta exclusivament per consellers no executius i que tinguin els coneixements, la capacitat i l'experiència oportuns per entendre plenament i controlar l'estratègia de risc i la propensió al risc de l'entitat, en el nombre que determini el Consell d'Administració, amb un mínim de tres (3) i un màxim de sis (6), la majoria dels quals hauran de ser consellers independents.

Es reunirà amb la freqüència que calgui per al compliment de les seves funcions i serà convocada pel President de la Comissió, ja sigui a iniciativa pròpia o bé a requeriment del President del Consell d'Administració o de dos (2) membres de la mateixa Comissió.

La convocatòria s'ha de cursar per carta, telegrama, telefax, correu electrònic o qualsevol altre mitjà que permeti tenir constància de la recepció.

El Secretari s'ocuparà de convocar-la i d'arxivar les actes i la documentació presentada a la Comissió.

Quedarà vàlidament constituïda quan hi concorrin, presents o representats, la majoria dels seus membres. Els acords s'adoptaran per majoria de membres concurrents, presents o representats, i s'aixecarà acta dels acords adoptats en cada sessió, dels quals es donarà compte al ple del Consell, remetent o lliurant còpia de l'acta a tots els membres del Consell.

A través del seu President, la Comissió donarà compte al Consell de la seva activitat i de la tasca realitzada, a les reunions previstes a l'efecte, o en la immediatament posterior quan el President ho consideri necessari.

Elaborarà un informe anual sobre el seu funcionament en què es destacaran les principals incidències sorgides, si n'hi ha, en relació amb les funcions que li són pròpies, que servirà com a base, entre altres, si escau, de l'avaluació del Consell d'Administració. A més, quan la Comissió ho consideri oportú, inclourà en aquest informe propostes de millora.

Per a l'exercici adequat de les seves funcions, l'Entitat garantirà que la Comissió delegada de Riscos pugui accedir sense dificultats a la informació sobre la situació de risc de l'Entitat i si calgués a l'assessorament extern especialitzat, inclusivament dels auditors externs i organismes reguladors.

La Comissió de Riscos podrà sol·licitar l'assistència a les sessions de les persones que, dins l'organització, tinguin comeses relacionades amb les seves funcions, i disposar dels assessoraments que calguin per formar criteri sobre les qüestions de la seva competència, la qual cosa es farà a través de la Secretaria del Consell.

2) Responsabilitats

Sens perjudici de qualsevol altres comeses que li puguin ser assignades en cada moment pel Consell d'Administració, la Comissió de Riscos exercirà les funcions bàsiques següents:

(i) Assessorar el Consell d'Administració sobre la propensió global al risc, actual i futura, de la Societat i la seva estratègia en aquest àmbit, informant sobre el marc d'apetit al risc, assistint en la vigilància de l'aplicació d'aquesta estratègia, vetllant perquè les actuacions del Grup resultin consistents amb el nivell de tolerància del risc prèviament decidit i efectuant el seguiment del grau d'adequació dels riscos assumits en el perfil establert.

(ii) Proposar al Consell la política de riscos del Grup, que haurà d'identificar, en particular:

(a) Els diferents tipus de riscos (operatius, tecnològics, financers, legals i reputacionals, entre d'altres) a què s'enfronta la Societat, inclosos, entre els financers o econòmics, els passius contingents i d'altres fora del balanç.

(b) Els sistemes d'informació i control intern que s'utilitzaran per controlar i gestionar els riscos esmentats.

(c) La fixació del grau de risc que la Societat consideri acceptable.

(d) Les mesures previstes per mitigar l'impacte dels riscos identificats, en cas que s'arribin a materialitzar.

(iii) Vigilar que la política de preus dels actius i els passius que s'ofereixen als clients tingui plenament en compte el model empresarial i l'estratègia de risc de la Societat. En cas contrari, la Comissió de Riscos presentarà al Consell d'Administració un pla per esmenar-la.

(iv) Determinar, juntament amb el Consell d'Administració, la naturalesa, la quantitat, el format i la freqüència de la informació sobre riscos que hagi de rebre el Consell d'Administració i fixar la que la Comissió ha de rebre.

(v) Revisar regularment exposicions amb els clients principals, sectors econòmics d'activitat, àrees geogràfiques i tipus de risc.

(vi) Examinar els processos d'informació i control de riscos del Grup, així com els sistemes d'informació i indicadors, que hauran de permetre:

(a) La idoneïtat de l'estructura i la funcionalitat de la gestió del risc en tot el Grup.

(b) Conèixer l'exposició al risc del Grup per valorar si aquesta s'adequa al perfil decidit per la Institució.

(c) Disposar d'informació suficient per al coneixement precís l'exposició al risc per a la presa de decisions.

(d) El funcionament adequat de les polítiques i els procediments que mitiguin els riscos operacionals.

(vii) Valorar el risc de compliment normatiu en el seu àmbit d'actuació i decisió, entès com la gestió del risc de sancions legals o normatives, pèrdua financera, material o reputacional que la societat pugui tenir com a resultat de l'incompliment de lleis, normes, estàndards de regulació i codis de conducta, detectant qualsevol risc d'incompliment i fent-ne el seguiment i l'examen de possibles deficiències amb els principis de deontologia.

(viii) Informar sobre els nous productes i serveis o de canvis significatius en els existents, amb l'objectiu de determinar:

(a) Els riscos als quals s'enfronta la Societat per emetre'ls i comercialitzar-los en els mercats, així com dels canvis significatius en els ja existents.

(b) Els sistemes d'informació i control intern per a la gestió i control d'aquests riscos.

(c) Les mesures correctores per limitar l'impacte dels riscos identificats, en cas que s'arribin a materialitzar.

(d) Els mitjans i els canals adequats per a la seva comercialització amb l'objectiu de minimitzar els riscos reputacionals i de comercialització defectuosa.

(ix) Col·laborar amb la Comissió de Retribucions per a l'establiment de polítiques i pràctiques de remuneració racionals. A aquests efectes, la Comissió de Riscos examinarà, sense perjudici de les funcions de la Comissió de Retribucions, si la política d'incentius prevista en els sistemes de remuneració té en consideració el risc, el capital, la liquiditat i la probabilitat i l'oportunitat dels beneficis.

(x) Assistir al Consell d'Administració, en particular, pel que fa a (i) l'establiment de canals eficaços d'informació al Consell mateix sobre les polítiques de gestió de riscos de la Societat i tots els riscos importants a què s'enfronta; (ii) vetllar perquè s'assignin recursos adequats per a la gestió de riscos i intervenir, de manera especial, en la valoració dels actius, l'ús de qualificacions creditícies externes i els models interns relatius a aquests riscos, i (iii) l'aprovació i la revisió periòdica de les estratègies i polítiques d'assumpció, gestió, supervisió i reducció dels riscos a què la Societat estigui exposada o hi pugui estar, inclosos els que presenti la conjuntura macroeconòmica en què opera en relació amb la fase de cicle econòmic.

(xi) Qualsevol altra que se li atribueixi en virtut de la Llei, els Estatuts Socials, aquest Reglament i altra normativa aplicable a la Societat.

3) Actuacions durant l'exercici

Dins les seves competències ordinàries, la Comissió ha debatut, examinat, pres acords o emès informes sobre matèries de la seva competència referides al Mapa d'Apetit al Risc (RAF), al Recovery Plan, a la Política de Riscos del Grup, al Quadre de comandament de riscos, a la Revisió per Tipus de Riscos, al Seguiment de Control Intern i Compliment Normatiu i al Comitè Global de Risc, entre d'altres.

Durant l'exercici 2018, la Comissió ha tractat, com a punts separats de l'ordre del dia en diverses sessions, els riscos fallits rellevants, així com les lliçons apreses de la crisi sobre la gestió del risc i els aspectes de gestió que s'han reforçat.

E.6 Expliqui els plans de resposta i supervisió per als principals riscos de l'entitat, inclosos els fiscals.

Els principals riscos de l'Entitat són, com ja s'ha comentat anteriorment, els inclosos en el catàleg de riscos corporatiu.

Per a tots s'han establert clarament les responsabilitats de supervisió i, si escau, resposta dins el Marc d'Apetit al Risc.

El **Consell d'Administració** és l'òrgan responsable de definir i supervisar el Perfil de Risc del Grup i d'actualitzar les mètriques i els lindars del Marc quan ho cregui oportú, però amb una periodicitat mínima anual.

La **Comissió de Riscos** és la responsable d'ajudar el Consell en aquesta tasca i de revisar amb més freqüència i profunditat l'evolució de les mètriques de nivell 1, així com el compliment dels plans d'acció per reconduir els riscos subjacents a la zona d'apetit com més aviat millor.

El **Comitè Global del Risc** és el responsable de proposar el disseny i el desenvolupament del Marc i de supervisar-ne el compliment, amb una periodicitat mínima mensual. Si s'excedeixen els nivells establerts d'apetit, s'adopten en la gestió les mesures necessàries per reconduir la situació.

Per assegurar el compliment del Marc i una transparència en línia amb les millors pràctiques internacionals, s'ha definit el següent sistema de *reporting* mínim:

- **Presentació mensual** per part de la Direcció Executiva de *Corporate Risk Management Function & Planning* en el **Comitè Global de Risc**, amb indicació de la tendència passada i futura de les mètriques de primer i segon nivell, segons previsions del Pla Estratègic/projeccions fetes dins l'exercici ICAAP. En el cas que els nivells de risc de primer nivell siguin superiors al llindar de:
 - **Tolerància:** s'assigna un “semàfor ambre o alerta primerenca” a l'indicador i el Comitè Global del Risc designa el responsable o el Comitè directiu encarregat de preparar un pla d'acció per tornar a la zona “verda”, amb indicació del calendari.
 - **Incompliment:** s'assigna un “semàfor vermell” i s'hi inclou una explicació del motiu de la ineficàcia del pla d'acció anterior (si n'hi ha alguna), així com una proposta d'accions correctives o mitigants per reduir l'exposició, que ha de ser aprovada per la Comissió de Riscos. **El Consell ha de rebre informació amb el contingut i la periodicitat que la Comissió de Riscos estableixi.**
 - **Recovery Plan:** es desencadenaria el procés de governança del Pla, que preveu un conjunt de mesures per: reduir la possibilitat que l'entitat faci fallida o entri en un procés de resolució i minimitzar l'impacte en cas de fallida, intentant evitar el rescat des del sector públic (*bail out*)

En aquest cas, hi ha l'obligació d'informar el supervisor dels incompliments severs i dels plans d'acció que es preveuen adoptar.
- **Presentació trimestral** a la **Comissió de Riscos**, sobre la situació, plans d'acció i previsions per a les mètriques de primer nivell.
- **Presentació al Consell d'Administració amb periodicitat semestral**, sobre la situació, plans d'acció i previsions per a cadascuna de les mètriques de primer nivell.

En aquestes sessions, el Consell podria establir la modificació o actualització de les mètriques i dels llindars prèviament assignats.

Així mateix, i en cas que en algun dels riscos se superi el nivell d'incompliment definit i això pugui suposar una amenaça per a la viabilitat del Grup, el Consell podria activar alguna de les accions establertes en el *Recovery Plan*.

Dins els elements per a la gestió del risc, cal destacar el Pla de Contingència de Liquiditat, que forma part de l'estratègia de risc del Grup. Té com a objectiu principal incloure mesures i un Marc de Govern per afrontar una potencial situació de crisi de liquiditat i compta amb la màxima involucració de l'alta direcció.

En l'àmbit dels plans de resolució, que determinen l'estratègia de resolució que se seguirà segons la naturalesa de cada entitat, CaixaBank estima la comunicació dels requeriments formals per les autoritats competents durant l'exercici 2019.

Pel que fa al risc fiscal, aquest s'emmarca dins de l'Estratègia Fiscal (que recull els seus principis tributaris estratègics) i de la Política de Control i Gestió del Risc Fiscal, totes dues aprovades pels Òrgans de Govern del Grup i actualitzades durant l'exercici 2018.

Així mateix, en compliment del compromís del Grup en l'àmbit fiscal, manté la seva adhesió al Codi de Bones Pràctiques Tributàries del Fòrum de Grans Empreses i compleix el seu contingut.

Tal com s'ha indicat en l'apartat E.1, la segona i la tercera línies de defensa exerceixen un paper fonamental pel que fa a la supervisió i el desenvolupament de plans d'acció dels riscos del Grup. Les seves funcions i la seva organització, d'acord amb el Marc de Control Intern del Grup, són les següents:

Segona línia de defensa

Les funcions integrades en la segona línia de defensa actuen de forma independent de les unitats de negoci i comprenen:

- L'establiment de polítiques corporatives de gestió i control dels riscos, en coordinació amb la primera línia de defensa, i l'avaluació del seu compliment posterior.
- La identificació, mesurament i seguiment dels riscos (incloent-hi els emergents), per contribuir a la definició i implantació d'indicadors de risc, alineats amb el RAF.
- Identificació de debilitats de control i establiment i implantació dels plans d'acció.
- Validació interna o de contrast independent dels models interns.
- Així mateix, coordinen els processos Estratègics de Gestió del Risc, que inclouen el compliment i el seguiment del procés de Risk Assessment, el Catàleg de Riscos Corporatiu i el RAF

Les activitats de la segona línia de defensa, així com (i) les debilitats identificades, (ii) el seguiment dels plans d'acció i (iii) l'opinió sobre l'adequació de l'entorn de control en el Grup, es reporten periòdicament als òrgans responsables de l'entorn de control seguint la jerarquia establerta, i també als organismes supervisors.

• Corporate Risk Management Function & Planning (RMF)

La RMF té responsabilitat en la identificació, seguiment, anàlisi, mesurament, gestió i *reporting* dels riscos i adquireix una visió general sobre la totalitat dels riscos del Grup. A aquest efecte, tots els aspectes considerats rellevants per a l'exercici de la seva funció desenvolupats per funcions de segona línia de defensa sense dependència jeràrquica seran reportats a l'RMF.

Adicionalment, la funció d'RMF, en relació amb les matèries que són de la seva competència: i) fa el seguiment de l'organització interna de la segona línia de defensa, dels plans i les activitats generals i de l'avaluació de la seva eficàcia; ii) vetlla pel dimensionament adequat de la segona línia de defensa per garantir la gestió eficaç de les seves responsabilitats i fer el seguiment dels seus objectius i dels projectes de millora relatius als processos i als sistemes de gestió i seguiment dels riscos; i iii) assegura a la Direcció i als Òrgans de Govern l'existència, el disseny adequat i l'aplicació efectiva de les polítiques corporatives i dels procediments de control dels riscos en l'organització, avaluant l'entorn de control dels

riscos. Així mateix, l'RMF ha de reforçar sempre que sigui necessari els mecanismes de coordinació de les actuacions de les Unitats de Control de Riscos de la primera, segona i tercera línia de defensa.

- **Control Intern Financer (CIF)**

El departament de Control Intern Financer depèn jeràrquicament de la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital, s'integra funcionalment en l'RMF i fa les funcions de segona línia de defensa amb relació als riscos següents: i) rendibilitat de negoci; ii) recursos propis / solvència; iii) deteriorament d'altres actius, i iv) fiabilitat de la informació financera.

- **Compliance (C)**

Compliance és una funció en dependència del Conseller Delegat, i reporta directament, en el seu àmbit d'actuació, a l'Alta Direcció, als Òrgans de Govern i als organismes supervisors (Banc d'Espanya, ECB SEPBLAC, Tresor, CNMV o altres organismes).

El model de supervisió de *Compliance* es basa en quatre palanques principals de gestió: i) definició i manteniment d'una taxonomia detallada de riscos en cada àmbit d'actuació; ii) Pla de *Compliance* anual, en què es determinen les activitats de *monitoring* i de revisió de procediments interns en funció de la seva crítica; iii) seguiment de *gaps* (deficiències de control o incompliments de normatives) identificats, bé per la primera línia de defensa, bé a través de les activitats integrades en el *Compliance Plan*, o bé per informes d'experts externs, informes de les inspeccions dels organismes supervisors, reclamacions de clients, etc. i dels Plans d'Acció de millora, sobre els quals es fa un seguiment periòdic; iv) *reporting* i escalatge de la informació rellevant, seguiment d'inspeccions o deficiències en l'àmbit de *Compliance*.

Així mateix, la funció de *Compliance* fa activitats d'assessorament sobre les matèries de la seva competència, i duu a terme accions de desenvolupament i transformació de la «Cultura» de *Compliance* a través del redisseny de processos basats en la tecnologia, a través de plans de sensibilització i comunicació a tota l'organització i a través d'accions de formació, i estableix un pla de formació regulatòria obligatòria i vinculada al bonus anual.

Una altra activitat que duu a terme és vetllar per les bones pràctiques en matèria d'integritat i normes de conducta, per a la qual cosa disposa, entre d'altres mitjans, del canal confidencial de consultes i denúncies intern per a empleats.

- **Validació i Risc de Model (validació interna)**

La funció de validació interna a CaixaBank la duu a terme Validació i Risc de Model (VMR), que depèn de l'RMF, que té com a objectiu emetre una opinió tècnica independent sobre l'adequació dels models interns utilitzats per a la gestió interna i/o de caràcter regulatori del Grup. Dins els seus àmbits d'actuació s'inclou la revisió dels aspectes metodològics i de gestió (usos dels models i eines de gestió, nivell de cobertura, controls, governança i implantació dels models en els processos de gestió) i la verificació de l'existència d'un entorn tecnològic amb la qualitat de dades suficient per donar suport a les necessitats dels models.

Les activitats de VMR estan alineades amb les exigències normatives dels diferents mecanismes de supervisió.

Els resultats de qualsevol activitat de revisió de la VMR deriven en una opinió global i en diverses recomanacions, si són necessàries. L'atenció de la VMR s'ha de centrar en les principals deficiències identificades adequant el nivell de seguiment i escalat de les recomanacions en funció de la seva rellevància.

Tercera línia de defensa

Per garantir la independència i autoritat de la funció, la Direcció d'Auditoria Interna depèn funcionalment de la Comissió d'Auditoria i Control, comissió especialitzada del Consell d'Administració, i reporta al President del Consell d'Administració.

Auditoria Interna disposa d'un Estatut de la seva funció aprovat pel Consell d'Administració que estableix que és una funció independent i objectiva d'assegurament i consulta i s'ha concebut per agregar valor i millorar les activitats. Té com a objectiu proporcionar una seguretat raonable a l'Alta Direcció i als Òrgans de Govern sobre:

- L'eficàcia i eficiència dels Sistemes de Control Intern per a la mitigació dels riscos associats a les activitats del Grup.
- El compliment de la legislació vigent, amb especial atenció als requeriments dels Organismes Supervisors i l'adequada aplicació del RAF definit.
- El compliment de les polítiques i normatives internes, i l'alineació amb les millors pràctiques i bons usos sectorials, per a un Govern Intern del Grup adequat.
- La fiabilitat i integritat de la informació financera i operativa, incloent-hi l'efectivitat del Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera (SCIIF).

En aquest sentit, els principals àmbits de supervisió es refereixen a:

- L'adequació, l'eficàcia i la implantació de polítiques, normes i procediments.
- L'efectivitat dels controls.
- L'adequat mesurament i seguiment d'Indicadors de la primera línia de defensa i segona línia de defensa.
- L'existència i correcta implantació dels plans d'acció per a la remediació de les debilitats dels controls.
- La validació, el seguiment i l'avaluació de l'entorn de control que fa la segona línia de defensa.

Així mateix, les seves funcions inclouen i) l'elaboració del Pla Anual d'Auditoria amb visió plurianual basat en les avaluacions de riscos, que inclogui els requeriments dels reguladors i aquelles tasques o projectes sol·licitats per l'Alta Direcció/Comitè de Direcció i la Comissió d'Auditoria i Control; ii) l'informe periòdic de les conclusions dels treballs efectuats i les debilitats detectades als Òrgans de Govern, l'Alta Direcció, els auditors externs, els supervisors i la resta d'entorns de control i gestió que correspongui; i iii) aportar valor mitjançant la formulació de recomanacions proposades per solucionar les debilitats detectades en les revisions i el seguiment de la seva implantació adequada per part dels centres responsables.

Per obtenir-ne més informació, vegeu la nota 3 dels Comptes Anuals Consolidats del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2018.